

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ผู้วิจัย นางสาววรรณ นามผักแว่น ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2) รองศาสตราจารย์ นวลแสนห์
วงศ์เชิดธรรม ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2
(2) ประเมินกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 (3) ประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้
กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2
และ (4) ประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก จำนวน
480 คน ผู้ปกครองของนักเรียนที่กู้ยืม เลือกแบบเจาะจง จำนวน 480 คน สำหรับเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย
จำกัด (มหาชน) จำนวน 3 คน และครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน
23 คน ใช้ทั้งประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ และแบบสำรวจเอกสาร จำนวน 1 ฉบับ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
นักเรียนและครู อาจารย์ มีความคิดเห็นในด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
นักเรียน และผู้ปกครอง เห็นว่าในด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู อาจารย์ เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง (3) ด้านผลการดำเนินงาน
ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และครู อาจารย์ เห็นว่าในด้าน
ผลการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก และ (4) ด้านผลกระทบ
จากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้ปกครองและครู อาจารย์ เห็นว่ามี
ผลกระทบทางลบมากกว่าผลกระทบทางบวก

คำสำคัญ นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การประเมิน

Thesis title : AN EVALUATION OF THE STUDENT LOAN FUND POLICY IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF CHANTHABURI
EDUCATIONAL SERVICE AREA, ZONE 1 AND ZONE 2

Researcher: Miss Wanna Nampukwan; **Degree:** Master of Education (Educational and
Evaluation); **Thesis advisors:** (1) Dr. Boonsri Prommapun, Associate Professor;
(2) Nuansanae Wongchirdtum, Associate Professor; **Academic Year:** 2003

ABSTRACT

The objectives of this study were to (1) evaluate the input of the Student Loan Fund Policy in secondary schools under the Office of Chanthaburi Educational Service Area , Zone 1 and Zone 2; (2) evaluate the process of the Student Loan Fund Policy in secondary schools under the Office of Chanthaburi Education Area , Zone 1 and Zone 2; (3) evaluate the output of the Student Loan Fund Policy in secondary schools under the Office of Chanthaburi Educational Service Area , Zone 1 and Zone 2; and (4) evaluate the impact of Student Loan Fund Policy in secondary schools under the Office of Chanthaburi Educational Service Area , Zone 1 and Zone 2.

The sample of this study consisted of 480 secondary school students who received student loan funds. The sample was selected through a simple random sampling technique, 480 students' parents , three employees of Krung Thai Bank and 23 teachers. The research instruments were three 5-rating scale questionnaires , two interview forms and a survey form. Data were analyzed using the frequency , percentage , mean , standard deviation and content analysis.

The findings of this study were as follows: (1) For the Student Loan Fund Policy's input , students and teachers rated it at the moderate level. (2) For the Student Loan Fund Policy's process , students and their parents rated it at the high level but teachers rated at the moderate level. (3) For the Student Loan Fund Policy's output , students , their parents and teachers rated it at the high level. (4) For the Student Loan Fund Policy's impact , parents and teachers had opinions that its negative impact was greater than its positive impact.

Keywords : Student Loan Fund Policy, Evaluation

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และ รองศาสตราจารย์ นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ คุณวรรณุช สุริยผล ศึกษาานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 อาจารย์อุษณีย์ บัวศิริพันธ์ โรงเรียนนายายอามพิทยาคม คุณกาญจนา นิยมนา ศึกษาานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 รองผู้อำนวยการสุภารัตน์ จินดาวงษ์ โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร และ คุณสมหลุฑย อนันตชัย เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย สาขาหนองมน จังหวัดชลบุรี ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งการให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนที่กู้ยืม และผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ในการวิจัย จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนกำลังใจ จากคุณพ่อ คุณแม่ และคุณเดชา กุลชาติ อย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นกำลังใจที่สำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งมวลและ พัฒนาการบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

วรรณมา แนมพักแวน

กุมภาพันธ์ 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพประกอบ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน	8
รูปแบบของการประเมิน	11
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและการประเมินนโยบาย	20
นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนของเงินต้นที่ต้องชำระคืนกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในแต่ละปี	42
ตารางที่ 2.2 จำนวนเงินให้กู้ยืม ปีการศึกษา 2539-2545	45
ตารางที่ 2.3 จำนวนผู้กู้ยืม ปีการศึกษา 2539-2545	45
ตารางที่ 3.1 กรอบแนวทางการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี	57
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน	66
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง	67
ตารางที่ 4.3 ข้อมูลส่วนตัวของ ครู อาจารย์	68
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน	69
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	70
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน	71
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	73
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	74
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	75
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน	77
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	79
ตารางที่ 4.13 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	80
ตารางที่ 4.14 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	81
ตารางที่ 4.15 ข้อดีของการมีนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน	82
ตารางที่ 4.16 ข้อดีของการมีนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	82
ตารางที่ 4.17 ข้อดีของการมีนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	83
ตารางที่ 4.18 ข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน	84
ตารางที่ 4.19 ข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	85
ตารางที่ 4.20 ข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	86
ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนักเรียน	87
ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ปกครอง	88
ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของครู อาจารย์	89
ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์แบบสอบถาม ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แบบเลือกตอบ	90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 กระบวนการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์	13
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมินของสแตค	15
ภาพที่ 2.3 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับความคาดหวังตามรูปแบบของโพรวิส	17
ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินของชิปปี้	18
ภาพที่ 2.5 แผนผังการบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	26

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสามารถ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในทุกด้านตลอดชีวิต ทำให้คนได้พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ ช่วยให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ ได้อย่างมีความสุข สามารถเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังร่วมมือในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้

รายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติชี้ให้เห็นว่า ระดับการศึกษาของประชากรมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ สำหรับประเทศไทยการศึกษาของประชากรโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ในปี พ.ศ. 2533 คนไทยที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป มีการศึกษาในระดับโรงเรียนโดยเฉลี่ยเพียง 3.8 ปี ในขณะที่ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการศึกษาเฉลี่ย 4.4 ปี ทั่วโลกมีการศึกษาเฉลี่ย 5.0 ปี และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมมีการศึกษาเฉลี่ย 10.0 ปี ในปี พ.ศ. 2536 พบว่าประมาณร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมด มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ 1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่มีรายได้น้อยไม่สอดคล้องกับรายได้เฉลี่ยของประชากรในประเทศที่พัฒนาแล้ว 2. ปัญหาด้านสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมกันของสังคมเมืองและสังคมชนบท จากการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย จึงจำต้องหางานทำก่อนวัยอันควร อีกทั้งยังขาดทักษะและความรู้ในการทำงาน ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาแรงงานเด็ก ยาเสพติด อาชญากรรม เป็นต้น 3. ปัญหาด้านงบประมาณที่เป็นข้อจำกัดของรัฐ ซึ่งไม่เพียงพอในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้ไม่สามารถกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนหรือด้อยโอกาสเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อ่างใน สุรินทร์ บั้วงาม , 2542 : 1)

รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาที่ด้อยโอกาสและขาดแคลนทุนการศึกษาได้กู้ยืมเงินจากรัฐบาล เพื่อไปใช้จ่ายในการศึกษาต่อไปในระดับที่สูงขึ้น ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน โดยจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538

ได้กำหนดนโยบายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อรองรับความเจริญทางเศรษฐกิจเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคมด้วยการให้โอกาสแก่นักเรียน นักศึกษาที่ด้อยโอกาส โดยการจัดตั้งเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย โดยมีกระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นหน่วยงานดำเนินการตามนโยบาย 3 ประการ ได้แก่ 1. การสนับสนุนการจัดตั้งสถานศึกษาเอกชน 2. การสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันฝีมือแรงงาน 3. การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้น มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเรียนแก่นักเรียน นักศึกษาที่เรียนดี หรือเรียนได้แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษา โดยจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ. ศ. 2539 เป็นปีแรก ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลจัดสรรให้ จำนวน 3,000 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับนักเรียน นักศึกษา ได้รับประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป

การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีหลักการเพื่อเป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยสำหรับศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ (ทั้งสายสามัญและอาชีพ) รวมทั้งการศึกษานอกระบบ ต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรและประเภทวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยนักเรียน นักศึกษาจะต้องชำระหนี้คืนพร้อมดอกเบี้ยในอัตราต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้ว กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ (1) เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อย หรือประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ได้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทั้งสายสามัญและอาชีพ) จนถึงระดับปริญญาตรี ภายในประเทศรวมทั้งการศึกษานอกระบบโรงเรียน ต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรและประเภทวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (2) เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น (3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น โดยให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล โดยรับผิดชอบการดำเนินงานให้นักเรียน นักศึกษา กู้ยืมตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาของกระทรวงศึกษาธิการ ยังมีข้อบกพร่องอยู่บางประการ จึงไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่

ส่งผลถึงเป้าหมายได้ตามเจตนารมณ์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เช่น นักเรียนที่สถานศึกษาคัดเลือกเพื่อรับทุนยังมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ใช่ผู้ด้อยโอกาสหรือยากจนจริง ๆ การได้รับเงินเข้าความเข้าใจเกี่ยวกับงานของกองทุนของผู้เกี่ยวข้องยังสับสน ปัญหาการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เช่น วงเงินที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อความต้องการ สถานศึกษานำเงินไปเฉลี่ยให้ผู้กู้ ทำให้ผู้กู้ได้รับเงินต่ำกว่าขอบเขตการให้กู้ยืมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ปัญหาการพิจารณาให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษา เช่น การพิจารณาให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา สถานศึกษายังดำเนินการค่อนข้างหละหลวม โดยไม่คำนึงถึงแนวทางและเจตนารมณ์ของกองทุน ยังมีระบบพรรคพวกขาดความยุติธรรม จึงไม่สามารถคัดเลือกผู้กู้ที่ขาดแคลนและจำเป็นจริง ๆ ตามวัตถุประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ อ้างใน วชิรพงษ์ เดชแพง 2544 : 5)

จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และได้รับจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อดำเนินการให้นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 23 โรงเรียน และโรงเรียนเหล่านี้ได้รับจัดสรรงบประมาณจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทุกโรงเรียน ซึ่งจากการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่ผ่านมายังไม่มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา จึงสนใจที่จะประเมินการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณานำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

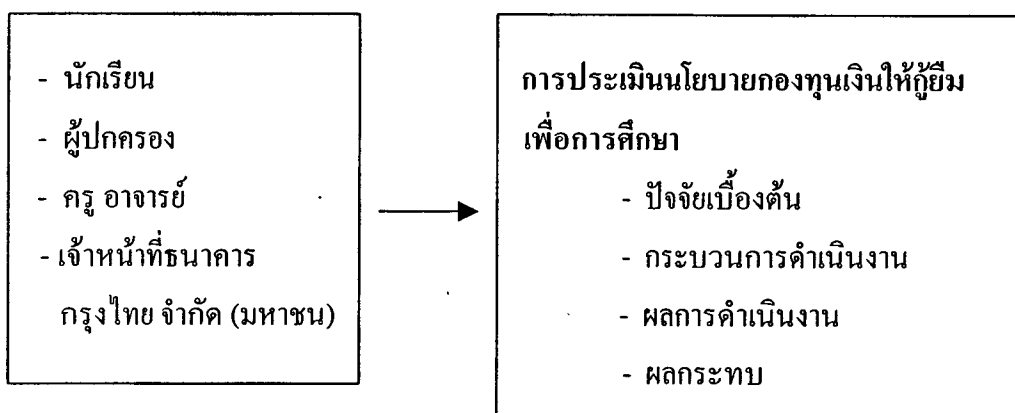
2.2 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

2.3 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

2.4 เพื่อประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาถึงรูปแบบการประเมินต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมในสถานศึกษา

4.2 การประเมินครั้งนี้ มุ่งเน้นประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ใน 4 ประเด็น คือ

4.2.1 ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) งบประมาณที่จัดสรรแก่นักเรียน
- 2) งบประมาณในการดำเนินงาน

- 3) ความพร้อมของบุคลากรที่รับผู้รับผิดชอบงานกองทุน ระดับสถานศึกษา
- 4) ความชัดเจนของระเบียบ แนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ
- 5) ความเพียงพอของเอกสารต่าง ๆ

4.2.2 กระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) การประชาสัมพันธ์
- 2) การรับสมัคร
- 3) การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือก
- 4) การพิจารณาคัดเลือก
- 5) การจัดทำสัญญา
- 6) การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 7) การกำกับติดตามการใช้จ่ายเงินและพฤติกรรมของนักเรียน
- 8) ปัญหา อุปสรรค

4.2.3 ผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ในด้านการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายและมีการดำเนินการอย่างทั่วถึง

4.2.4 ผลกระทบจากการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นและจัดสรรงบประมาณไว้เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพและระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งด้อยโอกาส ได้กู้ยืมเรียนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา และใช้คืนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องถือปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง การตัดสินคุณค่าของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 โดยใช้แบบสอบถาม , แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจเอกสาร ซึ่งประเมินในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลการดำเนินงานและผลกระทบ

ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง ความเพียงพอของงบประมาณที่จัดสรรแก่นักเรียน งบประมาณในการดำเนินงาน ความพร้อมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับสถานศึกษา ความชัดเจนของระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ และความเพียงพอของเอกสารต่าง ๆ

กระบวนการดำเนินงาน หมายถึง การประชาสัมพันธ์ การรับสมัคร การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือก การพิจารณาคัดเลือก การจัดทำสัญญา การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกำกับ ติดตามการใช้จ่ายเงินและพฤติกรรมของนักเรียน

ผลการดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายและมีการดำเนินการอย่างทั่วถึง

ผลกระทบ หมายถึง ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นหลังจากมีการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา หรือมารดา หรือผู้อุปการะนักเรียนที่กู้ยืมระหว่างศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่กู้ยืมเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในปีการศึกษา 2545

คณะกรรมการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง ครู อาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 พิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถาบันการศึกษา

ครู อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง ครู-อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่งานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หมายถึง เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในเรื่องการจัดส่งสัญญาเงินกู้ยืมและการรายงานผลการคัดเลือกนักเรียนที่กู้ยืม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบระดับผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ในด้าน ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และผลกระทบ

6.2 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา , สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 สถานศึกษา และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุงการ ดำเนินการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 และสถานศึกษาได้ข้อสังเกต ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่องการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและงานวิจัย ทั้งจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอตามหัวข้อต่าง ๆ โดยลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
2. รูปแบบของการประเมิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและการประเมินนโยบาย
4. นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

1.1 ความหมายของการประเมิน

ประพัฒน์ จำปาไทย (2528 : 1) กล่าวถึง การประเมินว่า เป็นกระบวนการที่มุ่งหาคำตอบถึงการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งหรือเป็นกระบวนการที่ให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจ องค์ประกอบของการประเมินจะประกอบด้วยสภาพการณ์ที่ได้จากการวัดประกอบกับการตัดสินคุณค่าลักษณะการนั้น โดยเปรียบเทียบลักษณะการที่ได้จากการวัดและเกณฑ์การประเมิน

สนิท รุ่งเรือง (2539 :20) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2537 : 190) ให้ความหมายของการประเมิน เป็น กระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตีคุณค่าของเรื่องใด เรื่องหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ส. วาสนา ประवालพุดกษ (2546 : 3) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็น กระบวนการเพื่อตรวจสอบหรือพิจารณาตัดสิน คุณลักษณะของกิจกรรมหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก

ไพศาล หวังพานิช (2545 : 2) ได้ให้ความหมายของการประเมิน เป็นกระบวนการพิจารณา ตัดสิน ลงสรุป เกี่ยวกับสมบัติ หรือคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ หรือของบุคคล โดยใช้ผลที่ได้จากการวัด และอาศัยเกณฑ์ในการตัดสินพิจารณา

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541 : 20) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจ และ/หรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เกณฑ์ที่กำหนดอาจเป็นเกณฑ์แบบสัมพัทธ์หรืออิงกลุ่ม หรือเกณฑ์สัมบูรณ์ก็ได้ และสามารถสรุปเป็นสมการได้ดังนี้

การประเมิน = การวัด + ดุลยพินิจ

เยาวดี รงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542 : 7) ได้กล่าวว่า การประเมิน คือ การอธิบายและตัดสินคุณสมบัติบางอย่างของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลรวมทั้งกระบวนการ และโครงการต่าง ๆ

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 1971 : 129) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการจำกัดข้อมูลที่ต้องการ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูล อันเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจ แนวทางเลือกต่าง ๆ ที่ให้ผลดีสำหรับการตัดสินใจ

กู๊ด (1973 : 220) การประเมิน หมายถึง การค้นหาหรือตัดสินคุณค่า หรือจำนวนของบางสิ่งบางอย่าง โดยใช้มาตรฐานของการประเมินรวมทั้งการตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์ภายใน และ/หรือเกณฑ์ภายนอก

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525 : 119) ได้ให้คำจำกัดความของการประเมินไว้ว่า การประเมินหรือการประเมินผลมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Evaluation" ซึ่งหมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อุทุมพร จามรมาน (2533 : 12) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่

จากการให้คำจำกัดความ ความหมาย ตามแนวคิดของนักประเมิน นักการศึกษา ดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกประเมินอย่างเป็นระบบ โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน การตัดสินพิจารณา เพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินการใด ๆ กับสิ่งที่ถูกประเมินนั้น

1.2 ความสำคัญของการประเมิน

การประเมินมีความสำคัญยิ่งในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใด ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินไว้ดังต่อไปนี้

สุพักตร์ พิบูลย์ (2544 : 7-8) กล่าวว่า การประเมินถือเป็นบทบาทที่มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อพัฒนางานต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะการประเมินจะก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญ ๆ ในลักษณะต่อไปนี้

1.2.1 ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร

1.2.2 ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง สื่อ/ชิ้นงาน แผนงาน โครงการ ให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ ลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอุปสรรค ที่จะทำให้เกิดปัญหาอุปสรรค ที่จะทำให้งิจกรรมหรือการดำเนินงาน โครงการใด ๆ ล้มเหลว

1.2.3 การประเมินความก้าวหน้าของงานในความรับผิดชอบ ทำให้ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ ทราบจุดเด่น จุดด้อยของงาน มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสการสูญเสียเปล่าในการปฏิบัติงาน

1.2.4 การประเมินความสำเร็จของงาน จะทำให้ทราบว่า ปฏิบัติการใด ๆ ที่ได้ลงทุนไปแล้ว เกิดประโยชน์ ค้ำหรือไม่ ควรจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ เป็นการลดโอกาสความสูญเสียเปล่าอีกลักษณะหนึ่ง

1.2.5 กิจกรรมการประเมิน โดยเฉพาะในกรณีของการประเมินตนเอง จะทำให้ผู้รับผิดชอบงาน เห็นจุดอ่อนของตนเอง จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนางาน และเกิดการยกระดับคุณภาพงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ รวมทั้งหากบุคคลมีโอกาสมองเห็น ความสำเร็จในการปฏิบัติงานก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน ได้อีกลักษณะหนึ่ง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528 : บทนำ) กล่าวถึง การประเมินโครงการ ว่า การบริหารโครงการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ก็ตาม จำเป็นต้องอาศัยการประเมินที่เป็นระบบ คือ ผลจากการประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบจุดเด่น จุดด้อยของ โครงการเพื่อดำเนินการแก้ไขได้ทันที่ ในขณะที่โครงการนั้นกำลังดำเนินอยู่ ซึ่งย่อมนำไปสู่ผลสำเร็จของโครงการในที่สุด

ประชุม รอดประเสริฐ (2530 : 40) ได้กล่าวถึง ความสำคัญและความมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. ช่วยให้งำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น
2. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่
3. ช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์และดำเนินการไปด้วยดี
4. ช่วยแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการ ทำให้ความเสียหายน้อยลง
5. ช่วยควบคุมคุณภาพของโครงการ
6. ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการ
7. ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผน

หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหาร

เบรตัน (อ้างถึงใน สุขแก้ว คำสอน 2540 : 58) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการประเมินว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ผลของการประเมินไม่เพียงแต่ชี้ให้เห็นผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตามคาดการณ์ล่วงหน้าเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นผลกระทบของโครงการที่มีต่อชุมชน การประเมินมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการบริหารให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง หลีกเลียงปัญหาที่เกิดขึ้น ขยายหรือปรับโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนยิ่งขึ้น หรืออาจระงับโครงการ ถ้าจำเป็น

ดิเรก ศรีสุโข (2544 : 90) ได้สรุปว่า การประเมินผลโครงการเป็นงานที่สำคัญยิ่งส่วนหนึ่งที่มีทั้งหน้าที่ในการปรับปรุงแผนและวิธีดำเนินงาน และมีหน้าที่ประเมินผลสำเร็จของโครงการด้วย

จึงสรุปได้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการสำคัญ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์กิจกรรมดำเนินงาน ความสำเร็จของงาน และขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน

2. รูปแบบของการประเมิน

รูปแบบของการประเมิน หมายถึง กรอบความคิด หรือแบบแผนในการประเมิน ที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมิน หรือกระบวนการของการประเมิน ในการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น เราควรพิจารณาเรื่องใดบ้าง ในขณะเดียวกัน บางรูปแบบอาจมีการเสนอแนะด้วยว่า ในการประเมินแต่ละรายการ แต่ละเรื่อง ควรพิจารณาหรือตรวจสอบอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะการเสนอแนะวิธีการ (สมคิด พรหมจู้ 2544 : 41)

ประเภทของรูปแบบการประเมิน แบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่ม (สมคิด พรหมจู้ 2544 : 42) ดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ครอนบาค (Cronbach) และเคริกแพตทริก (Kirkpatrick)

2.2 รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า เป็นรูปแบบที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าโครงการนั้น ๆ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสแตก (Stake) สคริฟเวน (Scriven) และ โพรวัส (Provus)

2.3 รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ เป็นรูปแบบที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และอัลคิน (Alkin)

2.1 รูปแบบการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์ ได้แก่

2.1.1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler, 1942) ซึ่งไทเลอร์ได้นำเสนอกระบวนการประเมิน ดังภาพที่ 2.1 ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ทั่วไป

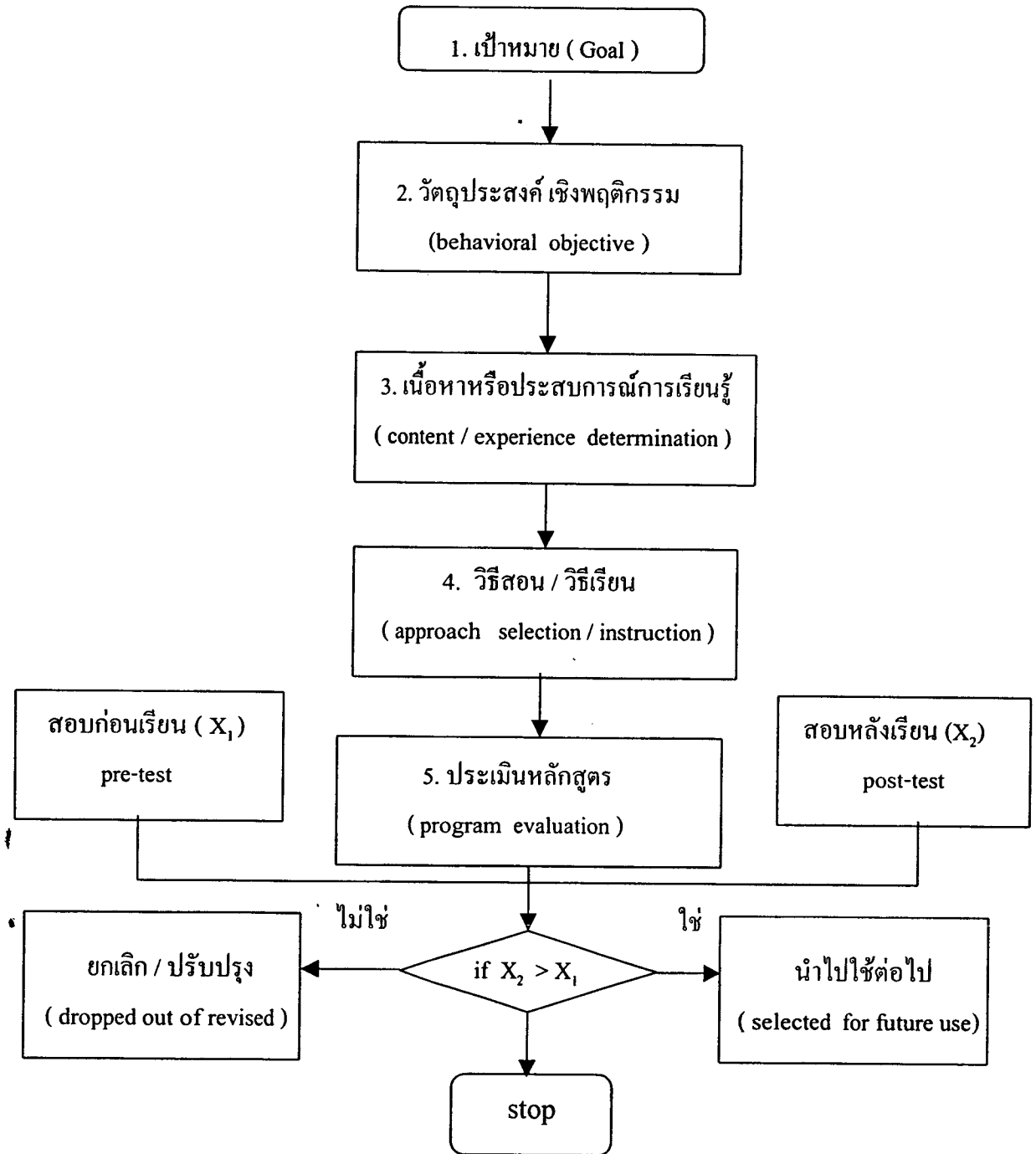
ขั้นที่ 2 จัดจำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไปแล้วเขียนวัตถุประสงค์โดยใช้คำกริยาแสดงพฤติกรรมหรือเรียกว่าวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 5 ประเมินหลักสูตร โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินก่อนเรียนกับผลการประเมินหลังเรียน

ซึ่งจากแนวคิดของไทเลอร์สามารถเขียนเป็นแผนผังดังภาพที่ 2.1 ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กระบวนการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

2.1.2 รูปแบบการประเมินของครอนบาค

วิธีการประเมินตามแนวคิดของครอนบาค มี 4 วิธี คือ

1) การศึกษากระบวนการ (process studies) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอน

2) การวัดความสามารถทั่วไป (proficiency measures) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน การวัดความสามารถทั่วไปของนักเรียนควรใช้แบบสอบมาตรฐาน

3) การวัดเจตคติ (attitude measures) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกรักของผู้เรียน

4) การศึกษาติดตามผล (follow-up studies) เป็นการรวบรวมข้อมูลความสำเร็จในอาชีพหรือความก้าวหน้าในการศึกษาระยะยาวของผู้เรียน

2.1.3 รูปแบบการประเมินของเคริกแพตทริค

รูปแบบการประเมินการฝึกอบรมของเคริกแพตทริค มีการประเมิน 4 รายการ คือ

1) การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) เป็นการประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ว่ามีความรู้สึก ต่อโครงการอย่างไร

2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3) การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน

4) การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับองค์กร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.2 รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า ได้แก่

2.2.1 รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน สคริฟเวนได้จำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) เป็นการประเมินขณะที่กิจกรรมที่ต้องการประเมินกำลังดำเนินอยู่ ผลการประเมินทำให้ทราบข้อดี ข้อเสีย ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจปรับแผนการดำเนินงาน

2) การประเมินรวมสรุป (Summative evaluation) เป็นการประเมินเมื่อกิจกรรมที่ต้องการประเมินสิ้นสุดลง เพื่อแสดงถึงประสิทธิผลของสิ่งที่ประเมิน

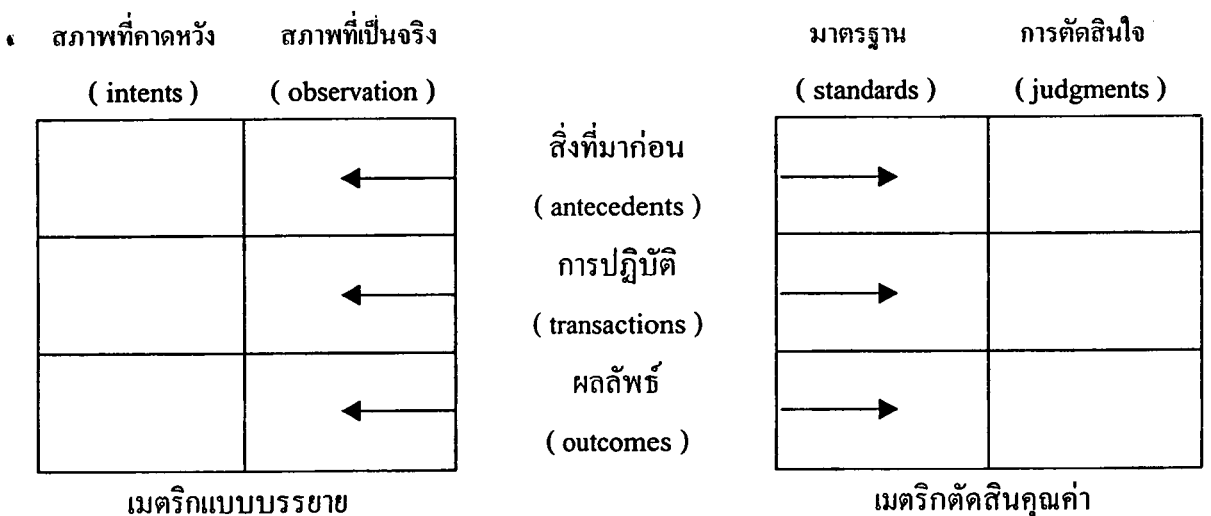
นอกจากนี้ สตรีฟเวนยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินอีก 2 ส่วน คือการประเมินคุณค่าภายใน และการประเมินความคุ้มค่า ดังนี้

1. การประเมินคุณค่าภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินเรื่องต่างๆ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โครงการ ยกเว้นผลผลิตหรือผลกระทบของโครงการ เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ

2. การประเมินความคุ้มค่า (pay-off evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดกับผู้รับบริการหลังจากนำนโยบาย แผนงาน และ โครงการปฏิบัติ (implement) เป็นการตัดสินใจคุณค่าของนโยบาย แผนงานและโครงการ โดยอิงเกณฑ์ภายนอก

2.2.2 รูปแบบการประเมินของสเตค

สเตคได้เสนอให้ใช้วิธีการศึกษาเฉพาะกรณี รวบรวมข้อมูล โดยเน้นการสังเกตและสัมภาษณ์ ตามสภาพธรรมชาติ โดยใช้ นักสังเกตหลาย ๆ คน ทำการสังเกตผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ คน โดยเขียนเป็นแผนผังดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมินของสเตค

จากภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมินของสเตรค สเตรคได้เน้นว่า การประเมินจะต้องมี 2 ส่วน คือ การบรรยาย และการตัดสินคุณค่า (ขนิษฐา วิทยานุมาศ และ ัญญา สรรพศรี 2544 : 194-196)

ในภาคการบรรยายนั้น ผู้ประเมินจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ได้มากที่สุด ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. เป้าหมายหรือความคาดหวัง ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1.1 สิ่งที่มีมาก่อน หมายถึง ปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น พื้นฐานของผู้เรียน
- 1.2 การปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมที่ปฏิบัติ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในโครงการ เช่นการจัดกิจกรรม
- 1.3 ผลลัพธ์ หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ เช่น ผลสัมฤทธิ์ เจตคติของนักเรียน

2. ส่วนที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วนเช่นกัน คือ สิ่งที่มีมาก่อน การปฏิบัติ และผลลัพธ์

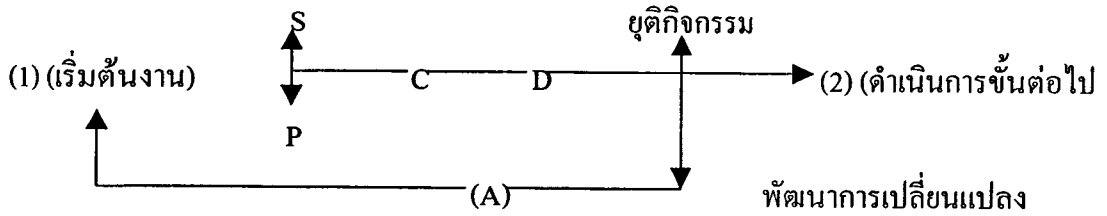
ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นจริง มิได้เป็นตัวบ่งชี้ว่าข้อมูลที่เรารู้ได้มีความเที่ยงหรือความตรง แต่เป็นเพียงสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตั้งใจไว้ได้เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

ในภาคการตัดสินคุณค่า เป็นส่วนที่จะตัดสินว่า สิ่งที่ประเมินประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ โดยทั่ว ๆ ไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด คือ

1. เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion)
2. เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criterion)

2.2.3 รูปแบบการประเมินของโพรวิส

การประเมินตามความหมายของโพรวิส คือการออกแบบกระบวนการบริหารสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการของโครงการสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง รูปแบบการประเมินของโพรวิสมีชื่อว่า รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้อง การประเมินต้องกระทำณะดำเนินโครงการ โดยใช้กลุ่มผู้ประเมินแยกคนละชุดกับกลุ่มผู้ดำเนินการโครงการ โดยมีกระบวนการดังแสดงในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับความคาดหวังตามรูปแบบของ PDCA จากภาพที่ 2.3

S : Standard หมายถึงเกณฑ์มาตรฐาน

P : Program Performance หมายถึง การปฏิบัติของโครงการ/กิจกรรม

C : Comparison หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่าง P กับ S

D : Discrepancy Information หมายถึง สารสนเทศที่แสดงความแตกต่างระหว่าง P กับ S

A : Alternative หมายถึง ทางเลือกเพื่อพัฒนาการทำงานของโครงการ / กิจกรรม

PDCA มีความเห็นว่า การพัฒนาโครงการประกอบด้วยขั้นตอนทั่วไป 4 ขั้นตอน เขาได้เสนอขั้นตอนที่ 5 เพื่อเป็นทางเลือกดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดนิยามหรือออกแบบโปรแกรม การประเมินในขั้นนี้มุ่งไปที่การนิยามวัตถุประสงค์ปลายทาง (Goal) กระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และการกำหนดรายละเอียดของทรัพยากรและผู้มีส่วนร่วมเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปได้ และบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางของโครงการ (Goal)

ขั้นที่ 2 ดำเนินงานโครงการ การประเมินในขั้นนี้จะนำการออกแบบหรือการนิยามโครงการในขั้นที่ 1 มาเป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานในการตัดสินผลการดำเนินงานของโครงการ กลุ่มผู้ประเมินจะตรวจสอบความสอดคล้องแล้วระบุความไม่สอดคล้องต่าง ๆ ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 กระบวนการ การประเมินในขั้นนี้มุ่งไปที่ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้มีส่วนร่วมเพื่อตัดสินว่าผู้มีส่วนร่วมมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่คาดหวังหรือไม่

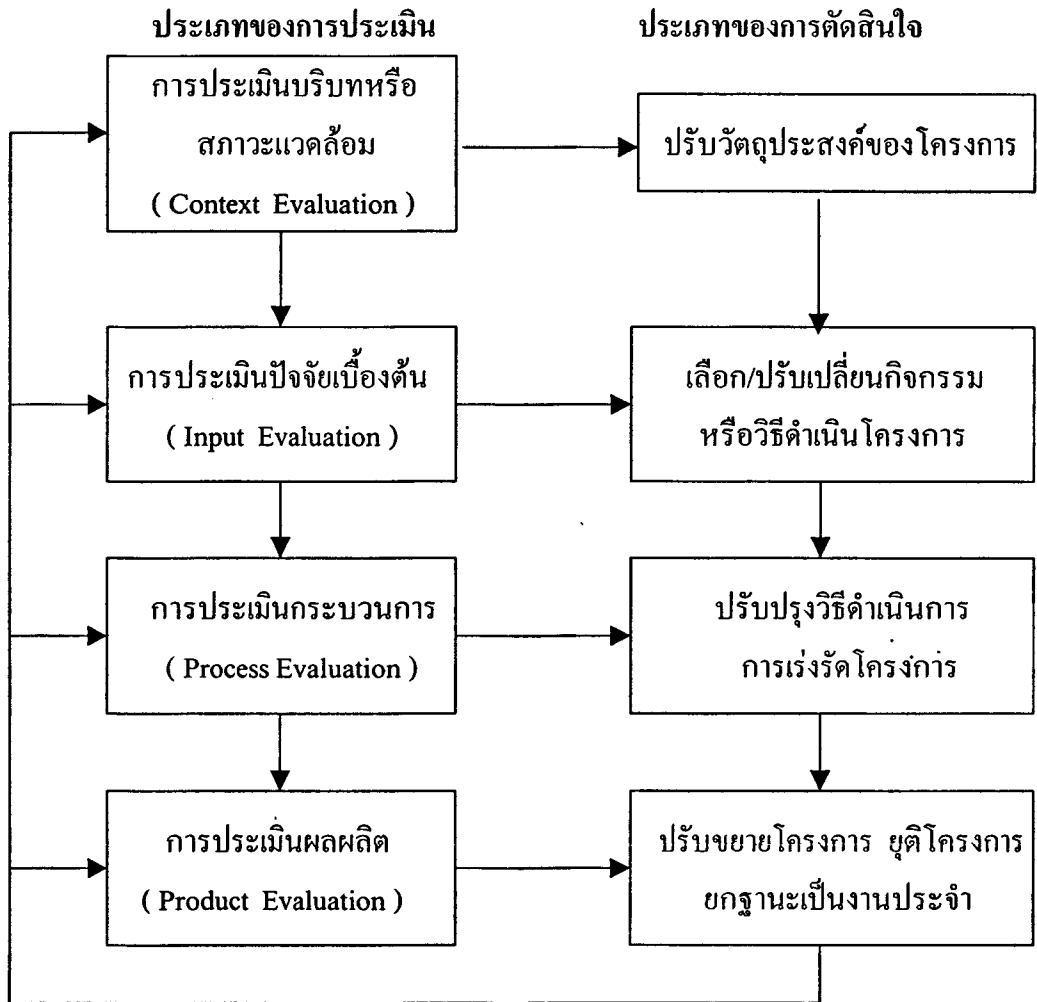
ขั้นที่ 4 ผลลัพธ์ การประเมินในขั้นนี้เป็นการตัดสินว่าการดำเนินงานของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ปลายทางหรือไม่

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ผลประโยชน์และค่าใช้จ่าย เป็นขั้นที่ PDCA เสนอให้เป็นทางเลือกแก่กลุ่มผู้ประเมิน การวิเคราะห์ผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้รับและค่าใช้จ่ายกับโครงการอื่นที่มีลักษณะเทียบเคียงกันได้

2.3 รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ ได้แก่

2.3.1 รูปแบบการประเมินซิปป์ของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ได้เสนอแบบจำลองในการประเมิน โดยประเมินในด้านต่าง ๆ ดังภาพที่ 2.4 คือ

ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model)

รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

- 1) การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งเป็นการช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
- 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ
- 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้ เพื่อปรับปรุงการดำเนินการของโครงการ
- 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการ

2.3.2 รูปแบบการประเมินของอัลคิน

มาร์วิน อัลคิน (Marwin A. Alkin) ได้พัฒนารอบการประเมินที่มีรูปแบบใกล้เคียงกับรูปแบบการประเมินซิปป์ โดยนิยามการประเมินว่า การประเมินเป็นกระบวนการสืบเสาะเพื่อการตัดสินใจ รูปแบบการประเมินของอัลคิน เรียกว่า รูปแบบ UCLA

รูปแบบการประเมินของอัลคิน ประกอบด้วยการประเมิน 5 ประเภท ดังนี้

- 1) การประเมินระบบ (systems assesment) เป็นการประเมินที่ให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับสถานะของระบบ ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การหาทางเลือกในการแก้ปัญหา การตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา เพื่อนำมาเป็นขอบเขต จุดมุ่งหมายและกระบวนการในการดำเนินโครงการ
- 2) การประเมินการวางแผน โครงการ (program planning) เป็นการประเมินเพื่อช่วยในการเลือกโครงการเฉพาะ เพื่อสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย เป็นการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปดำเนินการเพื่อดูว่าโครงการนั้นมีการวางแผนเหมาะสมหรือไม่เพียงใด
- 3) การประเมินการดำเนินการ (program implementation) เป็นการประเมินเพื่อจัดหาสารสนเทศว่าการจัดโครงการนั้นเหมาะสมกับกลุ่มหรือไม่
- 4) การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (program improvement) เป็นการจัดหาสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์นำทางหรือไม่ (interion objective) มีผลลัพธ์ ที่ไม่คาดหวังเกิดขึ้นหรือไม่

5) การประเมินเพื่อรับรองโครงการ (program certification) เป็นการประเมินเพื่อจัดหาสารสนเทศเกี่ยวกับคุณค่าของโครงการ และศักยภาพของโครงการในการขยายขอบข่ายการใช้โครงการอย่างกว้างขวาง

จากการศึกษารูปแบบการประเมินประเภทต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยได้ประยุกต์การประเมินเชิงระบบ โดยประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลกระทบในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

3. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและการประเมินนโยบาย

3.1 ความหมายของนโยบาย

การศึกษาแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความหมายของนโยบาย ตลอดจนผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันเป็นข้อสรุปได้ดังนี้

สเต็คเคิลิน (Stecklein , 2532 : 8) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึงข้อความที่ให้แนวทางสำหรับการพัฒนาและการดำเนินงานหน่วยงานหรือองค์การสำหรับดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นกรอบสำคัญของการบริหารและการดำเนินการ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างมีความจำเป็นที่จะใช้นโยบายเป็นกรอบปฏิบัติสำหรับวางแผน การตัดสินใจและการดำเนินการในด้านต่าง ๆ นโยบายจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหาร

ทองอินทร์ วงศ์โสธร และกล้า ทองขาว (2545 : 13) ให้ความหมายของ นโยบาย คือ กรอบสำคัญของการบริหารและการดำเนินงาน หน่วยงานหรือองค์กรไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือท้องถิ่น ไม่ว่าจะ เป็นของรัฐหรือเอกชน ต่างก็มีความจำเป็นที่จะใช้นโยบายเป็นกรอบปฏิบัติสำหรับการวางแผน การตัดสินใจและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

สมคิด พรหมจ้อย (2545 : 99) ได้ให้ความหมายของคำว่า นโยบาย เป็นแนวทางหรือหลักการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานถือปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานนั้น

วิจิตร ศรีสอ้าน (2532 : 165) เปรียบเทียบนโยบายไว้ว่าเป็นเสมือนเข็มทิศและหางเสือทั้งสองอย่างมีความสำคัญในการเดินเรือ เข็มทิศบอกทิศทาง หางเสือทำให้ถูกทาง เข็มทิศและหางเสือสำคัญต่อการเดินเรือฉันใด นโยบายก็สำคัญต่อการบริหารและการดำเนินงานฉันนั้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2531 : 45) ได้ให้ความหมายนโยบายไว้ว่า เป็นข้อความทั่วไป หรือสิ่งที่ยอมรับทั่วไป ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการตัดสินใจของผู้ผู้ได้บังคับบัญชา นอกจากนี้ นโยบายยังช่วยวางขอบเขตแนวทางเพื่อให้สามารถเลือกตัดสินใจปฏิบัติการได้ ทำให้แน่ใจว่าการตัดสินใจใด ๆ จะมีความสม่ำเสมออยู่ในขอบเขตของนโยบายซึ่งจะช่วยให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือตามเป้าหมายได้ เป็นเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหารในการมอบอำนาจหน้าที่ไปยังผู้ได้บังคับบัญชาในองค์กรได้ โดยที่ผู้บริหารยังสามารถควบคุมได้เสมอ

คณัย เทียนพุด (2532 : 167) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง การตัดสินใจต่าง ๆ ของกลุ่มคนเกี่ยวกับการกระทำที่น่าจะเป็นไปได้บางอย่าง ในสิ่งที่จะได้มาซึ่งเป้าหมายที่ยอมรับแล้ว

จรัส สุวรรณมาลา (2540 : 5) กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง หลักการหรือแนวทางการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งผู้มีอำนาจหน้าที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้ชี้นำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรถือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

โดยสรุป นโยบาย หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้นำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการนั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2 ความหมายของการประเมินนโยบาย

กล้า ทองขาว (2537 : 65) ให้ความหมายไว้ว่าการประเมินนโยบาย คือกระบวนการศึกษาคุณค่าของผลนโยบาย แผนงาน และ โครงการ ไม่ว่าจะเป็ผลที่เกิดขึ้นในอนาคตก่อนการประกาศใช้นโยบายและแผนหรือผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันขณะที่นำนโยบายและแผนไปปฏิบัติหรือผลที่เกิดขึ้นภายหลังการสิ้นสุดนโยบาย ว่า เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ก่อนแล้วเพียงใด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 3) ได้ให้คำจำกัดความของการประเมินผลไว้ว่า หมายถึงการตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงาน โครงการ ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนหรือโครงการนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น จึงเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของงาน โครงการว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์ของแผนหรือของงาน โครงการนั้นหรือไม่ เพียงใด

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2540 : 109-110) ให้ความหมายของการประเมินนโยบาย แผนงาน โครงการ ไว้ว่า การประเมินคือกระบวนการที่มุ่งหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่า นโยบาย /แผนงาน/โครงการ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นหรือไม่ ในระดับใดและมุ่งเน้นที่การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลระหว่าง นโยบาย/แผนงาน/โครงการกับผลลัพธ์และผลกระทบ เพื่อติดตามกระบวนการในขั้นตอนต่าง ๆ ระหว่างการดำเนินและผลลัพธ์ที่ได้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

สมคิด พรหมจู้ย (2545 : 100) ให้ความหมายของการประเมินนโยบายว่า เป็นกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินคุณค่าของนโยบาย โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยสามารถประเมินได้ตั้งแต่ก่อนนำนโยบายไปปฏิบัติ ระหว่างการดำเนินการตามนโยบาย และภายหลังจากนโยบายสิ้นสุดเพื่อดูว่าผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหรือสัมฤทธิ์ผลที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

ศุภชัย ยาวะประภาส (2540 : 145-151) ได้สรุปว่า การประเมินนโยบาย คือการประเมินผลเกี่ยวข้องกับกระบวนการวัดคุณค่าของผลของการดำเนินการตามนโยบาย เพื่อที่จะนำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

โดยสรุปการประเมินนโยบาย เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินคุณค่าของนโยบาย โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ก่อนแล้วเพียงใด

3.3 ความสำคัญของการประเมินนโยบาย

การประเมินนโยบายมีความสำคัญหลายประการ (สมคิด พรหมจู้ย 2545 : 101) ดังนี้

3.3.1 การประเมินนโยบาย ก่อนที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ ทำให้ทราบความต้องการจำเป็นว่ามีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ที่จะต้องดำเนินการตามนโยบาย

3.3.2 การประเมินนโยบายก่อนนำนโยบายไปปฏิบัติ จะทำให้ผู้บริหารทราบว่านโยบายที่จะนำไปปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ถ้าจะนำนโยบายไปปฏิบัติจะสามารถดำเนินงานตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

3.3.3 การประเมินนโยบายช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงความถูกต้องและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายที่กำหนดไว้

3.3.4 การประเมินนโยบายช่วยให้ทราบว่า การดำเนินนโยบายตามแผนงานที่วางไว้ทำได้ตามแผนงานที่กำหนดมากน้อยเพียงใด ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3.3.5 การประเมินนโยบายช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานตามนโยบายที่ผ่านมา มีผลอย่างไรต่อประชาชนทุกกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของนโยบาย นโยบายนั้นทำให้คุณภาพชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

3.3.6 การประเมินนโยบายมีส่วนช่วยให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา นโยบายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิจิตร ศรีสอ้าน (อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย 2544 : 1-2) ได้กล่าวว่านโยบายมีความสำคัญต่อการบริหาร ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร อย่างไร
2. ช่วยให้บุคลากรทุกระดับชั้นในองค์กรหรือหน่วยงานได้เข้าใจถึงภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัด
3. ก่อให้เกิดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน
4. ส่งเสริมการใช้อำนาจของผู้บริหารเป็นไปโดยถูกต้อง มีเหตุผล และมีความยุติธรรม
5. ช่วยให้เกิดการพัฒนาการทางการบริหาร

นโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารและการดำเนินการขององค์กรหรือหน่วยงาน นโยบายสำคัญต่อการบริหารดังนี้ 1. ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไรอย่างไร 2. ช่วยให้ผู้บุคลากรทุกระดับชั้นในองค์กรหรือหน่วยงานได้เข้าใจถึงภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัด 3. ก่อให้เกิดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน 4. ส่งเสริมการใช้อำนาจของผู้บริหารให้เป็นไปโดยถูกต้อง ยุติธรรม และ 5. ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการบริหาร (ประชุม รอดประเสริฐ 2535 : 16-17) ความสำคัญของนโยบายอยู่ที่การใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน มีความสำคัญในฐานะเป็นกรอบ 4 ด้าน คือ 1. เป็นกรอบในการพัฒนาหน่วยงาน สังคมและประเทศชาติ 2. เป็นกรอบในการวางแผน 3. เป็นกรอบในการตัดสินใจ และ 4. เป็นกรอบในการควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน (วิจิตร ศรีสอ้าน 2536 : 10-11)

จรัส สุวรรณมาลา (2540 : 6-7) กล่าวว่า นโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรหลายประการ คือ 1. นโยบายเป็นเครื่องชี้นำการวางแผน 2. นโยบายเป็นเครื่องชี้นำการบริหาร 3. นโยบายสาธารณะ เป็นสิ่งกำหนดลักษณะการจัดสรรผลประโยชน์ในสังคมและการพัฒนาประเทศ

วิลเลียม ดันน์ (อ้างถึงใน สุขชัย ขวาระประภาส 2540 : 154-155) การประเมินนโยบายมีความสำคัญมากต่อกระบวนการ นโยบายและต่อผู้กำหนดและวิเคราะห์นโยบาย โดยทำหน้าที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1. การประเมินนโยบายช่วยให้นักวิเคราะห์นโยบายและผู้กำหนดมีข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรง และเชื่อถือได้เกี่ยวกับผลการดำเนินการตามนโยบาย 2. การประเมินผลนโยบายช่วยให้นักวิเคราะห์นโยบายและผู้กำหนดนโยบายทราบถึงความถูกต้องเหมาะสมและความชัดเจนของวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบายที่กำหนดไว้ 3. การประเมินช่วยให้งานนิยามปัญหา นโยบาย และการเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาในโอกาสต่อไปกระทำได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ รัดกุมขึ้น

จึงสรุปได้ว่า นโยบายเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือตัดสินใจขององค์กร หรือหน่วยงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจของหน่วยงานได้นโยบายที่กำหนดไว้แล้วหากไม่นำไปปฏิบัติก็ไม่เกิดผล

4. นโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.1 ความเป็นมาของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 ได้กำหนดนโยบายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อรองรับความเจริญทางเศรษฐกิจ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคมด้วยการให้โอกาสแก่นักเรียน นักศึกษาที่ด้อยโอกาส โดยการจัดตั้งเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย โดยมีกระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นหน่วยงานดำเนินการตามนโยบาย 3 ประการ ได้แก่ 1. การสนับสนุนการจัดตั้งสถานศึกษาเอกชน 2. การสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันฝีมือแรงงาน 3. การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

เหตุผลและความจำเป็นของนโยบาย มีผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจ อย่างรวดเร็วภาคอุตสาหกรรมและบริการของประเทศขยายตัวอย่างมาก ทิศทางการลงทุนในประเทศพัฒนาสู่การใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นตามระดับการพัฒนาของประเทศ จำเป็นต้องมีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพแรงงานไทยให้สูงตามไปด้วย ในด้านสังคมมีปัญหาค่าความไม่เท่าเทียมกันระหว่างรายได้ของประชาชนในเขตเมืองกับชนบท ปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสามารถในการเพิ่มพูนรายได้ของประชาชนคือ การศึกษาของประชาชน ในเขตเมืองมีความได้เปรียบโอกาสในการศึกษามากกว่าในชนบท มีผลมาจากข้อจำกัดหลายประการที่สำคัญคือ ข้อจำกัดทางด้านรายได้ทำให้ไม่สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาระดับสูงได้ ทำให้เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยจำเป็นต้องทำงานเป็นเหตุให้เกิดปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ

เนื่องจากในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประชาคมโลก เพื่อสนองตอบความจำเป็นดังกล่าว ควรส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาได้รับการศึกษาสูงขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและเปิดโอกาสให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทัดเทียมเสมอภาคกัน รัฐบาลจึงได้เสนอโครงการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเรียนแก่นักเรียน

นักศึกษาที่เรียนดี หรือเรียนได้แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษา โดยจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2539 เป็นปีแรก ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลจัดสรรให้ จำนวน 3,000 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับนักเรียน นักศึกษา ได้รับประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป

4.2 การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีสาระสำคัญ ดังนี้

4.2.1 หลักการเพื่อเป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยสำหรับศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ (ทั้งสายสามัญและอาชีพ) รวมทั้งการศึกษานอกระบบ ต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรและประเภทวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยนักเรียน นักศึกษาจะต้องชำระหนี้คืนพร้อมดอกเบี้ยในอัตราต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้ว

4.2.2 วัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

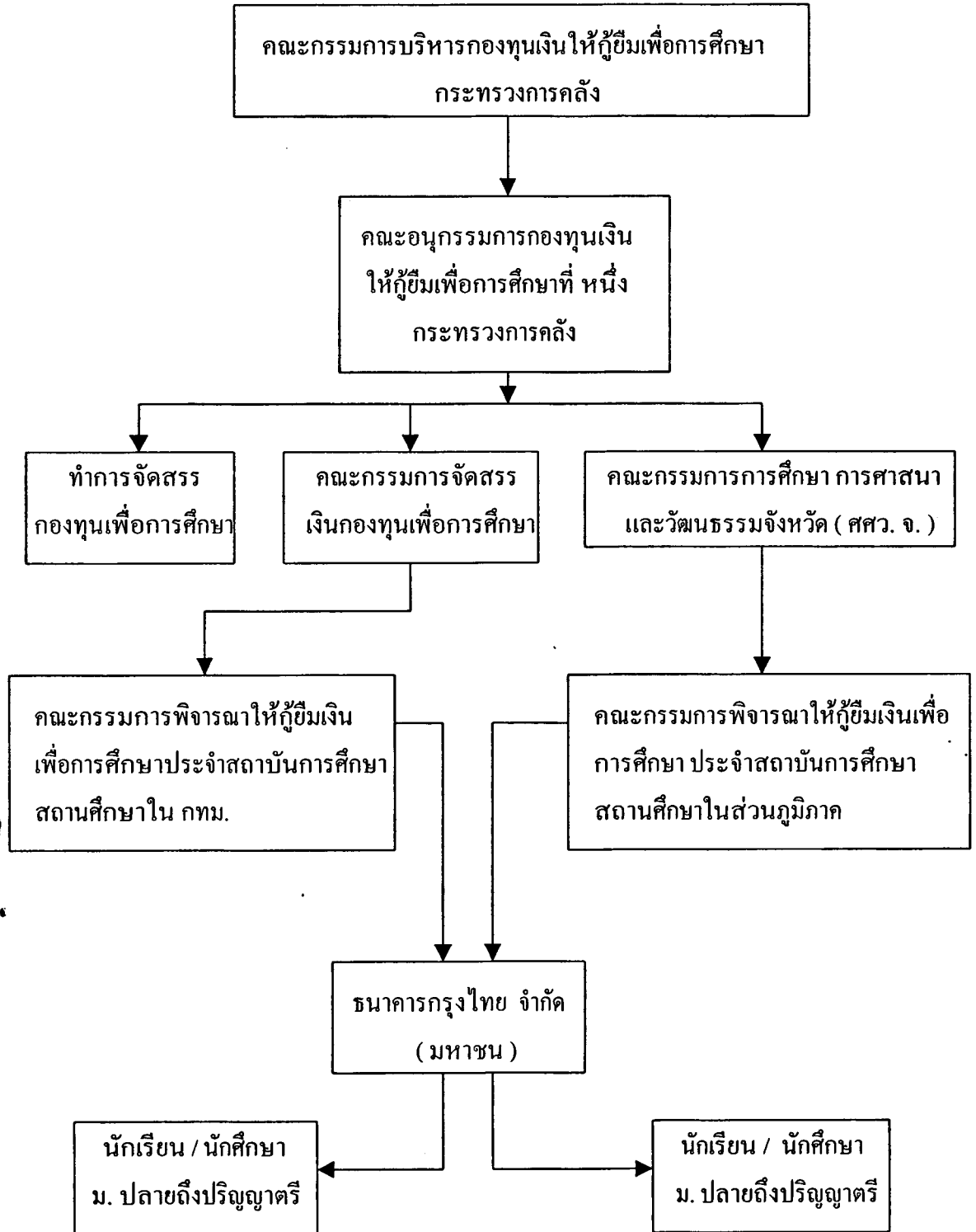
1) เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อย หรือประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ได้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทั้งสายสามัญและอาชีพ) จนถึงระดับปริญญาตรี ภายในประเทศ รวมทั้งการศึกษานอกระบบ โรงเรียน ต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรและประเภทวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2) เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น

3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น โดยให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น

4.3 การบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในส่วนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นการดำเนินงานร่วมกันของ 3 ส่วนราชการ คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย โดยจัดตั้งกองทุนไว้ในความดูแลรับผิดชอบของกระทรวงการคลังและมืองค์กร คณะบุคคลร่วมกันดำเนินงานดังแผนผังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.5 การบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การบริหารกองทุน ฯ ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งส่วนการบริหารออกเป็นดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบโดยให้มีคณะกรรมการร่วมกันรับผิดชอบ ดำเนินการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานระดับกระทรวง

1.1 คณะอนุกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่งดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ

1.2 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคลดำเนินการดังต่อไปนี้

1.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรเงินทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2539 ทำหน้าที่พิจารณากำหนดเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบเพื่อจัดสรรให้ทุกจังหวัดเสนอต่อคณะอนุกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่งรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และให้ปรึกษาแก่คณะอนุกรรมการดังกล่าว

1.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่สถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานคร เมื่อ 13 มีนาคม 2539 ทำหนังสือกำหนดเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร เสนอแต่งตั้งอนุกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่งรวมทั้งให้คำแนะนำปรึกษา แก่คณะอนุกรรมการดังกล่าว

2. การดำเนินงานระดับจังหวัด

กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้คณะกรรมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม จังหวัด (ศสว.จ) ซึ่งเป็นองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด ทำหน้าที่พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่จังหวัดได้รับจัดสรรให้กับสถานศึกษารวมทั้งจัดทำข้อมูลและรายงานในส่วนรวมของจังหวัดและประสานการดำเนินงานกองทุนกับคณะอนุกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่ง

3. การดำเนินงานระดับสถานศึกษา

3.1 การมอบอำนาจให้สถานศึกษาดำเนินการแทนกระทรวงการคลัง เนื่องจากผู้กู้ยืมเรียนกองทุนจะต้องมีการพิจารณาถ้าขอกู้และตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา ผู้ขอกู้ดำเนินการคัดเลือกอนุมัติให้กู้และลงนามในสัญญายืมเงิน ซึ่งผู้กู้จะต้องทำสัญญากับกระทรวงการคลังในฐานะเจ้าของกองทุน โดยที่นักเรียน นักศึกษาผู้ประสงค์จะกู้ยืมจำนวนมากและกระจายอยู่ในสถานศึกษาทั่วประเทศดังนั้น เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2539 กระทรวงการคลังโดยปลัดกระทรวงการคลังมอบอำนาจให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนในการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ. ศ. 2539 ในกิจการต่อไปนี้

3.1.1 รับคำขอกู้เงิน พิจารณาคุณสมบัตินักเรียน นักศึกษา และพิจารณาคัดเลือกนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งยื่นคำขอกู้ยืมเงินกองทุนครั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ ประกาศที่กระทรวงการคลังและกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.1.2 อนุมัติการให้กู้ยืมเงินกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ลงนามในสัญญากู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

3.1.3 ตรวจสอบและประเมินผลราคาทรัพย์สินที่จะใช้หลักประกันเงินกู้ตามข้อ 2

3.1.4 มอบอำนาจเรื่องให้หัวหน้าสถานศึกษาคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนทำกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.1.1 , 3.1.2 และ 3.1.3 แทน

อนึ่งในการมอบอำนาจ ดังกล่าวได้ระบุไว้ว่า “ การใดที่ผู้รับมอบอำนาจได้กระทำ ภายในขอบเขตแห่งหนังสือแห่งหนังสือมอบอำนาจ ให้มีผลผูกพันเสมือนว่าสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังผู้ดำเนินการเองทั้งสิ้น”

เพื่อให้ดำเนินงานการให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบอำนาจช่วงให้แก่หัวหน้าสถานศึกษาในสังกัด หรือให้กำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมอบอำนาจการดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2539 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2539 สำหรับสถานศึกษาที่อยู่นอกสังกัดในส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการดูแลตามขอบข่ายของการดำเนินกองทุนได้รับมอบอำนาจให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้ทำกิจการแทนเป็นการเฉพาะราย

3.2 คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถาบันการศึกษา เนื่องจากนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงปริญญาตรี ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา “ ประกอบด้วยผู้บริหาร เป็นประธานกรรมการ ครู หรืออาจารย์ในสถาบันการศึกษานั้น 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น 2 คน เป็นกรรมการครูหรืออาจารย์แนะแนวหรือทำหน้าที่ปรึกษาร่วมกันดูแลรับผิดชอบ โดยเป็นกรรมการและเลขานุการ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

3.2.1 พิจารณาคัดเลือกนักเรียน หรือนักศึกษาที่ขอกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาตามวงเงินที่ได้รับจัดสรร

3.2.2 กำกับ ดูแลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา

3.2.3 ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะอนุกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่งมอบหมาย

สรุปได้ว่าผู้บริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับจังหวัดและในสถานศึกษาที่จะผลักดันให้การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นส่วนสนับสนุนสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ให้บรรลุเป้าหมายได้ตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่กำหนด

การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. การประชาสัมพันธ์ วิโรจน์ มีแก้วและคณะ (2540 : 50-54) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา ในเรื่องการประชาสัมพันธ์กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน / นักศึกษา ได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยอาจจะใช้รูปแบบการประชาสัมพันธ์ ได้แก่การออกแบบและแนวการศึกษาเคลื่อนที่ การจัดทำเอกสารแผ่นพับ ใบปลิว การออกกระจายเสียงตามสายใน หมู่บ้าน สถานีวิทยุ การประกาศข่าวทางหนังสือพิมพ์ การประชาสัมพันธ์แก่นักเรียน นักศึกษาในตอนเช้าแถว การจัดทำป้ายประกาศ หรือรูปแบบอื่น ๆ

2. การจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (254 : 13) บันทึกว่า ในส่วนภูมิภาค กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้คณะกรรมการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม จังหวัด (ศสว.จ.) ดำเนินการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้สถานศึกษา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

2.1 จำนวนนักเรียน / นักศึกษา ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญศึกษา และอาชีวศึกษา ถึงระดับปริญญาตรีในจังหวัด โดยจะได้รับการจัดสรรวงเงินมาก น้อยตามสัดส่วนหรือตามที่ได้ทำการสำรวจไว้

2.2 ความยากจนของประชาชน ท้องที่ใดมีความยากจนมาก จะได้รับการจัดสรรเงินมาก

2.3 นโยบายพิเศษของกระทรวงศึกษาธิการในการช่วยเหลือ นักเรียน / นักศึกษา ทั้งนี้ ถ้าการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้สถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่งแล้วเหลือ สามารถปรับปรุงวงเงินจัดสรรให้สถานศึกษาที่มีความต้องการวงเงินกู้ยืมเพิ่มได้

3. การพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (2541 : 14) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาว่า ให้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ ซึ่งคุณสมบัติของผู้ขอกู้ยืมเงินกำหนดไว้ดังนี้

3.1 เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย

3.2 ศึกษาที่สถาบันการศึกษาในประเทศไทย

3.3 ไม่เป็นผู้เคยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใด ๆ

3.4 ไม่เป็นผู้ทำงานประจำในระหว่างศึกษาเล่าเรียน

3.5 รายได้ของบิดา มารดา และนักเรียนหรือนักศึกษา ผู้กู้ยืมรวมกัน ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี ยกเว้นผู้กู้ยืมรายเก่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ขึ้นหลังไปมีรายได้ต่อครอบครัว ไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี หากผู้ใช้อำนาจปกครองมิใช่บิดา มารดา ให้ถือรายได้ผู้ปกครองแทนบิดา มารดา กรณีผู้ยื่นแบบคำขอกู้มีคู่สมรส รายได้ของครอบครัว หมายถึงรายได้ของผู้ยื่นคำขอกู้ยืมและคู่สมรสรวมกัน ในกรณีการรับรองรายได้ ผู้กู้มีสิทธิรับรองรายได้ของครอบครัวผู้ขอยืมเงินคือ

3.5.1 ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป หรือตำแหน่งเทียบเท่า หรือ

3.5.2 ผู้บริหารสถานบันการศึกษา หรือ

3.5.3 ผู้ปกครองท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป

3.6 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

3.7 ในขณะขอกู้ยืมเงินต้องไม่เป็นผู้ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา

3.8 เป็นผู้ที่มีผลการเรียนที่ดีหรือเป็นผู้ที่ผ่านเกณฑ์ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล และประเมินผลการศึกษา

3.9 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศการสอบคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา ซึ่งอยู่ในสังกัดควบคุม หรือกำกับดูแลของ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงหรือส่วนราชการอื่น รัฐวิสาหกิจ นอกจากทบวงมหาวิทยาลัย การ พิจารณาคุณสมบัติเฉพาะในส่วนที่กล่าวถึงรายได้ของบิดา มารดา ให้คณะกรรมการพิจารณาผู้ที่มี ฐานะยากจนที่สุดก่อน และเรียงตามลำดับ ไป ซึ่งถ้านักเรียน/นักศึกษา ที่พิจารณาคุณสมบัติในด้าน การเป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เหมือนกัน ก็ให้พิจารณาคุณสมบัติอื่น ๆ ประกอบดังนี้

3.9.1 ภาระความรับผิดชอบของครอบครัวของนักเรียน / นักศึกษา เช่น จำนวนพี่น้องของนักเรียน นักศึกษา ที่ครอบครัวต้องอุปการะ

3.9.2 ผลการเรียน

3.9.3 ถ้าเป็นสายอาชีพหรือ ระดับอุดมศึกษาที่ไม่เกินปริญญาตรี ให้พิจารณา สาขาที่ขาดแคลนด้วย

3.9.4 ความประพฤติของนักเรียน / นักศึกษา

3.9.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ

3.9.6 อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

อนึ่ง ในกรณีผู้กู้ยืมเงินมาแล้ว ในปีการศึกษา ก่อน ให้พิจารณาเป็นอันดับแรก เพื่อให้การกู้ยืมเงินมีความต่อเนื่อง เว้นแต่ในกรณีที่ผู้กู้ขาดคุณสมบัติที่กำหนด

4. การจัดทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนเงินเพื่อการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สงขลา (2541 : 14) ระบุว่า ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินโดยสัญญากู้ยืมเงินจะกระทำระหว่าง นักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมฝ่ายหนึ่งกับผู้บริหารสถานศึกษาที่นักเรียน นักศึกษาเรียน อยู่ในฐานะผู้ให้กู้ยืม เงินแทนกระทรวงการคลังอีกฝ่ายหนึ่ง สัญญากู้ยืมเงินจัดทำขึ้น 5 ฉบับ ให้ใช้ฉบับจริงที่ได้จัดพิมพ์ขึ้น และให้สถานศึกษาส่งให้ธนาคารกรุง ไทย จำกัด (มหาชน) สาขาที่สถานศึกษาเปิดบัญชี ให้สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากระทรวงการคลัง และมอบให้ผู้กู้ยืมเงินไว้ ในส่วน การค้ำประกันกระทรวงศึกษาธิการประสงค์ให้บิดามารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครองเป็น ผู้ค้ำประกัน มากกว่าใช้หลักทรัพย์ ส่วนการรับรองรายได้ให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไปหรือ เทียบเท่า ผู้บริหารสถาบันการศึกษาหรือผู้ประกอบการท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่นับขึ้นไป

5. การปลูกจิตสำนึกรับผิดชอบตนเองและสังคมได้นักเรียน / นักศึกษา สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (2514 : 14) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องให้ จัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้ผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้มีความสำนึก รับผิดชอบ กตัญญู รู้คุณค่าต่อแผ่นดินที่ได้อนุเคราะห์ ให้ได้กู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียน

6. การจัดทำเอกสาร ข้อมูล สารสนเทศ ฯ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (2541 : 15) อธิบายว่า เป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษามีหน้าที่จัดทำเอกสาร ข้อมูล สารสนเทศ เพื่อสรุปรายงาน เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. เอกสาร / หลักฐาน ประกอบการพิจารณาขอกู้ยืมเงิน สถานศึกษาต้องตรวจสอบ เอกสาร / หลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้ขอกู้ยืมเงินต้องเสนอพร้อมแบบคำขอกู้เอกสาร / หลักฐาน ดังกล่าว ได้แก่

7.1 รูปถ่ายของผู้ยื่นขอกู้ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป

7.2 สำเนาทะเบียนบ้าน

7.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาบัตรประจำผู้เสียภาษีของผู้ยื่นคำขอกู้ บิดา/ มารดา หรือผู้ปกครอง ผู้ปกครอง / ผู้อุปการะผู้รับรองรายได้

7.4 หนังสือรับรองเงินเดือนของบิดา / มารดา หรือผู้ปกครอง / ผู้อุปการะ

7.5 หนังสือรับรองรายได้และฐานะของบิดา / มารดา หรือผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ

7.6 หนังสือแสดงความคิดเห็นของอาจารย์แนะแนวหรือทำหน้าที่ ที่ปรึกษา

7.7 แพนผังแสดงที่อยู่อาศัยของบิดา / มารดา หรือผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ

7.8 ใบแสดงผลการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา

หมายเหตุ ถ้ามีหลักฐานตาม 7.4 แล้วไม่ต้องมีหลักฐานตาม 7.5

ขอขเขตวงเงินให้กู้ คณะกรรมการกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษากำหนดไว้ดังนี้

ม.ปลาย	กู้ได้ไม่เกิน	55,440	บาท/ปี
ปวช.	กู้ได้ไม่เกิน	62,500	บาท/ปี
ปวท./ปวส. หรืออนุปริญญาตรี	กู้ได้ไม่เกิน	70,240	บาท/ปี
ปริญญาตรี	กู้ได้ไม่เกิน	100,000	บาท/ปี

ทั้งนี้ อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ฯ ของสถานศึกษานั้น ๆ

สำหรับสถานศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงได้ลดขอบเขตการให้กู้ลงมา และจะประกาศให้ทราบเป็นรายปีตามสภาวะเศรษฐกิจ และวงเงินจัดสรรที่ได้รับ

8. การพิจารณาคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา การพิจารณาคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาที่จะได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ของสถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินการ คือ ให้คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถานศึกษาพิจารณาคุณสมบัติดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ผู้กู้รายใหม่ หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่ไม่เคยกู้ยืมเงินกองทุนเงินเพื่อให้กู้ยืมเพื่อศึกษามาก่อน

8.1 พิจารณาตามคุณสมบัติของผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ให้พิจารณาตามคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงินกองทุน ที่กล่าวถึงรายได้ของบิดา มารดา ให้คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถานศึกษา โดยพิจารณาผู้ที่มีฐานะยากจนที่สุดก่อนและเรียงตามลำดับไป

8.2 ถ้านักเรียนนักศึกษาที่พิจารณามีคุณสมบัติเป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เหมือนกัน ก็ให้พิจารณาคุณสมบัติอื่น ๆ ประกอบดังนี้

8.2.1 ภาระรับผิดชอบของครอบครัว นักเรียน นักศึกษา เช่น จำนวนพี่น้อง ของนักเรียน นักศึกษาที่ครอบครัวต้องอุปการะ เป็นต้น

8.2.2 ผลการเรียนของนักเรียน

8.2.3 ถ้าเป็นสายอาชีพ หรือระดับอุดมศึกษาที่ไม่เกินปริญญาตรีก็ให้พิจารณาสาขาที่ขาดแคลนด้วย

8.2.4 ความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา

8.2.5 การมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ

8.2.6 อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถาบันการศึกษาเห็นสมควร

ผู้กู้รายเก่า หมายถึงนักเรียน นักศึกษาที่เคยกู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามาก่อนไม่ว่าจะเป็นผู้กู้รายเก่าจากสถานศึกษาแห่งอื่น หรือสถานศึกษาปัจจุบันก็ตามพิจารณาตามคุณสมบัติของผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ เช่นเดียวกับผู้ขอรายใหม่ ยกเว้นคุณสมบัติของรายได้ครอบครัวให้พิจารณาจากรายได้ครอบครัวปีที่ยื่นกู้ไว้เดิม

9. การประกาศผลการคัดเลือก

9.1 เมื่อสถานศึกษาโดยคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถานศึกษาได้พิจารณาคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาที่จะขอกู้ยืมเงินกองทุน ฯ ได้แล้ว ให้ทำประกาศผลการคัดเลือกติดประกาศให้ทราบทั่วกัน

9.2 แจ้งผลการคัดเลือกให้ผู้กู้ยืมเงินทราบตามแบบฟอร์มที่ธนาคารกรุงไทย ฯ กำหนด โดยขอแบบฟอร์มได้จากธนาคารกรุงไทย ฯ สาขาที่เปิดบัญชีไว้ (สำหรับผู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเป็นครั้งแรก เพื่อเป็นเอกสารนำไปเปิดบัญชีกับธนาคารกรุงไทย ฯ)

10. การตรวจสอบสัญญา

10.1 ตรวจสอบชื่อ /สกุลผู้กู้ ตรงกับลายมือชื่อจริง

10.2 ตรวจสอบการลงรายละเอียดตามสัญญาให้ครบถ้วนถูกต้องทุกช่อง เช่น เลขประจำตัวประชาชน เลขบัญชีธนาคาร ฯล ฯ

10.3 ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ปรากฏในสัญญาให้ครบทั้งรายเก่า และผู้กู้รายใหม่ ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาสมุดคู่ฝาก

10.4 ตรวจสอบจำนวนเงินที่ขอกู้ในแต่ละภาคเรียนว่ามีจำนวนเงินตรงกับที่ขอกู้หรือไม่ ทั้งส่วนของสถานศึกษาและส่วนของผู้กู้ยืมและเมื่อรวมกันทุกภาคเรียนแล้วเท่ากับวงเงินที่ขอกู้หากมีการแก้ไขจำนวนเงินให้ชัดเจนแล้วลงนามกำกับทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้

10.5 การลงนามผู้ให้กู้ยืม ผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกันครบทุกช่องหากผู้ค้ำประกัน มีคู่สมรส ตรวจสอบลายมือชื่อของคู่สมรส ของผู้ค้ำประกันพร้อมลายมือชื่อพยาน หากผู้กู้จะไม่ครบ 20 ปี บริบูรณ์ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมาย ลงลายมือชื่อผู้แทน โดยชอบธรรมด้วยพร้อมลายมือชื่อพยาน (ห้ามใช้ตราประทับแทนการลงลายมือชื่อ)

10.6 หากผู้ค้ำประกันมิสามารถมาลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารสถานศึกษาได้ ตรวจสอบว่ามีลายมือชื่อเจ้าพนักงาน ทะเบียนท้องถิ่น

11. การเปิดบัญชีกับธนาคาร ให้สถานศึกษาเปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) เรียกว่า “บัญชีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของ (ระบุชื่อสถาบันการศึกษา)” เพื่อการ โอนเงินค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเข้าบัญชีสถานศึกษา
 หนึ่ง ห้ามนำเงินอื่นใดที่ไม่ใช่ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าที่พักของสถานศึกษาที่ได้รับอนุญาตจากต้นสังกัดที่เกิดจากการกู้ยืมของนักเรียน นักศึกษา ฝากเข้าบัญชีดังกล่าว

12. การรายงานผลการคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ

12.1 เมื่อดำเนินการคัดเลือกได้ตามจำนวนผู้กู้ยืมเงินและวงเงินรวมแล้ว ให้รายงาน คณะกรรมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด (ศศว.จ.) ทราบ เพื่อรายงานต่อ คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง ตามแบบรายงานที่กำหนดได้แก่ กศ.02 กศ.021 และ ก.300 เป็นต้น

12.2 สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

1) สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานครให้รายงานกรม ต้นสังกัด

2) สถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร ให้รายงาน ต่อสำนักงานคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง

13. การจัดทำสัญญาผู้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำสัญญาผู้กู้ยืมเงิน โดยสัญญาผู้กู้ยืมเงินจะกระทำระหว่างนักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมเงินฝ่ายหนึ่ง สัญญาผู้กู้ยืมเงิน ที่จัดทำ ขึ้นมีทั้งสิ้น 2 ฉบับ ให้ใช้ฉบับจริงที่ได้จัดพิมพ์ขึ้น และให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

13.1 ส่งให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้ 1 ฉบับ

13.2 ส่งมอบให้ผู้กู้ยืมเงินเก็บไว้ 1 ฉบับ

ห้ามมิให้สถานศึกษาเก็บสัญญาต้นฉบับของผู้กู้ไว้ หากต้องการเก็บเป็นหลักฐาน ให้สำเนาสัญญาผู้กู้ยืมไว้เป็นหลักฐานแทน

14. การค้ำประกัน ในสัญญาผู้กู้ยืมเงิน ให้มีหลักฐานการค้ำประกันสัญญาผู้กู้ยืมเงินดังนี้

14.1 หลักทรัพย์

14.2 ในกรณีไม่อาจหาหลักทรัพย์ได้ให้บิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง เป็น ผู้ค้ำประกัน กรณีที่นักเรียน ไม่มีบิดา มารดา ให้ผู้ใช้อำนาจปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองตามประกาศ ปฏิวัติ ฉบับที่ 132 กฎกระทรวงระเบียบที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวรวมทั้ง ประกาศ กระทรวง ศึกษาธิการเรื่องผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา ไว้ในความปกครอง หรืออุปการะเลี้ยงดู หรือบุคคลที่ นักเรียน นักศึกษาอาศัยอยู่ เป็นผู้ให้การยินยอมในการทำนิติกรรมสัญญา และ เป็นผู้ค้ำประกัน สัญญาผู้กู้ยืมเงิน

15. การรับรองรายได้ ในกรณีมีการรับรองรายได้ผู้มีสิทธิรับรองรายได้ของครอบครัว ผู้ขอผู้กู้ยืมเงินคือ

15.1 ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป หรือตำแหน่งเทียบเท่า

15.2 ผู้บริหารสถานบันศึกษา

15.3 ผู้ปกครองท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป

16. การให้ความยินยอมในการทำนิติกรรมสัญญาในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินยังไม่บรรลุนิติภาวะ (20 ปี บริบูรณ์) การจัดทำสัญญาผู้ยืมเงินได้นั้น ต้องได้รับการยินยอมกับบิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครองเสียก่อน ซึ่งมีระบุไว้ในหนังสือสัญญาผู้ยืมเงิน

17. การจัดส่งสัญญาให้ธนาคาร เพื่อให้ผู้กู้ยืมเงินได้รับเงินค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้ยืมเงิน และสถานศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายในส่วน of สถานศึกษา (ตามที่ระบุไว้ในสัญญาผู้ยืม) ได้รวดเร็ว โดยไม่มีการส่งคืนสัญญาเพื่อกลับไปแก้ไขใหม่ ให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

17.1 ตรวจสอบสัญญาผู้ยืมเงินและเอกสารแนบ (สำเนาสมุดคู่ฝาก , สำเนาบัตรประชาชน, หรือสำเนาทะเบียนบ้าน) ให้ถูกต้องทุกฉบับ

17.2 จัดทำใบนำส่งเอกสาร ฯ แยกสัญญา ผู้กู้ยืมรายใหม่ และต้องแนบใบนำส่งเอกสาร ฯ ในการส่งสัญญาผู้ยืมเงินให้ธนาคารทุกครั้ง และระบุที่อยู่สถานศึกษาให้ชัดเจน พร้อมรหัสไปรษณีย์

17.3 การจัดส่งสัญญาผู้ยืมเงินของสถานศึกษาจะต้องส่งผ่านสาขาของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้ทุกครั้ง

17.4 ส่งสัญญาผู้ยืมเงินให้สาขานาการกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 50 ฉบับ

17.5 ให้สถานศึกษาจัดทำทะเบียนควบคุมการส่งสัญญาผู้ยืมเงิน เพื่อให้ทราบว่าสัญญาผู้ยืมเงินรายใดอยู่ในใบนำส่งเอกสาร ฯ ชุดไหน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดตามกรณีผู้กู้ยืมได้รับเงินล่าช้า

สรุป เอกสารที่ต้องนำส่งธนาคาร ประกอบด้วยใบนำส่งเอกสาร สัญญาผู้ยืมเงิน ทะเบียนควบคุมการส่งสัญญา สำเนาสมุดคู่ฝาก สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาบัตรประชาชน หนึ่ง ให้สถานศึกษาสำเนาใบนำส่งเอกสารดังกล่าว พร้อมทั้งให้มีรายชื่อผู้รับ เอกสาร และ วัน เดือน ปี ที่รับเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐาน

หมายเหตุ ห้ามนำเอกสารอื่นใด ที่มีได้กำหนดไว้ส่งธนาคารกรุงไทย ฯ

18. การเบิกจ่ายจากธนาคาร เมื่อสถานศึกษาได้จัดส่งสัญญาผู้ยืมเงินให้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาที่สถาบันการศึกษาเปิดบัญชีไว้แล้วภายใน ไม่เกิน 2 เดือนหลังจากที่ได้รับสัญญา ธนาคารกรุงไทย ฯ จะตัดโอนเงินเฉพาะรายการที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากนักเรียน / นักศึกษา ผู้กู้เงินยืมเข้าบัญชีของสถานศึกษาต่อไป

ให้สถานศึกษาติดต่อสาขานาการกรุงไทย ฯ ที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้เพื่อขอ “รายงาน EL018” รายชื่อนักศึกษา เลขที่บัญชีเงินฝากนักศึกษา และจำนวนเงินแต่ละประเภทที่

ผู้กู้ยืมเงินขอกู้ และธนาคาร ได้ออนเงินเข้าบัญชีให้สถานศึกษาแล้ว ใช้ในการตรวจสอบจำนวนเงินที่ธนาคารโอนเงินเข้าบัญชีของสถานศึกษาในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ให้สถานศึกษาขอแบบรายงานนี้ ตั้งแต่ วันที่ 18 – 30 ของทุกเดือน หากพ้นกำหนดนี้ทางธนาคารจะล้างรายงาน EL018 ซึ่งรายงาน EL018 นี้ สถานศึกษาต้องใช้ประกอบการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

19. การรายงานผลการเรียน สถานศึกษาต้องแจ้งผลการเรียนของนักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงการคลัง ทราบทุกสิ้นปีการศึกษา ตามแบบรายงานที่กำหนดโดยส่งผ่านธนาคารกรุงไทย ฯ สาขาที่เปิดบัญชีไว้ พร้อมสำเนารายงานกระทรวงศึกษาธิการทราบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่หนึ่งอาคารพัสดุชั้น 3 กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ 10300)

20. สถานศึกษาต้องรายงานการพ้นสภาพการเป็นนักเรียน หรือนักศึกษาไม่ว่าด้วยเหตุใด (จบการศึกษา ลาออก ถูกให้ออก ย้าย ตาย ฯลฯ) ให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงการคลังทราบ ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันพ้นสภาพ ตามแบบรายงานที่กำหนด โดยส่งผ่านธนาคารกรุงไทย ฯ สาขาที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้ พร้อมสำเนา รายงานกระทรวงศึกษาธิการ ทราบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่หนึ่ง อาคารพัสดุชั้น 3 กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ 10300)

21. การสำรวจนักเรียน นักศึกษาปีต่อไป

21.1 สถานศึกษาในส่วนภูมิภาค เพื่อพิจารณากำหนดวงเงินกู้ที่จะใช้ในปีต่อไป สถานศึกษาต้องสำรวจจำนวน นักเรียน นักศึกษา ที่ต้องการกู้ยืมเงิน และความต้องการวงเงินกู้ยืม ในปีการศึกษาต่อไป โดยสถานศึกษาที่ตั้งอยู่จังหวัดต่าง ๆ ให้นำเสนอคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด (ศสว.จ.) พิจารณา

21.2 สถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร

21.2.1 สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้รายงานต่อกรมต้นสังกัด เพื่อรายงานให้กระทรวงทราบ

21.2.2 สถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้รายงานต่อ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่หนึ่ง

22. การปลูกจิตสำนึก นักเรียน นักศึกษา ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมปลูกฝัง จิตสำนึก นักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมให้มีความสำนึกรับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึก ให้ผู้กู้ยืมเงินกองทุน ได้มีความสำนึกรับผิดชอบ กตัญญูรู้คุณต่อแผ่นดินที่ได้อนุเคราะห์ให้ได้กู้ยืม เงินเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียน และมีความรับผิดชอบต่อที่จะต้องคืนเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

23. การดำเนินงานเกี่ยวกับดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เงินดอกเบี้ยที่เกิดจากบัญชี กองทุนของสถานศึกษาที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้ให้ธนาคารกรุงไทย ฯ เพื่อ

รับชำระค่าบำรุงการศึกษา เงินค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียม การศึกษาที่ผู้กู้ยืมชำระ ให้แก่สถานศึกษา ถือเป็นรายรับของสถานศึกษา ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

สำหรับสถานศึกษา เอกชนเงินคอกผลจากบัญชีเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ถือเป็นเงินรายรับของสถานศึกษาเอกชน

24. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับระบบบัญชีการเงินของสถานศึกษา

24.1 สถานศึกษาของรัฐ ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการบัญชีส่วนราชการและหน่วยงานย่อย

24.2 สถานศึกษาเอกชน ให้ถือปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

25. วิธีการ โอนเงินค่าเล่าเรียนคืนกองทุน ฯ ในกรณีที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โอนเงินค่าเล่าเรียนของผู้กู้ยืมเงินให้สถาบัน แล้วปรากฏว่าผู้กู้ยืมเงินพ้นสภาพการเป็น นักเรียน นักศึกษา และไม่ได้ลงทะเบียน เรียนในภาคเรียนดังกล่าว สถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

25.1 บอกลีกส์สัญญาผู้กู้ยืมเงินกับนักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมเงิน

25.2 ทำหนังสือแจ้งธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ พร้อมสำเนาแจ้งธนาคารกรุงไทย ฯ สาขาที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้ให้ระงับการ โอนเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวรายเดือนของผู้กู้ยืมรายนั้น ๆ แล้วระงับการเบิก – การถอนเงินในบัญชีออมทรัพย์ด้วย

25.3 นำเงินค่าเล่าเรียนที่ธนาคาร โอนให้สถาบันการศึกษาคืนเข้าบัญชีของผู้กู้ยืม เป็นรายบุคคลกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถโอนเงินคืนเข้าบัญชีผู้กู้ยืมเงินได้ ให้สถานศึกษานำเงินเข้าบัญชี “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาบัญชีที่สาม” โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการนำเงินเข้าบัญชีเพื่อชำระหนี้ของผู้กู้ยืมเงินรายใด

25.4 ทำหนังสือแจ้งธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้ทราบการคืนเงินดังกล่าว พร้อมแนบสำเนาใบฝากเงินตามข้อ 3 เพื่อให้สำนักงานกองทุน ฯ และธนาคารกรุงไทย ฯ หักหนี้ของผู้กู้

25.5 เก็บใบฝากเงิน ตามข้อ 3 เข้าแฟ้มประวัตินักศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานการคืนเงิน
แนวปฏิบัติในการขอผู้กู้ยืมเงินกองทุนของนักเรียน นักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง. 2542 : 20 – 24) นักเรียน นักศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการขอผู้กู้ยืมเงินกองทุน ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้ขอู้

1.1 รายได้ของบิดา มารดา และนักเรียนหรือนักศึกษา ผู้ขอู้ยืม รวมกันไม่เกิน 150,000 บาท/ปี หากผู้ใช้อ่านาจบครองมิใช่บิดามารดา ให้ถือรายได้ของผู้ปกครองแทนบิดา มารดา

1.2 เป็นผู้มีสัญชาติไทย

1.3 ศึกษาที่สถาบันการศึกษาในประเทศไทย

1.4 ไม่เคยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาใด ๆ

1.5 ไม่เป็นผู้ทำงานประจำระหว่างศึกษา

1.6 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

1.7 ในขณะที่กู้ยืมเงิน ต้องไม่เป็นผู้ได้รับโทษ จำคุก โดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้ จำคุก เพราะกระทำความผิดอาญา กรณีนักศึกษาผู้กู้ยืมมีคู่สมรส รายได้ของครอบครัว หมายถึง รายได้ ของนักศึกษา ผู้กู้ยืมและคู่สมรสรวมกัน

1.8 เป็นผู้มีผลการศึกษาเรียนดี หรือเป็นผู้ที่ผ่านเกณฑ์ ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล และประเมินการศึกษา

1.9 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบ หรือประกาศการสอบคัดเลือก บุคคล เข้ารับการศึกษานในโรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาซึ่งอยู่ในสังกัด ควบคุมหรือกำกับ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงหรือส่วนราชการอื่น รัฐวิสาหกิจ ยกเว้นทบวงมหาวิทยาลัย

2. ค่าใช้จ่ายที่พึงกู้ได้ นักเรียน นักศึกษาผู้ขอ กู้ จะกู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการ ศึกษาได้เฉพาะค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

2.1 ค่าบำรุงการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม การศึกษา และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษา จ่ายตามภาคหรือปีการศึกษา ตามที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บโดยจ่ายเข้าบัญชีของ สถาบันการศึกษานั้น

2.2 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น หนังสือ ตำรา อุปกรณ์ประกอบการเรียน นอกเหนือจากข้อ 2.1 ให้จ่ายเข้าบัญชี ของนักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืมเงิน

2.3 ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างเรียน

2.3.1 ค่าที่พักของสถาบันการศึกษาซึ่งจะจ่ายเข้าบัญชีของสถาบันการศึกษานั้น

2.3.2 ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจาก ข้อ 2.3.1 ซึ่งจะจ่ายเข้าบัญชีของนักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมเงิน

3. ระยะเวลาที่ยื่นกู้

3.1 ผู้กู้รายเก่าที่มีความประสงค์จะเรียนต่อที่สถานศึกษาเดิมและมีความประสงค์ จะกู้ต่อไปในปีการศึกษาต่อไป ให้ยื่นกู้ในภาคเรียนที่ 2 จนกระทั่งก่อนปิดภาคเรียนของปีการศึกษา ปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้ได้รับเงินเมื่อเปิดภาคเรียน

สำหรับผู้กู้รายเก่าที่จะย้ายสถานศึกษามีความประสงค์จะขอกู้ต่อให้ยื่นต่อสถานศึกษา แห่งใหม่ที่ประสงค์ศึกษาต่อในเวลาที่จะเข้าเรียน ในสถานศึกษานั้น

3.2 ผู้กู้รายใหม่ให้ยื่นกู้เมื่อเปิดภาคเรียน

4. ระยะเวลาที่ขอกู้ ผู้ขอกู้ได้ทุกปีตั้งแต่เริ่มเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทั้งสายสามัญ และสายอาชีวะ) จนกระทั่งเรียนจบปริญญาตรี โดยต้องทำสัญญากู้ปีต่อปี

5. เอกสาร หลักฐาน ประกอบการพิจารณา ขอกู้

5.1 รูปถ่ายของผู้ยื่นขอกู้ ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป

5.2 สำเนาทะเบียนบ้าน

5.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ยื่นคำขอกู้ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ผู้อุปการะ ผู้รับรองรายได้

5.4 หนังสือรับรองเงินเดือนของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ผู้อุปการะ

5.5 หนังสือรับรองรายได้และฐานะของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ผู้อุปการะ

5.6 หนังสือแสดงความคิดเห็นของอาจารย์แนะแนวหรือทำหน้าที่ที่ปรึกษา

5.7 แผนผังแสดงที่ตั้งที่อยู่อาศัยของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ผู้อุปการะ

5.8 ใบแสดงผลการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา

หมายเหตุ ถ้ามีหลักฐานตาม 5.4 แล้วไม่ต้องมีหลักฐานตาม 5.5

6. วิธีการขอกู้

6.1 ผู้ขอกู้ให้ยื่นกู้ที่สถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ตามแบบยื่นคำขอกู้ที่กระทรวงการคลังกำหนดสามารถขอแบบคำร้องขอกู้ได้ที่สถานศึกษาหรือธนาคารกรุงไทย ฯ สาขาต่าง ๆ

6.2 ผู้ขอกู้ต้องติดตามผลพิจารณาให้กู้ยืมจากประกาศผลการอนุมัติให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา

6.3 ผู้ขอกู้นำหลักฐานใบแจ้งผลการอนุมัติให้กู้ยืม ฯ สำเนาทะเบียนบ้าน หรือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาบัตรนักเรียน นักศึกษา ไปยื่นขอเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ต่อธนาคารกรุงไทย ฯ สาขาที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้

6.4 ผู้ขอกู้นำบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมาลงนามค้ำประกันการกู้ยืม สถานศึกษา (ตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด)

กรณีที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีภูมิลำเนาอยู่ห่างสถานศึกษา ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไปขอให้เจ้าพนักงานทะเบียนท้องถิ่น (อำเภอ) หรือเจ้าพนักงานทะเบียนท้องถิ่น (เทศบาลหรือสำนักงานเขตใน กทม. หรือเมืองพัทยา) ในเขตพื้นที่ที่อาศัยอยู่ลงนามรับรองลายมือชื่อของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่เป็นผู้ค้ำประกัน

7. ห้ามปิดบัญชีเงินฝาก บัญชีเงินฝากกองทุน ฯ จะปิดได้ต่อเมื่อผู้กู้ชำระหนี้หมด ยกเว้นกรณีที่เปิดบัญชีที่ฝากออมทรัพย์กองทุน ฯ เล่มใหม่แล้ว

8. เอกสารที่ต้องใช้ในการแนบสัญญาผู้ฯ ส่งธนาคารทุกครั้งที่ทำสัญญาผู้ฯ ต้องแนบสำเนาสมุดคู่ฝาก เงินออมทรัพย์ ที่เปิดกับธนาคารกรุงไทยฯ สำเนาทะเบียนบ้านที่มีหมายเลขประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้กู้ยืมเงิน

9. สิ่งที่ต้องปฏิบัติของผู้กู้

9.1 เมื่อยื่นกู้ต้องเขียนสัญญาผู้ให้ครบถ้วนหากไม่เข้าใจต้องปรึกษา ครู - อาจารย์ที่รับผิดชอบการให้กู้หรือเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทยฯ สาขาใกล้บ้าน

9.2 เก็บเอกสารสัญญาผู้ฉบับไว้ที่ตนเอง ทุกฉบับจนกว่าจะใช้คืนเงินผู้เรียบร้อยแล้ว

9.3 เมื่อได้รับอนุมัติการให้กู้แล้วธนาคารฯ จะนำเงินเข้าบัญชีเป็นรายเดือนทุกวัน ที่ 15 ของเดือน จึงไม่ควรกดบัตร ATM ก่อนวันที่ 15 ของเดือนดังกล่าว และไม่ควรแจ้งรหัสผ่าน ATM ให้ผู้ใดทราบ

9.3.1 ในวันที่ 14 ของเดือนธนาคารวิงเทปการ โอนเงินเข้าบัญชีผู้ไปรูดอย่าใช้บริการถอนเงินด้วยบัตร ATM ในวันนั้นเนื่องจากจะทำการโอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้

9.3.2 ขอความร่วมมือให้ใช้บริการจากเครื่อง ATM ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เนื่องจากเกิดขัดแย้งในการให้บริการ ATM ธนาคารสามารถตรวจสอบและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว

9.4 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ย้ายสถานศึกษาหรือจบการศึกษาจะต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ย้ายสถานศึกษา หรือจบการศึกษาต่อธนาคารฯ ภายใน 15 วัน ที่เปลี่ยนแปลงหรือจบการศึกษาโดยติดต่อขอแบบรายงานได้ที่สถานศึกษา

10. ทำอย่างไรเมื่อได้รับเงินช้า

10.1 ผู้กู้ยืมเงินติดต่อสถานศึกษาแจ้งให้ทราบว่ายังไม่ได้รับการ โอนเงินในขณะที่ผู้กู้ยืมเงินรายอื่นได้รับเงินเรียบร้อยแล้ว

10.2 สถานศึกษารวบรวมรายชื่อผู้กู้ยืมเงินที่ไม่ได้รับเงิน โดยถ่ายเอกสารใบนำส่ง และทะเบียนคุมสัญญาในชุดที่มีสัญญาของผู้กู้ยืมเงินรายนั้น แจ้งให้ทางธนาคารกรุงไทยฯ ทราบทางโทรสาร หมายเลข 0-2256-8756 เพื่อตรวจสอบหาสาเหตุของผู้กู้แต่ละราย

10.3 ให้สถานศึกษาติดต่อธนาคารกรุงไทยฯ โดยด่วนภายในปีการศึกษานั้น ๆ

11. ระยะเวลาใช้คืนเงินผู้ เมื่อผู้กู้จบการศึกษาระดับสุดท้ายแล้ว 2 ปี ต้องใช้คืน พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ในระยะเวลา 15 ปี โดยปฏิบัติดังนี้

11.1 จำนวนเงินต้นที่ต้องชำระคืน คือจำนวนเงินที่ผู้กู้ยืมได้รับจริงทั้งในส่วนที่จ่ายเข้าบัญชีสถาบันการศึกษาและบัญชีของผู้กู้ยืม ผู้กู้ยืมจึงควรตรวจสอบจากรายการในสมุดคู่ฝากหรือใบรับชำระหนี้ที่ได้รับจากสาขา

11.2 วันเริ่มชำระคืนเงินงวดแรก คือ ภายในวันที่ 5 กรกฎาคม หลังจากครบระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี

11.3 ผู้กู้ยืมสามารถชำระเงินกู้ยืมคืนก่อนกำหนดทั้งจำนวนหรือบางส่วนได้ และหากชำระในช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี ผู้กู้ยืมไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

12. การชำระคืนเงินกู้

12.1 ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยคืนกองทุนภายในวันที่ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาหรือมีคำสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาแล้ว 2 ปี โดยนำสัญญาผู้พร้อมสมุดบัญชีเงินฝากไปติดต่อผ่านธนาคารกรุงไทย ฯ ทุกสาขา

12.2 ต้องชำระเงินกู้ให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มชำระ

12.3 นำเงินส่งกองทุนเป็นรายปี ตามจำนวนที่ต้องชำระในแต่ละปีไม่น้อยกว่าอัตราที่คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากำหนด

12.4 หากไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้แจ้ง สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงการคลัง ทราบผ่านธนาคาร ฯ เพื่อพิจารณาผ่อนผันให้เป็นราย ๆ ไป

12.5 ผู้กู้ยืมเงินจะชำระเงินกู้ยืมคืนก่อนกำหนดก็ได้

12.6 ผู้กู้ยืมเงินจะบอกเลิกสัญญาผู้ยืมเงินเมื่อใดก็ได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากระทรวงการคลัง ทราบผ่านธนาคารกรุงไทย ฯ และต้องส่งเงินกู้ยืมที่ได้รับไปแล้วคืนภายใน 30 วัน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากำหนด

12.7 การชำระหนี้เสร็จสิ้นเมื่อผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้หมดหรือผู้กู้เงินถึงแก่ความตาย

12.8 ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ เดินทางไปต่างประเทศเป็นเวลา 6 เดือนขึ้นไป จะต้องชำระหนี้ทั้งหมดคืนกองทุน ฯ ทั้งหมดก่อนออกเดินทาง

ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนของเงินต้นที่ต้องชำระคืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในแต่ละปี

ปีที่ชำระ	ร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระ	ปีที่ชำระ	ร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระ
ปีที่ 1	1.5	ปีที่ 9	7.0
ปีที่ 2	2.5	ปีที่ 10	8.0
ปีที่ 3	3.0	ปีที่ 11	9.0
ปีที่ 4	3.5	ปีที่ 12	10.0
ปีที่ 5	4.0	ปีที่ 13	11.0
ปีที่ 6	4.5	ปีที่ 14	12.0
ปีที่ 7	5.0	ปีที่ 15	13.0
ปีที่ 8	6.0	รวม	100.0

13. การยกเลิกการให้กู้ เมื่อปรากฏในภายหลังว่า

13.1 ผู้กู้ยืมเงินไม่มีสิทธิกู้ยืมเงินหรือได้มีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสาระ

สำคัญ

13.2 ผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับกองทุน ฯ

14. กรณีผู้กู้ยกเลิกการกู้ ถ้าผู้กู้ยกเลิกการกู้ยืม ฯ แต่ยังคงศึกษาต่อต้องแจ้งสถานะการเป็นนักเรียน / นักศึกษา ให้ธนาคารทราบทุกปี ถ้าไม่แจ้งหลังจากยกเลิกการกู้แล้ว 2 ปี ธนาคารจะติดตามหนี้ชำระคืนเงินกองทุน ฯ

15. การเปลี่ยนสัญญาผู้กู้ย้ายสถานศึกษา กรณีย้ายสถานศึกษาและทำสัญญาผู้ไว้แล้วเมื่อต้องการกู้ในสถานศึกษาแห่งใหม่จะทำได้เนื่องจากเป็นการกู้ครั้งที่ 2 ในปีเดียวกันเว้นแต่

15.1 ผู้กู้ยืมจะต้องบอกเลิกสัญญาผู้ยืมที่ลงนามไว้กับสถานศึกษาเดิมก่อน โดยให้สถานศึกษาแจ้งการพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษา และให้นักเรียน นักศึกษา แจ้งยกเลิกสัญญาฉบับเดิมตามแบบคำขอที่กำหนดส่งให้ธนาคารทราบ โดยผ่านสาขาของธนาคารกรุงไทย ฯ ที่สถานศึกษาได้เปิดบัญชีไว้

15.2 ผู้กู้ยืมจะต้องชำระคืนเงินกู้ทั้งหมดที่ได้รับไปตามสัญญาผู้ยืมเดิมที่ยกเลิกตามข้อ 1 เฉพาะในปีการศึกษานั้น โดยชำระเข้าบัญชีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาบัญชีที่ 3 ผ่านสาขาของธนาคารกรุงไทย ฯ ทุกสาขา

15.3 บัญชีเงินฝากออมทรัพย์เดิม ของผู้กู้ยืมสำหรับการรับโอนเงินกู้เข้าบัญชี ยังสามารถใช้ได้กรณีไม่สะดวกผู้กู้ยืมสามารถขอเปิดบัญชีใหม่ได้และเมื่อผู้กู้ยืมได้รับบัญชีใหม่ แล้วให้ไปปิดบัญชีเดิมด้วยเมื่อผู้กู้ยืมดำเนินการตามข้อ 15.1 – 15.3 เรียบร้อยแล้วจึงจะสามารถแจ้งความประสงค์ขอผู้กู้ยืมและจัดทำสัญญาผู้กู้ยืมกับสถานศึกษาใหม่ได้ติดต่อสอบถามได้ที่สถานศึกษาทุกแห่ง , สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด , ธนาคารกรุงไทย ฯ ทุกสาขา , กรมที่มีสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ , สำนักงานคณะกรรมการการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง (สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ) โทรสาร 02-2806220-1

16. การปิดบัญชีผู้กู้ยืม โครงการกองทุน ฯ กรณีนักเรียน นักศึกษา ย้ายสถานศึกษาใหม่ซึ่งอยู่คนละจังหวัด และไม่สะดวกที่จะใช้บัญชี ณ สาขาเดิม สามารถดำเนินการได้โดย

16.1 นักเรียน นักศึกษา นำเอกสาร การอนุมัติผู้กู้ยืม ไปขอเปิดบัญชี ณ สาขาที่ต้องการเปิดบัญชีใหม่

16.2 นักเรียน นักศึกษา นำสมุดเงินฝากเล่มใหม่มาเป็นหลักฐานให้สาขาเดิมปิดบัญชีห้ามปิดบัญชีผู้กู้โครงการกองทุน ฯ ในขณะที่นักเรียน นักศึกษา มีสถานะเป็นหนี้กับกองทุน ฯ อยู่ การทำสัญญาผู้กู้ยืมกรณีนักเรียน นักศึกษา ย้ายสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง 2541 : 7) กรณี นักเรียน นักศึกษา ได้ทำสัญญาผู้กู้ยืมต่อเนื่องไว้ที่สถานศึกษาเดิมแต่เมื่อย้ายมาเรียนสถานศึกษาแห่งใหม่ให้ดำเนินการดังนี้

16.2.1 เมื่อนักเรียน นักศึกษาได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินจากกองทุนนักเรียน นักศึกษาจะต้องทำสัญญากับผู้บริหาร โรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่ผู้กู้ยืมได้เข้าศึกษาอยู่

16.2.2 กรณีเปลี่ยน โรงเรียน สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา นักเรียน นักศึกษา จะต้องมีการบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินที่ลงนามไว้กับโรงเรียน สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาเดิมก่อนและส่งเงินที่กู้ยืมเงิน ได้รับไปแล้วคืนทั้งหมดจึงจะดำเนินการยืมในสถานศึกษาใหม่ได้

คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนดให้กู้อายู่เกินค่ากู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในปีการศึกษาใหม่ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง 2542 : 4) ในกรณีการกู้ยืมรายเก่าสามารถที่จะขอกู้ต่อเนื่องในปีการศึกษาต่อไปได้ โดยสามารถเพิ่มวงเงินได้อีก 10% ในเปลี่ยนระดับการศึกษา กรณีผู้ลาออกกลางคันและมีแนวโน้มว่าจะไม่ศึกษาต่อ การชำระเงินคืนในงวดแรกเมื่อครบระยะเวลาปลดหนี้ 2 ปี โดยกำหนดให้เป็นวันที่ 5 กรกฎาคม ของปี และให้ชำระเป็นรายเดือนได้แต่ถ้าผู้กู้พร้อมที่จะชำระหนี้ก่อนวันที่ครบกำหนดก็สามารถกระทำได้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการที่นักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไว้ (สำนักงานเพื่อการศึกษาใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไว้ (สำนักงานคณะกรรมการ บัญชีจ่ายที่หนึ่ง 2541 : 4) โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการ คือ

1. ให้สถานศึกษากำกับดูแลการใช้จ่ายเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา
2. ให้สถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมปลูกฝังเจตคติและค่านิยมการใช้จ่ายเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุน

ประโยชน์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา ได้รับการศึกษาสูงขึ้น
2. ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว โดยจะได้รับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ ตลอดระยะเวลาการศึกษา
3. สร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพแก่เยาวชนไทย เมื่อสำเร็จการศึกษา เพื่อสร้าง ฐานอนาคต และยกระดับความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้นได้ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต
4. สร้างความภูมิใจแก่สมาชิกของครอบครัว เมื่อลูกหลานสำเร็จการศึกษา
5. พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ เพื่อเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาชาติต่อไป

บทบาทของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้บริหารและผู้จัดการเงินให้กู้ยืม

ธนาคารกรุงไทย ได้รับหน้าที่เป็นผู้บริหารและจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของรัฐบาล โดยจัดเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อให้บริการ โดยเฉพาะ ด้วยตระหนักถึงความ สำคัญในการศึกษาของประชาชนในประเทศ โดยธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้จัดองค์กร ระดับฝ่ายงานที่กำหนดโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริการ ตลอดจนแนวทางการดำเนินการ ให้สอดคล้องกับนโยบายหรือเป้าหมายที่วางไว้เพื่อรองรับกับบทบาทของธนาคารในฐานะผู้ให้ บริการกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีภารกิจด้านการตอบแทนสังคมเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะ สังคมระดับชุมชนท้องถิ่นและเยาวชนที่เปรียบเสมือนอนาคตของชาติซึ่งจะต้อง ได้ รับการส่งเสริมการศึกษาและสร้างจิตสำนึกที่ดี ความมีวินัย รู้จักเก็บออม การรักษาสภาพแวดล้อม ความซื่อสัตย์ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อชาติ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและ ประเทศชาติ

สรุปจำนวนวงเงินและผู้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
ตารางที่ 2.2 จำนวนเงินให้กู้ยืม (ล้านบาท) (ตามสัญญาที่อนุมัติ) ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
ผู้กู้รายเก่า	-	2,552.72	7,302.85	10,861.72	11,490.54	11,460.52	12,793.78	56,462.13
ผู้กู้รายใหม่	2,628.72	5,409.27	5,467.28	3,855.51	2,653.14	4,546.37	1,307.28	25,867.57
รวม	2,628.72	7,961.99	12,770.13	14,717.23	14,143.68	16,006.89	14,101.06	82,329.70

หมายเหตุ ในปีการศึกษา 2545 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2545

ตารางที่ 2.3 จำนวนผู้กู้ยืม (คน) ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
ผู้กู้รายเก่า	-	92,309	275,898	476,787	511,786	498,237	529,378	2,384,395
ผู้กู้รายใหม่	127,781	279,051	359,016	252,871	216,319	288,945	107,781	1,631,764
รวม	127,781	371,360	634,914	729,658	728,105	787,182	637,159	4,016,159

หมายเหตุ ในปีการศึกษา 2545 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2545

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณิ เบญจวัฒนาผล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายกองทุนไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จมี 2 ประการ คือ ทรัพยากรทางการเงินที่มีเพียงพอ และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งสภาพเศรษฐกิจเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดนโยบายกองทุน ฯ และ ค่านิยมของสังคมที่มีต่อการศึกษามีส่วนสนับสนุนนโยบายกองทุน

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 20 – 26) ได้ติดตามผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2542 พบประเด็นปัญหา คือ วงเงินที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ การดำเนินการจัดทำสัญญาในระดับสถานศึกษาล่าช้า นักเรียน/นักศึกษา ที่จบการศึกษาแล้วไม่ติดต่อชำระหนี้คืนกองทุน การติดต่อกับธนาคารไม่สะดวก บุคลากรในการปฏิบัติงานระดับสถานศึกษามี

ภาระงานมาก การใช้เงินของนักเรียน นักศึกษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผลกระทบทางสังคมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทางด้านจิตใจ เนื่องจากผู้ปกครองพยายามผลกระทบทางด้านการศึกษาให้กองทุนทั้งหมด การขาดความต่อเนื่องของในการรายงานข้อมูล

แนวทางในการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะ ได้แก่ การดำเนินงานในระดับกรม จังหวัด ควรมีมาตรการในการกำกับดูแล สถานศึกษาในรับผิดชอบให้ดำเนินการให้ถูกต้อง สถานศึกษาต้องตรวจสอบสัญญา ก่อนนำเสนอธนาคาร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้ผู้กู้ยืมตระหนักในคุณค่าของเงิน ควรจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการชำระหนี้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา การอำนวยความสะดวกแก่สถานศึกษาในการติดต่อกับธนาคาร ควรให้คำตอบแทนแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมหรือให้นักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมช่วยในการดำเนินงาน สถานศึกษาควรมีมาตรการในการกำกับติดตาม และบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน นักศึกษาที่ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ ให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาสม่ำเสมอ ควรสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานในระดับสถานศึกษา

สุรินทร์ ชนะทอง (2539 : 6-7) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนพาณิชยการหาดใหญ่ที่มีต่อโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ การจัดสรรเงินให้กู้ยืมในแต่ละสถานศึกษาการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์กู้ยืม หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้กู้ยืมเงิน การทำสัญญากู้ยืมเงินและหลักฐานในการค้ำประกัน วิธีการจ่ายเงินให้ผู้กู้ยืม การตรวจสอบคุณสมบัติและการแจ้งผลการคัดเลือก การชี้แจงรายละเอียดในการกู้ยืมเงิน การคิดอัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาในการชำระเงินกู้ การกำหนดจำนวนหนี้ที่ต้องชำระ วิธีการยกเลิกสัญญาการกู้ยืมเงิน อยู่ในระดับมาก ส่วนการกำหนดจำนวนผู้กู้ยืม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

วิโรจน์ มีแก้ว และคณะ (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษา จังหวัดสงขลา โดยสอบถามจากกลุ่มผู้กู้จำนวน 100 คน กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้กู้ จำนวน 260 คน และกลุ่มคณะกรรมการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม จังหวัดสงขลา จำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า เรื่องที่ผู้กู้มีความคิดเห็น ว่าเหมาะสม ได้แก่การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การทำสัญญากู้ยืมเงินและหลักฐานการค้ำประกัน วิธีการจ่ายเงินให้แก่ผู้กู้โดยผ่านธนาคารกรุงไทย (มหาชน) จำกัด การกำหนดวงเงินกู้ให้แก่ผู้กู้ตามระดับการศึกษา การตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานการขอกู้และการแจ้งผลการคัดเลือกผู้กู้เงิน การชี้แจงรายละเอียดของการกู้ ความคิดเห็นต่อการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ระยะเวลาในการชำระเงินกู้ยืมคืนให้กองทุน การระงับแห่งหนึ่งของกองทุน และการบอกเลิกสัญญากู้ยืมเงินกองทุน

ส่วนการนำเงินไปใช้จ่ายของผู้กู้ ผู้กู้อธิบายว่าใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวงเงินกู้ที่ได้รับจากการกู้ ผู้กู้อธิบายว่าเพียงพอกับความต้องการ การคัดเลือกผู้กู้กระทำได้อย่างเหมาะสม ผู้กู้อธิบายว่าเข้าใจนโยบายของรัฐบาลในการจัดตั้งกองทุนในระดับปานกลาง ความเข้าใจระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ความเข้าใจในโครงสร้างการบริหารกองทุนเข้าใจในระดับปานกลาง

ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการ ผู้กู้อธิบายว่ารับรู้ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่ผู้กู้อธิบายว่ารับรู้ในระดับมาก ได้แก่ การประกาศให้ทราบถึงวิธีการรับสมัครผู้กู้ยืมเงิน การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงิน การตรวจสอบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ การพิจารณาคุณสมบัติคัดเลือกผู้กู้ของคณะกรรมการ ฯ การประกาศผลการคัดเลือก การชี้แจงรายละเอียดในการเปิดบัญชีกับธนาคาร การจัดทำสัญญาผู้กู้ยืมเงินกองทุนการพิจารณาบุคคลรับรองรายได้ของคณะกรรมการ ส่วนการจัดทำรายงานผลการคัดเลือกผู้กู้ยืมเงิน ผู้กู้อธิบายว่ารับรู้ในระดับปานกลาง การติดตามผลการกู้ยืมเงินของคณะกรรมการ ผู้กู้อธิบายว่ารับรู้ในระดับปานกลางถึงระดับมาก

ผลการวิจัยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและสามารถปฏิบัติได้ผลสำเร็จสูงสุด ส่วนการประชาสัมพันธ์โครงการ ยังไม่เพียงพอ ส่วนวิธีการประชาสัมพันธ์โครงการ อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของความเพียงพอของบุคลากร ไม่เพียงพอ ระดับความรู้และความชำนาญของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานกองทุน ฯ อยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจในโครงการระบุว่าอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ ระบุว่ายังไม่เพียงพอ ความคิดเห็นของสาธารณชนต่อโครงการ ระบุว่าสาธารณชนสนับสนุนเต็มที่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในสภาพที่แท้จริงในการบริหารของผู้กำหนดนโยบาย ระบุว่ามีความเข้าใจในระดับมาก ประสิทธิภาพที่ได้จากการนำโครงการมาปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของสังคมก่อนนโยบายจัดตั้งกองทุน ระบุว่าอยู่ในระดับมาก ความเสมอภาคในการบริหารกองทุนระบุว่าอยู่ในระดับมาก ความเป็นธรรมกับบุคคลเป้าหมายในการกระจายเงินกู้ อยู่ในระดับมาก กลุ่มบุคคลที่ได้รับความพอใจสูงสุดต่อโครงการระบุว่า คือผู้ปกครองของผู้กู้

ผลการวิจัยในส่วนของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมจังหวัด (ศสว.จ) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทราบความเข้าใจในนโยบายกองทุนอย่างละเอียด เข้าใจและรับรู้ในวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างดี สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ มีการนำเสนอผลการบริหารเงินกองทุนของจังหวัดเสนอกระทรวงศึกษาธิการเป็นลำดับ มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง คณะผู้ปฏิบัติงานของโครงการให้ความร่วมมือ ยอมรับ และสนับสนุนการดำเนินโครงการเต็มความ

สามารถทุกฝ่ายมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง แต่ในด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติยังไม่เพียงพอ งบประมาณในการดำเนินโครงการน้อย การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า ในส่วนการบริหารเงินกู้ของคณะกรรมการประจำสถานศึกษาพบว่า ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงาน และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานกองทุน และปัญหาเรื่องดอกเบี้ยของผู้นับถือศาสนาอิสลาม

สมฤดี วงษ์สมิง (2540 : 106-121) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ดำเนินการปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับปัญหาการดำเนินงาน ได้แก่ นิสิตนักศึกษาได้รับเงินช้า บุคลากรไม่เพียงพอ นโยบายการดำเนินงานไม่ชัดเจน การวิเคราะห์การดำเนินงาน ด้านสภาพแวดล้อม นโยบายและวัตถุประสงค์ของกองทุนสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพราะผู้รับทุนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร ด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วงเงินให้กู้ยืม สัญญากู้ยืมและการค้ำประกันมีความเหมาะสม แต่มีบางข้อควรปรับปรุง ด้านกระบวนการดำเนินงาน การรับสมัคร การคัดเลือก การประกาศผลสอดคล้องกับนโยบายกองทุน แต่ระยะเวลาการปฏิบัติงานล่าช้า ทำให้ได้รับเงินล่าช้า ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2539 ยังไม่สามารถตอบสนองนโยบายกองทุนได้อย่างทั่วถึง ในปีการศึกษา 2540 นิสิต นักศึกษา ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินกองทุนมากขึ้น การเสนอแนวทางควรมีการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้รวดเร็วขึ้น โดยการจัดหาบุคลากรเพิ่มเติมในการแนะนำและตรวจสอบเอกสารช่วงงานเร่งด่วน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (2541 : 42-44) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลา จากผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มพบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือการจัดสรรวงเงินที่น้อยเกินไป ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายและวงเงินจัดสรรไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้กู้ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ไม่ต่อเนื่องและไม่ชัดเจน สำหรับข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ได้แก่ การจัดสรรเงินทุนทั้งจำนวนและวงเงินควรให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายและเพียงพอกับความต้องการของผู้กู้ ในด้านการประชาสัมพันธ์ควรดำเนินการให้ทั่วถึงและชัดเจนโดยอาศัยสื่อมวลชนต่าง ๆ ในการพิจารณาคุณสมบัติของนักเรียน นักศึกษา ควรพิจารณาควบคู่ไปกับความประพฤติ

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ตรวจสอบการดำเนินของกองทุน ฯ ของ สำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง กรมสามัญศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจำนวน 14 แห่ง งดปีการศึกษา 2539-2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบว่าการดำเนินงานของกองทุน ฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์และตามเป้าหมายของการให้กู้ยืมหรือไม่ การควบคุมภายในด้านการเงินเหมาะสมรัดกุมหรือไม่ พบว่า บางหน่วยงานการดำเนินการให้กู้ยืมเงินไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร โดยมีการให้กู้ยืมแก่ผู้ที่มีรายได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ด้านการดำเนินการสถานศึกษามอบหมายให้บุคคลคนเดียวปฏิบัติงาน ผู้บริหารละเลยขาดการควบคุมดูแล ก่อให้เกิดการทุจริตได้ สถานศึกษาบางแห่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบกองทุน ฯ ไม่มีการบันทึกบัญชีการเงิน นอกจากนี้ยังพบการทุจริตเงินค่าเล่าเรียนของผู้กู้ยืมประมาณ 100 ราย ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จากการสุ่มตรวจ นอกจากนี้กระทรวงการคลังยังไม่ได้กำหนดวิธีการชำระหนี้คืน ผู้ต้องการชำระหนี้ก่อน ไม่สะดวกในการใช้คืน ทำให้กองทุนเสียหาย

สุรินทร์ บัวงาม (2542 : 41-63) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ในเขตการศึกษา 5 พบว่า (1) ผู้บริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพหรือการปฏิบัติในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ในเขตการศึกษา 5 อยู่ในระดับปานกลาง (2) ความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารกองทุนระดับจังหวัดและระดับสถานศึกษา ในเขตการศึกษา 5 อยู่ในระดับปานกลาง (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ด้านการติดตามประเมินผลและส่งเสริม ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ และด้านการสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่นสามารถร่วมกันทำนายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้ร้อยละ 67.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (4) การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ควรปรับปรุงและให้ความสำคัญการจัดวงเงินกู้ยืมและงบประมาณที่เพียงพอ การจัดบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรง การบริหารในระยะเวลาที่เหมาะสม การติดตามประเมินผลและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

ศูนย์พัฒนานโยบายการกู้เงินเพื่อการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 54-104) ได้สัมภาษณ์เรื่อง “ การเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ” พบว่า (1) การดำเนินงานให้ได้ผลตามเป้าหมายในด้านจำนวนผู้กู้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้านการเปิดโอกาสแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้น้อย หรือประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ สถาบันการศึกษาต่างสังกัด นิสิต นักศึกษา จะได้รับวงเงินกู้ต่างกัน การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่ครอบครัวยังมีรายได้น้อย การดำเนินงานยังไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายผู้มี

รายได้น้อยได้ครบถ้วนเชิงปริมาณ ด้านการป้องกันการออกกลางคันของผู้กู้ กองทุนดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย ป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนได้ (2) ความเสมอภาคและความเป็นธรรมในการจัดสรรวงเงินกู้ ปรากฏว่ายังเกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างสถาบันการศึกษาต่างสังกัดกันและวงเงินงบประมาณที่จำกัดทำให้เกิดความแตกต่างของวงเงินกู้ยืมที่จัดสรรให้นักเรียน (3) การเงิน พบว่าผู้กู้บางส่วนไม่คืนเงินกู้ยืม และการจัดสรรงบประมาณแก่สถานศึกษาเอกชน ต้องใช้เงินจำนวนมาก ควรมีการทบทวนเกณฑ์การให้กู้ยืมแก่สถานศึกษาเอกชน (4) การบริหารจัดการกองทุน พบว่าโครงสร้างการบริหารของกองทุนไม่เป็นแบบเดียวกัน ผู้บริหารมีภาระงานมาก ไม่มีทีมงานที่ทำงานเต็มเวลา ค่าใช้จ่ายในการบริการจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีอัตราสูง (5) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการปรับปรุงกองทุน ระดับมัธยมศึกษาควรจัดเป็นทุนการศึกษา ระดับอุดมศึกษาคงไว้เป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ควรให้สถานศึกษามีหน้าที่รับสมัคร ตรวจสอบหลักฐาน ส่งที่สำนักงานกลางเพื่อพิจารณาเป็นระบบเดียว การกำหนดรายได้ควรเป็นปี ๆ ไป ควรคิดอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าร้อยละ 1 ลดเวลาการใช้คืนน้อยกว่า 15 ปี ควรมีการตั้งทีมงานที่ทำงานเต็มเวลา ควรมีระบบกำกับติดตาม ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อแก้ไขปรับปรุง

บัณฑิต หงษ์ภักดี (2542 : 63-84) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาใน โรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยภาพรวมแต่ละชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในคณะกรรมการ โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาชั้นการวางแผนการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีปัญหารายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการ โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการวางแผนการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

สุวัฒน์ จิตวัฒน์พงศ์ (2542 : 77-79) ได้ศึกษาผลทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการของหน่วยทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการของหน่วยทุนการศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ การประชาสัมพันธ์ การแนะนำและให้คำปรึกษา การให้บริการ และการบริหารในระดับปานกลาง ด้านการทำสัญญากู้ยืมเงินและค้ำประกัน มีความเหมาะสมในระดับมาก นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ และนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีทัศนคติต่อการจัดบริการของหน่วยทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วชิรพงษ์ เดชแพง (2544 : 108-110) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร พบว่า บุคลากรโดยส่วนรวม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนเห็นว่าการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาใน โรงเรียนโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์

ด้านการรับสมัครผู้ที่กู้ยืมเงินทุน ด้านการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านคุณสมบัติของผู้กู้ ด้านการทำสัญญากู้ยืมเงิน ด้านการปลูกจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และด้านการติดตามผลการเรียนและการใช้จ่ายเงินของผู้กู้ อยู่ในระดับมาก ปัญหาการดำเนินการที่พบมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ในเรื่อง บุคลากรที่รับผิดชอบมีภาระงานมากทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง

สมชัย ฤกษ์พันธ์ และชลธาร วิสฺรุตวงศ์ (2544 : 89-113) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน ฯ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย รูปแบบ/วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน และระบบการบริหารจัดการ (2) วิเคราะห์เปรียบเทียบ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการกองทุน ฯ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน การเงิน ตลอดจนการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุน ฯ (3) เสนอแนะวิธีการปรับปรุง และจัดรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น เท่าเทียมกันมากขึ้น และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น อันเป็นผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งในแต่ละประเทศมีลักษณะแตกต่างกัน ปัจจัยที่สำคัญที่กำหนดลักษณะของกองทุน ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักของกองทุน ฯ ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ ความจำกัดทางทรัพยากร จำนวนประชากรในวัยเรียนของแต่ละประเทศ เป็นต้น

วิสิทธิ์ สีนธาว์ (2544 : 63-93) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ การรับสมัคร การพิจารณาคัดเลือกและรายงานผล การจัดทำสัญญา การรายงานผลการเรียน /การฟื้นฟูสภาพ การกำกับดูแลการใช้จ่ายเงินกองทุน และการสำรวจผู้กู้รายใหม่ของปีถัดไป ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการ ฯ มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบ ได้แก่ ระบบการประชาสัมพันธ์ยังไม่มีประสิทธิภาพ จำนวนผู้ขอรับทุนมีจำนวนมาก แต่จำนวนเงินน้อย ทำคณะกรรมการลำบากใจในการพิจารณา ผู้ปกครองไม่มาทำสัญญาตามกำหนดเวลา ผู้กู้มีปัญหาในเรื่องการขาดเรียนหรือออกจากสถานศึกษา ไม่มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน และการได้รับวงเงินในแต่ละปีไม่แน่นอน

โอ เบรียน (O Brien , 1995) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสมัครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย และความสมัครใจที่จะขอกู้ยืมเงินของนักศึกษา ผิวขาว ผิวดำ และที่มีเชื้อสายเผ่าพันธุ์แตกต่างกันที่ศึกษาชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป จำนวน 10,700 คน ผลการวิจัยพบว่า การกู้ยืมเงินเพื่อการ

เรียน ในภาคการศึกษาแรกมีสูง และลดต่ำลงในภาคการศึกษาต่อ ๆ มา การกู้ยืมเงินมีมากในภาคการศึกษาฤดูใบไม้ร่วงและฤดูใบไม้ผลิ และลดลงในภาคการศึกษาฤดูหนาว และฤดูร้อน การเปรียบเทียบภูมิลำเนาตามความสามารถ คนผิวขาวสมัครขอกู้ยืมเงินมากกว่ากลุ่มอื่น และกลุ่มที่ได้รับทุนมักเป็นกลุ่มที่เรียนดี ซึ่งเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

ฮามิด ยูซูป (Hamidah, 1996) ได้ศึกษาเรื่องความเสมอภาคในการกระจายความช่วยเหลือด้านเงินทุนแก่นักศึกษา ณ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน รัฐเมดิสัน สหรัฐอเมริกา โดยได้ศึกษานักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มาจากกลุ่มนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ช่วงปี 1986-1987 และ 1989-1990 ความเสมอภาคในการให้ความช่วยเหลือไปสู่กลุ่มนักศึกษาที่รายได้ต่ำ มีน้อยมาก ถึงแม้ว่าจะมีแหล่งเงินทุนมากก็ตาม ซึ่งกลุ่มหลักที่ได้รับความช่วยเหลือ ได้แก่กลุ่มนักศึกษาที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ผู้ที่ศึกษาเต็มเวลา เพศหญิง และเป็นคนผิวขาว ปัจจัยที่พิจารณาให้ทุนด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ และค่าใช้จ่ายของครอบครัว ด้านสถาบัน ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา การรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น และการลงทะเบียนเรียน

ทิโมที (Timothy, 1996) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของนักศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ชื่อ แสตนฟอร์ด เริ่มตั้งแต่ปี 1995 และในปัจจุบันปัญหาหลักที่เกิดขึ้นกับกองทุนกู้ยืมเพื่อศึกษามากขึ้น คือการไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือการผิดสัญญา การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฮุสตันทั้งหมด โดยทดสอบสมมติฐาน คือก่อนและภายหลังสมัครเข้าเป็นนักศึกษาแล้ว ในด้าน (1) ความแตกต่างในการเตรียมการสมัครของผู้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาใน 2 ลักษณะ ได้แก่ ผิดสัญญาไม่จ่าย และจ่ายคืนในภายหลัง ซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่ำ และอยู่ในครอบครัวหลายคน และ (2) เมื่อนักศึกษาเข้าเป็นนักศึกษาแล้วเกี่ยวกับการกู้ยืมเป็นครั้งแรก จำนวนเงินที่ได้รับหลักสูตรที่ศึกษา สมัครเรียนแบบต้องการปริญญาหรือไม่ต้องการ คะแนนเฉลี่ย และนำตัวแปรที่สำคัญระหว่างปัจจัยข้อ 1 และ 2 ไปหาค่าความถดถอย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาจัดลำดับความสำคัญได้คือ เป็นผู้ที่มียาได้ต่อครอบครัวต่ำ ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำเข้าศึกษาและกู้ยืมเป็นครั้งแรกและเข้าศึกษาแบบไม่ต้องการปริญญา

จอห์นสัน (Johnson, 1999 : 126) ได้ศึกษาผลดีที่นักเรียนได้รับจากการรับทุนการศึกษาในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ มลรัฐเท็กซัสได้มุ่งประเด็นให้เห็นถึงผลดีที่บรรดานักเรียนได้รับจากทุนการศึกษา หรือเงินกองทุนซึ่งเป็นการให้ทุนอย่างเป็นทางการให้ทุนทำให้ปัญหาค่าใช้จ่ายของโรงเรียนลดลง การให้ทุนแบบนี้คือการแบ่งโรงเรียนที่มีทั้งหมดในมลรัฐเท็กซัสตามขนาดและจำนวนของนักเรียนในโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และ

โรงเรียนขนาดเล็ก โดยการให้เงินกองทุนแก่นักเรียนก็แบ่งตามขนาดของโรงเรียนและนักเรียนเช่นเดียวกัน

จูดิช (Judish. 1997 : 396-A) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการเพิ่มเงินยืมของนักศึกษา และเกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐที่มีต่อการศึกษาในระดับสูง พบว่า เพื่อลดภาวะเงินหนี้จากการกู้ยืม นักศึกษาต้องลดวิชาเรียนลงเพื่อจะได้ใช้เวลาว่างทำงานหาเงินมาใช้เป็นค่าใช้จ่าย วิธีนี้จึงไม่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาที่มีหนี้อยู่ในระดับสูงจึงควรหาวิธีช่วยเหลือนักศึกษาด้วยวิธีอื่น เพื่อจะได้จบการศึกษาในเวลาอันสมควร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงประเมิน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,026 คน

1.1.2 ผู้ปกครองของนักเรียนที่กู้ยืมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,026 คน

1.1.3 เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 3 คน

1.1.4 ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน 23 โรงเรียน จำนวน 23 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคคล 2 กลุ่ม คือ

1.2.1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในปีการศึกษา 2545 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก โดยแบ่งสัดส่วนตามจำนวนนักเรียนที่กู้ยืมในแต่ละโรงเรียน จำนวน 480 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 1

1.2.2 ผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในปีการศึกษา 2545 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน

สำหรับกลุ่มเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยศึกษากับประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีทั้งหมด 6 ฉบับ ได้แก่

- 2.1 ฉบับที่ 1 แบบสอบถามนักเรียน
- 2.2 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้ปกครอง
- 2.3 ฉบับที่ 3 แบบสอบถามครู อาจารย์
- 2.4 ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ครู-อาจารย์
- 2.5 ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- 2.6 ฉบับที่ 6 แบบสำรวจเอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียน

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบเลือกตอบจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน ด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลการดำเนินงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการทำงาน เป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามผู้ปกครอง ของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน ด้านกระบวนการและผลการดำเนินงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการทำงาน เป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ เป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน ด้านปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการดำเนินงาน แบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงานกองทุน ด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหา อุปสรรคที่พบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (เครื่องมือฉบับที่ 1-3)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด

ฉบับที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง สัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 22 ข้อ

ฉบับที่ 5 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ฉบับที่ 6 เป็นแบบสำรวจเอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียนจากรายงานผลการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

3. กรอบแนวทางการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัย ได้วิเคราะห์และสร้างเป็นกรอบแนวทางการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กรอบแนวทางการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2	- งบประมาณที่จัดสรรให้ครูและการดำเนินงาน - ความพร้อมของบุคลากร - ความชัดเจนของระเบียบแนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการกู้ยืม - ความเพียงพอของเอกสารต่าง ๆ	- นักเรียน - ครู	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ความถี่ ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - วิเคราะห์ เนื้อหา	- ปัจจัยเบื้องต้น $\bar{X} > 3.51$
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2	- การประชาสัมพันธ์ - การรับสมัคร - การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือก - การพิจารณาคัดเลือก - การจัดทำสัญญา - การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การกำกับ ติดตามการใช้ จ่ายเงินและพฤติกรรมของนักเรียน - ปัญหา อุปสรรค	- นักเรียน - ครู - ผู้ปกครอง - เจ้าหน้าที่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์ - แบบสำรวจเอกสาร	- ความถี่ ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน - วิเคราะห์ เนื้อหา	- กระบวนการดำเนินการ $\bar{X} > 3.51$ - มีปัญหาน้อย $\bar{X} < 2.51$

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ตัวบ่งชี้ที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ในการประเมิน
3. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2	- ดำเนินการได้ทั่วถึง - บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย	- นักเรียน - ครู - ผู้ปกครอง	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ความถี่ ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - วิเคราะห์เนื้อหา	- ผลการดำเนินการ $\bar{X} > 3.51$
4. เพื่อประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2	- ผลกระทบทางบวก - ผลกระทบทางลบ	- นักเรียน - ครู - ผู้ปกครอง	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ความถี่ ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- มีผลกระทบทางบวกมากกว่าผลกระทบทางลบ

4. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน
3. จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน
4. ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. นำเครื่องมือที่ร่างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน และให้ข้อเสนอแนะ (IOC)

6. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่กู้ยืม ในปีการศึกษา 2545 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน 40 คน

7. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient ของครอนบาค (Cronbach 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเป็น 0.78

8. ปรับปรุงเครื่องมือในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะและข้อมูลที่ได้รับ และจัดพิมพ์เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้ปกครอง ของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน
3. จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน
4. ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. นำเครื่องมือที่ร่างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน และให้ข้อเสนอแนะ (IOC)

6. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองของนักเรียนที่กู้ยืม ในปีการศึกษา 2545 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน 40 คน

7. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient ของครอนบาค (Cronbach 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเป็น 0.84

8. ปรับปรุงเครื่องมือในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะและข้อมูลที่ได้รับ และจัดพิมพ์เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้ว นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน
3. จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน

4. ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. นำเครื่องมือที่ร่างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สำนวน และให้ข้อเสนอแนะ (IOC)
6. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน
3. จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน
4. ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. นำเครื่องมือที่ร่างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สำนวน และให้ข้อเสนอแนะ (IOC)
6. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน
3. จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน
4. ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. นำเครื่องมือที่ร่างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สำนวน และให้ข้อเสนอแนะ (IOC)
6. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ฉบับที่ 6 แบบสำรวจเอกสารจากรายงานผลการดำเนินงานของศึกษาธิการจังหวัด จันทบุรี เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน
3. จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน
4. ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. นำเครื่องมือที่ร่างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สำนวน และให้ข้อเสนอแนะ (IOC)
6. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้วนำไปสำรวจจากรายงานผลการดำเนินงานของศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลในการวิจัยจากนักเรียนที่กู้ยืม ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 23 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 480 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์ ระหว่างเดือนธันวาคม 2546 ถึง มกราคม 2547
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้คืนมา 406 ฉบับ พบว่ามีความสมบูรณ์ครบถ้วนทั้ง 406 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.58

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้ปกครอง

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลในการวิจัยจากผู้ปกครองของนักเรียนที่กู้ยืม ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 23 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 480 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์ ระหว่างเดือนธันวาคม 2546 ถึง มกราคม 2547

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้คืนมา 406 ฉบับ พบว่ามีความสมบูรณ์ ครบถ้วน 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.00

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลในการวิจัยจากครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 23 โรงเรียน จำนวน 23 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์ ระหว่างเดือนธันวาคม 2546 ถึง มกราคม 2547

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้คืนมา 20 ฉบับ พบว่ามีความครบถ้วนทั้ง 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.96

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. ผู้วิจัยจัดทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 23 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลในการวิจัยจากครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม จำนวน 23 โรงเรียน จำนวน 23 คน

3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ทุกโรงเรียนและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2547

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

1. ผู้วิจัยจัดทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตริรัตน์ ที่ประสานงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 3 คน
2. ผู้วิจัยนำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ ไปยังธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตริรัตน์ เพื่อสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตริรัตน์ ที่ประสานงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 3 คน
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปยังธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตริรัตน์ และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในวันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ 2547

ฉบับที่ 6 แบบสำรวจเอกสาร

1. ผู้วิจัยจัดทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ในการสำรวจเอกสาร ไปยังศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี
2. ผู้วิจัยนำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ไปยังศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี และสำรวจเอกสารจากรายงานผลการดำเนินงานของศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี ในเดือนพฤศจิกายน 2546

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจเอกสาร ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนไปวิเคราะห์และแปลผล ดังนี้
 - 1.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ
 - 1.2 ข้อมูลจากการประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 1.3 ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ ไปวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2.2 ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

3. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ ไปวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 ข้อมูลจากการสำรวจเอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียนวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 นั้นผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านผลกระทบจากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อดี ข้อควรปรับปรุงและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง แสดงได้ดังตารางที่ 4.1 – 4.3

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวนคน (N = 406)	ร้อยละ
ชั้น		
ม. 5	125	30.79
ม. 6	262	64.53
ไม่ระบุ	19	4.68
รวม	406	100
ในปีการศึกษา 2545 นักเรียนเป็นผู้รู้		
รายเก่า	175	43.10
รายใหม่	204	50.25
ไม่ระบุ	27	6.65
รวม	406	100
บุคคลที่เป็นผู้ค้าประกัน		
บิดา มารดา	356	87.68
พี่ชายหรือพี่สาว	16	3.94
ปู่ ย่า ตา ยาย	7	1.72
ลุง ป้า น้า อา	10	2.46
ไม่ระบุ	17	11.87
รวม	406	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่กู้ยืมส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 64.53 ในปีการศึกษา 2545 นักเรียนส่วนใหญ่ที่กู้ยืมเป็นผู้กู้รายใหม่ คิดเป็นร้อยละ 50.25 ผู้ค้าประกันสัญญากู้ยืมเงินส่วนใหญ่ เป็นบิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 87.68

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวนคน (N= 384)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	117	30.47
หญิง	253	65.88
ไม่ระบุ	14	3.65
รวม	384	100
สถานภาพของผู้ปกครอง		
บิดา มารดา	339	88.28
พี่ชายหรือพี่สาว	12	3.13
ปู่ย่า ตายาย	7	1.82
ลุง ป้า น้า อา	8	2.08
ไม่ระบุ	18	4.69
รวม	384	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง และเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่กู้ยืม โดยเป็นบิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 88.28

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลส่วนตัวของครู อาจารย์

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวนคน (N = 20)
ประสบการณ์ทำงาน	
1-10 ปี	11
11-20 ปี	3
21-30 ปี	6
รวม	20
ประสบการณ์ทำงานกองทุน	
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	
1-2 ปี	7
3-4 ปี	5
5-6 ปี	7
7-8 ปี	1
รวม	20
ขนาดโรงเรียน	
ขนาดเล็ก	6
ขนาดกลาง	13
ขนาดใหญ่	1
รวม	20

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่าครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 1- 10 ปี และส่วนใหญ่ครู อาจารย์มีประสบการณ์ทำงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 1-2 ปี และ 5-6 ปี ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 แสดงได้ดังตารางที่ 4.4 – 4.5

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ
1. ความเหมาะสมของสถานที่ในการติดต่อขอกู้ยืมเงิน	3.79	0.70	มาก
2. ความเพียงพอของเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับรายละเอียดการกู้ยืม	3.83	0.72	มาก
3. ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	3.31	0.89	ปานกลาง
4. ความเพียงพอของงบประมาณที่จัดสรรแก่นักเรียน	2.93	0.91	ปานกลาง
5. ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน	3.18	0.81	ปานกลาง
6. ความเพียงพอของเอกสารในการยื่นคำร้องขอกู้ยืม	3.73	0.73	มาก
เฉลี่ย	3.46	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเรื่องที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1 ความเหมาะสมของสถานที่ในการติดต่อขอกู้ยืมเงิน ข้อ 2 ความเพียงพอของเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับรายละเอียดการกู้ยืม และ ข้อ 6 ความเพียงพอของเอกสารในการยื่นคำร้องขอกู้ยืม นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์

ปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ
1. นโยบายเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินของกองทุนไม่ชัดเจน เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง	2.80	1.05	ปานกลาง
2. นโยบายการดำเนินงานจากรัฐบาลล่าช้า เป็นผลให้การปฏิบัติงานมีเวลาน้อย	3.05	1.10	ปานกลาง
3. โรงเรียนขาดการวางแผนการดำเนินงาน	2.70	1.02	ปานกลาง
4. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.00	1.10	ปานกลาง
5. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดำเนินงาน	2.65	1.22	ปานกลาง
6. ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน	2.60	1.10	ปานกลาง
7. เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับกองทุน ๆ มีเพียงพอ	3.20	1.40	ปานกลาง
8. วงเงินที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก	2.50	1.00	น้อย
เฉลี่ย	2.81	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่าครู-อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ ข้อ 8 วงเงินที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก นอกนั้นมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 แสดงได้ดังตารางที่ 4.6 - 4.9

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน

กระบวนการในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ
1. โรงเรียนประกาศข่าวการกู้ยืมเงินให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	3.97	0.76	มาก
2. โรงเรียนจัดประชาสัมพันธ์ข่าวสารของงานทุนการศึกษาตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง	3.38	0.88	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของช่วงเวลาการประชาสัมพันธ์ก่อนวันเริ่มดำเนินการยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงิน	3.52	0.76	มาก
4. เอกสารในการยื่นคำร้องขอกู้ยืมมีความชัดเจนในตัวเอง	3.92	0.74	มาก
5. มีตัวอย่างการเขียนเอกสารสำหรับการยื่นคำร้องขอกู้	3.83	0.91	มาก
6. ความเหมาะสมของกริยาวาจาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ	3.85	0.88	มาก
7. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นักเรียนอย่างชัดเจน เป็นขั้นตอน	4.05	0.85	มาก
8. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ แนะนำการเขียนเอกสารยื่นคำร้องขอกู้ยืมแก่นักเรียนอย่างชัดเจน เป็นขั้นตอน	4.12	0.84	มาก
9. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบข้อบังคับของการกู้ยืม	3.89	0.78	มาก
10. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีข้อขัดข้องบางประการในการกู้ยืมเงิน	3.85	0.81	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กระบวนการในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติ
11. ความเหมาะสมของการกำหนดขั้นตอนในการติดต่อขอกู้ยืมเงิน	3.66	0.74	มาก
12. ระยะเวลาในการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมแก่นักเรียน	3.45	0.77	ปานกลาง
13. ความรวดเร็วของการแจ้งผลการจัดสรรเงินกู้ยืม	3.36	0.84	ปานกลาง
14. ความสะดวกที่นักเรียนได้รับในการยื่นคำร้องขอกู้ยืม	3.65	0.83	มาก
15. การเปิดรับความคิดเห็นของนักเรียนผู้ใช้บริการเพื่อปรับปรุง การปฏิบัติงาน	3.29	0.85	ปานกลาง
16. ความสะดวกและความเป็นกันเองของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ งานกู้ยืมเงิน ฯ	3.78	0.89	มาก
17. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมเงินให้คำแนะนำในการเขียน สัญญากู้ยืมเงินชัดเจน	4.02	0.85	มาก
18. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมชี้แจงในเรื่องสิทธิและ ความรับผิดชอบในการกู้ยืมเงิน	3.90	0.75	มาก
19. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการกู้ยืมเงินในฐานะผู้ค้ำประกัน	3.79	0.84	มาก
20. ความชัดเจนในการจัดเตรียมเอกสารประกอบการทำสัญญา และการค้ำประกัน	3.93	0.74	มาก
21. การระบุรายละเอียดในสัญญากู้ยืมเงินและค้ำประกันมีความชัดเจน	3.95	0.69	มาก
22. การเดินทางของผู้ค้ำประกันในสัญญากู้ยืมเงินมีความสะดวก	3.50	0.83	ปานกลาง
23. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมเงินมีความกระตือรือร้นในการ ให้บริการ	3.51	0.99	มาก
เฉลี่ย	3.75	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนจัดประชาสัมพันธ์ข่าวสารของงานทุนการศึกษาตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ข้อ 12 ระยะเวลาในการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมแก่นักเรียน ข้อ 13 ความรวดเร็วของการแจ้งผลการจัดสรรเงินกู้ยืม ข้อ 15 การเปิดรับความคิดเห็นของนักเรียนผู้ให้บริการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน และ ข้อ 22 การเดินทางของผู้ค้าประกันในสัญญากู้ยืมเงินมีความสะดวก นอกนั้นปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นผู้ปกครอง

กระบวนการในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ
1. โรงเรียนประกาศข่าวการกู้ยืมเงินให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้า	3.56	0.80	มาก
2. โรงเรียนมีการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่กู้ยืมอย่างเป็นธรรม	3.93	0.70	มาก
3. โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารการกู้ยืมเงินกองทุนแก่ผู้ปกครองรวดเร็ว ทันเหตุการณ์	3.47	0.80	ปานกลาง
4. ผู้ปกครองมีคุณสมบัติตามที่กองทุนกู้ยืม ๆ กำหนด	3.99	0.65	มาก
5. ความสะดวกในการเดินทางเพื่อเซ็นค้ำประกันสัญญา	3.59	1.14	มาก
เฉลี่ย	3.64	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในด้านกระบวนการในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 3 โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารการกู้ยืมเงินกองทุนแก่ผู้ปกครองรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นครู-อาจารย์

กระบวนการในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติ ⁴
1. การรับสมัครนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนมีการดำเนินงานอย่างทั่วถึง	3.30	1.40	ปานกลาง
2. การประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ในการกู้ยืม	3.20	1.32	ปานกลาง
3. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุน ฯ	3.10	1.00	ปานกลาง
4. ความสนใจของนักเรียนในการกู้ยืมเงิน	3.30	1.00	ปานกลาง
5. ความชัดเจนในการแต่งตั้งกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินกองทุน	3.75	1.30	มาก
6. การพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินกองทุนดำเนินการไปตาม ระเบียบของกองทุน	3.85	1.14	มาก
7. การรายงานผลการคัดเลือกให้นักเรียนที่ยื่นคำร้องขอกู้ยืมทราบ	3.80	0.62	มาก
8. การรายงานผลการคัดเลือก ให้ผู้ปกครองทราบเป็นไปอย่างล่าช้า	3.20	1.15	ปานกลาง
9. จำนวนของหลักฐานประกอบในการทำสัญญา	3.60	1.00	มาก
10. การทำสัญญากู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ทันตามกำหนดเวลา	3.85	0.44	มาก
11. การทำสัญญากู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ไม่ครบตามที่กำหนด ไว้ในระเบียบ	3.90	0.56	มาก
12. การสำรวจความต้องการการกู้ยืมเงินในปีต่อไป	3.35	0.49	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.34	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในด้านของกระบวนการในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 6 การพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินกองทุนดำเนินการไปตามระเบียบของกองทุน ข้อ 7 การรายงานผลการคัดเลือกให้นักเรียนที่ยื่นคำร้องขอกู้ยืมทราบ ข้อ 9 จำนวนของหลักฐานประกอบในการทำสัญญา ข้อ 10 การทำสัญญาผู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ทันตามกำหนดเวลา และ ข้อ 11 การทำสัญญาผู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสำรวจเอกสาร ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน จากรายงานผลการดำเนินงานของศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี พบว่า ในการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน การรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณของแต่ละโรงเรียน มีการรายงาน คิดเป็นร้อยละ 70 ในปีการศึกษา 2545 ไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การจัดสรรเงินงบประมาณในการดำเนินงานกองทุน โรงเรียนนำไปใช้จ่ายในด้าน การประชาสัมพันธ์งานกองทุน คิดเป็นร้อยละ 5 จัดซื้อวัสดุ เช่น กระดาษ อุปกรณ์สำนักงานคิดเป็นร้อยละ 75 จัดการประชุม คิดเป็นร้อยละ 20 แต่ละโรงเรียนส่งเอกสารต่าง ๆ เพื่อรายงานต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามกำหนดเวลา คิดเป็นร้อยละ 70

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาที่พบในกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นครู-อาจารย์

ปัญหาในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติ
1. เอกสารมีจำนวนมากสถานที่จัดเก็บไม่เพียงพอ	3.30	1.00	ปานกลาง
2. การกรอกสัญญามีข้อผิดพลาดและต้องแก้ไขบ่อยครั้ง	3.60	1.00	มาก
3. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไม่สะดวกในการเดินทาง มาค้ำประกันที่โรงเรียน	3.15	1.03	ปานกลาง
4. ผู้กู้ยืมได้รับเงินล่าช้า	3.55	1.36	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปัญหาในการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติ
5. นักเรียนยังไม่เข้าใจในระเบียบวิธีการกู้ยืมเงิน	2.95	1.27	ปานกลาง
6. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการกู้ยืมเงินกองทุน	2.55	1.19	ปานกลาง
7. ผู้ปกครองไม่ทราบระเบียบหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงินกองทุน	3.15	0.81	ปานกลาง
8. การจัดทำสัญญามีปัญหาเรื่องผู้ค้ำประกัน	2.35	1.13	น้อย
9. ผู้ปกครองกลัวการเป็นหนี้ ไม่กล้าค้ำประกัน	2.25	0.96	น้อย
10. การทำสัญญามีหลายขั้นตอน เป็นภาระแก่ผู้เกี่ยวข้อง	2.95	1.14	ปานกลาง
11. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาที่สถานศึกษา เปิดบัญชีอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา	2.65	1.35	ปานกลาง
12. เกณฑ์รายได้ของบิดามารดาตั้งไว้สูงเกินไป	2.60	1.14	ปานกลาง
13. การเบิกจ่ายเงินเป็นไปอย่างล่าช้า	3.05	1.43	ปานกลาง
14. ปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางเพื่อเปิดบัญชีของผู้กู้	2.65	1.31	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.97	1.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่าปัญหาที่ ครู-อาจารย์ประสบจากการดำเนินงานตามนโยบาย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ปัญหาที่ประสบในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 2 การกรอกสัญญามีข้อผิดพลาดและต้อง แก่ไปบ่อยครั้ง และ ข้อ 4 ผู้กู้ยืมได้รับเงินล่าช้า ส่วนปัญหาที่ประสบในระดับน้อย ได้แก่ ข้อ 8 การ จัดทำสัญญามีปัญหาเรื่องผู้ค้ำประกัน ข้อ 9 ผู้ปกครองกลัวการเป็นหนี้ ไม่กล้าค้ำประกัน นอกนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 แสดงดังตารางที่ 4.10 – 4.12

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ผลการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติ
1. การจัดวัน เวลา ยื่นคำร้องขอกู้ยืม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการ เข้าเรียนของนักเรียน	3.53	0.87	มาก
2. โรงเรียนจัดบริการเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมอย่างมีระบบ	3.63	0.75	มาก
3. การประกาศข่าวสารของงานกองทุนกู้ยืม ฯ ในเสียงตามสาย ช่วยให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน	3.44	0.85	ปานกลาง
4. การประชาสัมพันธ์ของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของโรงเรียนช่วยให้นักเรียนเตรียมเอกสารในการยื่นคำร้อง	3.72	0.76	มาก
5. โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารการกู้ยืมเงินกองทุนแก่ นักเรียนรวดเร็ว ทันเหตุการณ์	3.55	0.76	มาก
6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนกู้ยืมให้ข้อมูลที่ชัดเจน ถูกต้อง แก่นักเรียน	3.94	0.75	มาก
7. ความเหมาะสมของขั้นตอนในการจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน	3.77	0.74	มาก
8. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำสัญญากู้ยืมเงินมีความ เหมาะสม	3.58	0.79	มาก
9. ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของผู้ค้ำประกัน	3.68	0.80	มาก
เฉลี่ย	3.65	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่านักเรียนมีความเห็นว่าระดับผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่มีผลการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 3 การประกาศข่าวสารของงานกองทุนกู้ยืม ฯ ในเสียงตามสายช่วยให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ผลการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ
1. ผู้ปกครองทราบความรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน	4.04	0.77	มาก
2. ผู้ปกครองดูแลการใช้จ่ายเงินของนักเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน	4.02	0.71	มาก
3. ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคืนชำระหนี้	3.76	0.55	มาก
4. ผู้ปกครองควบคุม ดูแลพฤติกรรมของนักเรียนในปกครอง	4.10	0.72	มาก
5. การกู้ยืมเงินกองทุนมีผลทำให้นักเรียนมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับสูง	4.46	0.67	มาก
เฉลี่ย	4.22	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่าผู้ปกครองมีความเห็นว่าระดับผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2
ตามความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์

ผลการดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติ
1. การจัดทำรายชื่อผู้ได้รับสิทธิกู้ยืมเงิน ไว้อย่างเป็นระเบียบ	3.85	0.47	มาก
2. มีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุน	2.95	0.94	ปานกลาง
3. การรายงานการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	3.50	1.10	ปานกลาง
4. การติดตามการชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยคืนภายหลัง สำเร็จการศึกษา	2.60	1.00	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.25	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า ครู อาจารย์ มีความเห็นว่าผลการดำเนินงานตามนโยบาย
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า เรื่องที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1 การจัดทำรายชื่อผู้ได้รับ
สิทธิกู้ยืมเงิน ไว้อย่างเป็นระเบียบ นอกนั้นมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านผลกระทบจากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ เขต 2 ตามความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติของผู้ปกครองและครู อาจารย์ ดังแสดงตารางที่ 4.13-4.14

ตารางที่ 4.13 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ผลกระทบตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	จำนวน (N = 384)	ร้อยละ
1. ทำให้นักเรียนได้เรียนสูงขึ้น	18	4.69
2. นักเรียนเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย	13	3.39
3. นักเรียนบางคนใช้เงินผิดเป้าหมายของกองทุน ไม่ตั้งใจเรียน	10	2.60
4. นักเรียนบางส่วนไม่ชำระเงินคืน และอาจมีหนี้เสีย จากนักเรียนที่เรียนไม่จบหากผู้กู้ยืมไม่ชำระหนี้จะเป็นภาระต่อ ผู้ค้ำประกัน	2	0.52
5. ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียน เพื่อหาเงินมาใช้หนี้	2	0.52
6. ลดปัญหาการกู้เงินนอกระบบของผู้ปกครอง	2	0.52
7. ผู้ปกครองไม่เข้าใจภาระในการชำระหนี้คืน	2	0.52

จากตารางที่ 4.13 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าผลกระทบของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ทำให้นักเรียนได้เรียนสูงขึ้น คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 4.69 นักเรียนเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.39 และ นักเรียนบางคนใช้เงินผิดเป้าหมายของกองทุน ไม่ตั้งใจเรียนคิดเป็นร้อยละ 2.60

ตารางที่ 4.14 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครู อาจารย์

ผลกระทบตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1. ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมมีภาระงานเพิ่มขึ้น โดยไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ และต้องปฏิบัติงานสอนและงานอื่น เช่นเดียวกับครูคนอื่น ๆ งานสอนจึงเสียไปบ้างก็เป็นความผิด	3	15.00
2. นักเรียนมีหนี้สินติดตัวตั้งแต่ยังเรียนหนังสือ	2	10.00
3. เพิ่มภาระงานแก่ทางโรงเรียน	1	5.00
4. นักเรียนที่กู้ยืมบางคนขาดความยับยั้งชั่งใจในการใช้จ่ายเงิน มักใช้เงินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน	1	5.00
5. ถ้ามีการคัดกรองนักเรียน ไม่มีคุณภาพ เงินที่ให้กู้จะสูญเปล่า	1	5.00
6. นักเรียนที่กู้ยืมเงินไปแล้วไม่ชำระหนี้คืน	1	5.00

จากตารางที่ 4.14 ครู อาจารย์มีความคิดเห็นว่าผลกระทบของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมมีภาระงานเพิ่มขึ้น โดยไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ และต้องปฏิบัติงานสอนและงานอื่น เช่นเดียวกับครูคนอื่น ๆ งานสอนจึงเสียไปบ้างก็เป็นความผิด คิดเป็นร้อยละ 15.00 นักเรียนมีหนี้สินติดตัวตั้งแต่ยังเรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 10.00 เพิ่มภาระงานแก่ทางโรงเรียน นักเรียนที่กู้ยืมบางคนขาดความยับยั้งชั่งใจในการใช้จ่ายเงิน มักใช้เงินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ถ้ามีการคัดกรองนักเรียน ไม่มีคุณภาพ เงินที่ให้กู้จะสูญเปล่า และ นักเรียนที่กู้ยืมเงินไปแล้วไม่ชำระหนี้คืน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อดี ข้อควรปรับปรุงและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูอาจารย์ แสดงดังตารางที่ 4.15 – 4.23

ตารางที่ 4.15 ข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน	จำนวน (N =406)	ร้อยละ
1. ได้มีโอกาสศึกษาต่อ	111	27.34
2. แบ่งเบาภาระครอบครัวและผู้ปกครอง	48	11.82
3. มีเงินในการซื้ออุปกรณ์การเรียนและค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน	40	9.85
4. บริหารเงินเป็น	6	1.48

จากตารางที่ 4.15 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ได้มีโอกาสศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 27.34 แบ่งเบาภาระของครอบครัวและผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 11.82 มีเงินในการซื้ออุปกรณ์การเรียนและค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.85 และบริหารเงินเป็น คิดเป็นร้อยละ 1.48

ตารางที่ 4.16 ข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	จำนวน (N = 384)	ร้อยละ
1. มีโอกาสได้ศึกษาต่อ	134	34.90
2. แบ่งเบาภาระของครอบครัวและผู้ปกครอง	61	15.89
3. มีเงินใช้จ่ายระหว่างเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ	24	6.25

จากตารางที่ 4.16 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ได้มีโอกาสศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 34.90 แบ่งเบาภาระของครอบครัวและผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 15.89 มีเงินใช้จ่ายระหว่างเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 6.25

ตารางที่ 4.17 ข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์

ข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1. นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง	8	40.00
2. นักเรียนมีเงินเพื่อใช้จ่ายในการศึกษา	3	15.00
3. แบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองมีสุขภาพจิตดีขึ้น	1	5.00
4. นักเรียนมีโอกาสช่วยพัฒนาสังคม ประเทศชาติเมื่อจบการศึกษา	1	5.00

จากตารางที่ 4.17 ครู อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 40.00 นักเรียนมีเงินเพื่อใช้จ่ายในการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.00 แบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและนักเรียนมีโอกาสช่วยพัฒนาสังคม ประเทศชาติเมื่อจบการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 4.18 ข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อควรปรับปรุงตามความคิดเห็นของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินเข้าบัญชีควรเร็วกว่านี้	34	8.37
2. ควรจัดสรรเงินเพิ่มเติมให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน	22	5.42
3. ควรให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องกองทุนให้มากกว่านี้ หลากหลายแนวทาง และควรมีข่าวสารของกองทุนอย่างสม่ำเสมอ	14	3.45
4. ควรให้ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ให้เหมาะสม ไม่ควรใช้เวลาเรียนในการทำสัญญาและควรลดขั้นตอนในการกู้ยืม	7	1.72
5. ควรให้นักเรียน ม. ปลาย ได้กู้ต่อในปีการศึกษา 2547 และ ควรขยายให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาด้วย	7	1.72
6. ควรมีอาจารย์แนะแนวเพิ่มขึ้น	7	1.72
7. ควรจัดระเบียบในการใช้หนี้ให้รัดกุม ควรลดดอกเบี้ยลงหรือเพิ่มระยะเวลาในการชำระหนี้	6	1.48
8. ควรเปิดโอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสจริง ๆ และตามความจำเป็นของนักเรียน	3	0.74

จากตารางที่ 4.18 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ เงินเข้าบัญชีควรเร็วกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 8.37 จัดสรรเงินเพิ่มเติมให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.42 ควรให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องกองทุนให้มากกว่านี้ หลากหลายแนวทางและควรมีข่าวสารของกองทุนอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 3.45

ตารางที่ 4.19 ข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ข้อควรปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีงบประมาณมากขึ้น	43	11.20
2. ควรขยายเวลาในการชำระหนี้มากขึ้น ดอกเบี้ยต่ำหรือไม่ควรมีดอกเบี้ย	19	4.95
3. เงินกู้ควรเข้าบัญชีเร็วกว่านี้	18	4.69
4. การทำสัญญาควรบอกล่วงหน้า และสะดวกกว่านี้	12	3.13
5. ควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของนักเรียนให้ถูกต้อง พิจารณาและให้โอกาสเด็กที่ยากจนจริง ๆ และควรมีการพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ว่าเป็นธรรม	8	2.08
6. ควรมีเอกสารประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ สม่่าเสมอ และมีรายละเอียดที่ชัดเจนและทั่วถึง	5	1.30
7. ควรให้เงินกู้แต่ละคนเท่ากัน	3	0.78
8. ควรมีการให้กู้ในระดับสูงกว่าปริญญาตรีด้วย	2	0.52
9. ควรควบคุมการใช้จ่ายเงินของนักเรียนของนักเรียน	3	0.74

จากตารางที่ 4.19 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ควรมีงบประมาณมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.20 ควรขยายเวลาในการชำระหนี้มากขึ้น ดอกเบี้ยต่ำหรือไม่ควรมีดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 4.95 และ เงินกู้ควรเข้าบัญชีเร็วกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 4.69

ตารางที่ 4.20 ข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของครู อาจารย์

ข้อควรปรับปรุงตามความคิดเห็นของครู อาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดงบประมาณที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ขอกู้	4	20.00
2. การดำเนินการ โอนเงินควรรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่	4	20.00
3. ธนาคารไม่ควรผลกระทบให้แก่ทางโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว	2	10.00
4. ควรมีการดำเนินการปลูกฝังให้นักเรียนนำเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา	1	5.00
5. การติดตามนักเรียนที่พ้นสภาพไปแล้ว ทำได้ลำบาก	1	5.00
6. ควรมีขวัญและกำลังใจแก่ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุน ฯ	1	5.00
7. ควรพิจารณาจัดสรรเงินแก่โรงเรียนในชนบทมากกว่าที่เป็นอยู่	1	5.00
8. ควรมีงบประมาณในการดำเนินการมากขึ้น	1	5.00
9. ควรจัดประชุมสัมมนาคณะกรรมการพิจารณาเงินให้กู้ยืมของโรงเรียนปีละ 2 ครั้ง	1	5.00
10. ควรปรับปรุงคุณสมบัติของผู้กู้ให้ชัดเจน	1	5.00
11. นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ควรให้กู้ยืม ควรให้กู้ในระดับอุดมศึกษา	1	5.00
12. ไม่ควรจัดสรรเงินแก่โรงเรียนเอกชน เนื่องจากผู้ปกครองพอมีฐานะ	1	5.00
13. ควรแจ้งเกณฑ์การจัดสรรเงินให้กู้ยืมให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ได้ทราบ	1	5.00
14. ควรจัดบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านนี้อย่างเพียงพอ	1	5.00

จากตารางที่ 4.20 ครู อาจารย์มีความคิดเห็นว่าข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ควรจัดงบประมาณที่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียนที่ขอกู้ และการดำเนินการโอนเงินควรรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และธนาคารไม่ควรผลกระทบให้แก่ทางโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพิ่มวงเงินให้แก่นักเรียน	10	2.46
2. อาจารย์แนะแนวควรพูดจาไพเราะ ใจเย็น กระตือรือร้น สนใจนักเรียนให้มากกว่านี้และ บอกวิธีการแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ และควรมีหลาย ๆ คน	5	1.23
2. ควรมีกองทุนนี้ต่อไป	2	0.49
3. ติดตามการใช้จ่ายเงินของผู้กู้	2	0.49
4. ควรมีการทำสัญญาครั้งเดียวในแต่ละระดับ	2	0.49
5. กยศ. ควรแจ้งสาเหตุของเงินไม่เข้าบัญชีแก่นักเรียนและควรแจ้งข่าวสารและรายละเอียดในการคืนเงิน	2	0.49

จากตารางที่ 4.21 นักเรียนมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ เพิ่มวงเงินแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.46 อาจารย์แนะแนวควรพูดจาไพเราะ ใจเย็น กระตือรือร้น สนใจนักเรียนให้มากกว่านี้และ บอกวิธีการแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ และควรมีหลาย ๆ คน คิดเป็นร้อยละ 1.23 และ ควรมีกองทุนนี้ต่อไป คิดเป็นร้อยละ 0.49

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
1. สนับสนุนให้มีกองทุนนี้ต่อไป	10	2.60
2. กยศ. ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนกว่านี้ และ ประชาสัมพันธ์การกู้ยืมเงินแก่ชุมชนด้วย	9	2.34
3. ตรวจสอบประวัติของผู้กู้ให้ถูกต้องและติดตามความประพฤติของผู้กู้	6	1.56
4. เพิ่มระยะเวลาการชำระหนี้ หรือควรใช้หนี้เงินกู้เพียงครึ่งหนึ่งของเงิน ที่กู้หรือไม่ควรมียอดดอกเบี้ย หรือถ้ามีไม่ควรสูงมาก	5	1.30
5. การดำเนินงานต่าง ๆ ควรรวดเร็วกว่านี้	4	1.04
6. ควรลดจำนวนเอกสารหลักฐานให้น้อยลง	2	0.52
7. รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการกู้ยืมเงินจนจบชั้นสูงสุด	1	0.26
8. อาจารย์แนะแนวควรพูดจาไพเราะ ใจเย็น กระตือรือร้น และสนใจ นักเรียนให้มากกว่านี้	1	0.26

จากตารางที่ 4.22 ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ
ได้ดังนี้ สนับสนุนให้มีกองทุนนี้ต่อไป คิดเป็นร้อยละ 2.60 กยศ. ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์
ให้ชัดเจนกว่านี้ และประชาสัมพันธ์การกู้ยืมเงินแก่ชุมชนด้วย คิดเป็นร้อยละ 2.34 และตรวจสอบ
ประวัติของผู้กู้ให้ถูกต้องและติดตามความประพฤติของผู้กู้ คิดเป็นร้อยละ 1.56

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของครู อาจารย์

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของครู อาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
1. ขั้นตอนในการดำเนินการของ กยศ. ควรกระชับกว่านี้ เพื่อความสะดวก	2	10.00
2. ธนาคารกรุงไทยควรมีส่วนในการดำเนินการหรือช่วยเหลือโรงเรียนบ้างในการทำสัญญา ให้โรงเรียนควรมีหน้าที่พิจารณาผู้ที่มีคุณสมบัติในการกู้ยืมหรือประชาสัมพันธ์เท่านั้น ส่วนเรื่องทำสัญญาต่าง ๆ ธนาคารควรเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	2	10.00
3. ควรปรับเวลาในการทำสัญญาให้เร็วขึ้น เพื่อนำเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อ	1	5.00
4. กยศ. ควรจัดประชุมครูที่รับผิดชอบงานกองทุน ฯ เพื่อให้ทราบความเปลี่ยนแปลงของระบบ	1	5.00
5. โรงเรียนเอกชนไม่ควรให้มีการกู้ยืม	1	5.00
6. ควรกำหนดบุคลากรที่ต้องลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ให้มากกว่านี้	1	5.00
7. ควรเพิ่มวงเงินให้มากกว่าเดิม	1	5.00
8. ควรให้ธนาคารกรุงไทยในจังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบสัญญาเหมือนเดิม เพื่อความรวดเร็ว	1	5.00

จากตารางที่ 4.23 ครู อาจารย์มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ขั้นตอนในการดำเนินการของ กยศ. ควรกระชับกว่านี้ เพื่อความสะดวก และธนาคารกรุงไทยควรมีส่วนในการดำเนินการหรือช่วยเหลือโรงเรียนบ้างในการทำสัญญา ให้โรงเรียนควรมีหน้าที่พิจารณาผู้ที่มีคุณสมบัติในการกู้ยืมหรือประชาสัมพันธ์เท่านั้น ส่วนเรื่องทำสัญญาต่าง ๆ ธนาคารควรเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 10.00

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 20 โรงเรียน แบบเลือกตอบ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์แบบสอบถามครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แบบเลือกตอบ

รายการ	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
ด้านปัจจัยเบื้องต้น		
วงเงินที่โรงเรียนได้รับในปีการศึกษา 2545		
เพียงพอกับจำนวนผู้กู้	2	10.00
ไม่เพียงพอ	18	90.00
ด้านกระบวนการดำเนินงาน		
โรงเรียนที่มีการปรับปรุงคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ของผู้กู้		
ปรับปรุง	3	15.00
ไม่ปรับปรุง	17	85.00
โรงเรียนมีการปรับแบบคำขอกู้ยืมให้เหมาะสม		
ปรับ	2	10.00
ไม่ปรับ	18	90.00
โรงเรียนที่พิจารณาวงเงินให้กู้ยืมโดยพิจารณาจาก		
สภาพความจำเป็นของผู้กู้	6	30.00
วงเงินตามที่ผู้กู้ระบุแต่ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้	1	5.00
พิจารณาจากทั้ง 2 หลักเกณฑ์	13	65.00
การพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีสิทธิ์กู้ยืมกระทำโดย		
คณะกรรมการกองทุน ฯ คัดเลือก	12	60.00
ครู-อาจารย์ในโรงเรียน	7	35.00
ไม่ระบุ	1	5.00
การประกาศผลผู้มีสิทธิ์กู้ยืม		
หลังลงทะเบียนเรียน	20	100.00

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
วิธีการกรอกรายละเอียดสัญญาผู้ยืม สัญญาค้ำประกันดำเนินการโดย		
ผู้กู้กรอกรายละเอียดตามตัวอย่างที่จัดไว้ให้	8	40.00
ผู้กู้กรอกรายละเอียดพร้อมกันในห้องประชุมใหญ่	8	40.00
ปฏิบัติทั้งสองวิธี	3	15.00
ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1	5.00
ระยะเวลาการทำสัญญาผู้ยืม สัญญาค้ำประกันให้เสร็จสิ้นหลังจากการประกาศผลผู้มีสิทธิผู้ยืม		
ภายใน 7 วัน	7	35.00
ภายใน 10 วัน	1	5.00
ภายใน 15 วัน	9	45.00
ภายใน 30 วัน	3	15.00
การจัดส่งรายชื่อและสัญญาผู้ยืมให้ธนาคารกรุงไทย สาขาที่สถาบันเปิดบัญชีเมื่อ		
สัญญาครบตามจำนวนผู้กู้ยืม	20	100.00
โรงเรียนจัดส่งสัญญาโดย		
ครูผู้รับผิดชอบนำเสนอส่งธนาคาร	20	100.00

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสภาพการดำเนินการของโรงเรียนต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้
 งบประมาณที่โรงเรียนได้รับส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 90 ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียน
 ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 85 ไม่มีการปรับปรุงคุณสมบัติของผู้กู้จากที่กำหนดในระเบียบ โรงเรียน
 คิดเป็นร้อยละ 90 ไม่มีการปรับแบบคำขอผู้ยืม โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 65 พิจารณาจัดสรรวงเงินให้
 นักเรียนกู้ โดยดูจากสภาพความจำเป็นของผู้กู้และวงเงินที่ผู้กู้ขอ ผู้คิดเป็นร้อยละ 60 พิจารณาคัดเลือก
 ผู้มีสิทธิกู้โดย คณะกรรมการกองทุน ฯ ของโรงเรียนเป็นผู้คัดเลือก ทุกโรงเรียนประกาศผลผู้มีสิทธิผู้ยืม
 หลังลงทะเบียนเรียน โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 40 ดำเนินการกรอกรายละเอียดสัญญาผู้ยืม และสัญญาค้ำประกัน โดย
 ผู้กู้กรอกรายละเอียดตามตัวอย่างที่จัดไว้ให้ และ อีกร้อยละ 40 กรอกรวมกันในห้องประชุมใหญ่ โรงเรียนส่วนใหญ่
 คิดเป็นร้อยละ 45 ส่งสัญญาผู้ยืมและสัญญาค้ำประกันเสร็จสิ้น ภายใน 15 วัน ทุกโรงเรียนมีการจัดส่ง
 สัญญาครบตามจำนวนผู้กู้ในครั้งเดียวและจัดส่งสัญญาโดยครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุน ฯ เป็น
 ผู้ส่งกับทางธนาคาร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครู อาจารย์ สามารถสรุปสภาพการดำเนินการของโรงเรียนต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ

ในด้านปัจจัยเบื้องต้น ครู อาจารย์ ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75 เห็นด้วยกับหลักการและวัตถุประสงค์ของกองทุน ฯ ทุกโรงเรียนจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับแบบคำร้องขอกู้ แต่สัญญา กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะจัดส่งมาให้

ในการดำเนินการ โรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 60.00 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากู้ยืมเงินตามระเบียบ จำนวน 7 คน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการกู้ยืมเงินและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แก่นักเรียน โดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ติดประกาศ ประชุมผู้ปกครอง แจงเป็นรายบุคคล ประกาศหน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์ในห้องเรียน ประชุมนักเรียน แจกใบปลิว การพิจารณาคัดเลือกนักเรียน ทุกโรงเรียน พิจารณาจาก ฐานะทางบ้าน ความประพฤติ เยี่ยมบ้าน ผลการเรียนและการสัมภาษณ์ รวมทั้งมีการสอบถามจากชุมชน เมื่อมีการประกาศผลการคัดเลือก โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65 จะประกาศให้ทราบ การตรวจสอบสัญญา ครู อาจารย์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ที่รับผิดชอบงานกองทุนเป็นผู้ตรวจเอง การรายงานผลการคัดเลือกต่อ คณะกรรมการ การศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด โรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 90.00 รายงาน ทันตามกำหนดเวลา โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 85.00 มีการรายงานต่อธนาคารการรายงาน ผลการเรียน/รายงานการฟื้นฟูสภาพต่อธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 85.00 มีการสำรวจนักเรียนที่ต้องการกู้ยืมในปีต่อไป โรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีกิจกรรมปลูกจิตสำนึกของนักเรียนที่กู้ยืม โดยการอบรม ชี้แจง โรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 80.00 พิจารณาจัดสรรเงินกู้แก่นักเรียนเท่ากัน โดยใช้วิธีการเฉลี่ยเงิน โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 95.00 เก็บเอกสารคำขอกู้ยืมโดยใส่แฟ้ม แยกเป็นปีการศึกษา ครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 85.00 เห็นว่า การดำเนินงานกองทุน ฯ ไม่สามารถตอบสนองนโยบายได้อย่างทั่วถึง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ การจัดเตรียมและจัดทำเอกสารยุ่งยาก ไม่สามารถตรวจสอบฐานะหรือข้อมูลที่แท้จริงของ นักเรียนได้ครุณะแนวต้องทำงานนอกเวลา บุคลากรในการทำงานน้อย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา(กยศ.) ควรชี้แจงในกรณีการเงินของนักเรียนไม่เข้าธนาคารหรือเข้าช้า ได้สัญญาช้าทำให้ การดำเนินการล่าช้า นักเรียนเขียนสัญญาผิดพลาดจำนวนมาก ความยุ่งยากในการส่งสัญญา นักเรียนใช้เงินฟุ่มเฟือย งบประมาณที่ได้รับน้อย และผู้ปกครองไม่สะดวกมาค้าประกัน

แนวทางในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของ ครู อาจารย์ ในเรื่อง 1. การกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์การให้กู้ยืม ควรกำหนดให้แน่นอน ชัดเจน กว่านี้ ควรเน้นการพิจารณาความประพฤติ ไม่ควรกำหนดรายได้ของผู้ปกครอง ควรให้โรงเรียน พิจารณาเอง 2. การกำหนดวงเงินให้กู้ยืม ควรให้เป็นค่าใช้จ่ายประมาณเดือนละ 1,000-1,500 บาท 3. การทำสัญญากู้ยืมเงิน เอกสารหลักฐานควรน้อยลง และ ควรให้ธนาคารเป็นผู้ดำเนินการ 4. การประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปและชุมชนทราบด้วยและมีการเผยแพร่ อย่างต่อเนื่อง กองทุน ฯ ควรจัดทำคู่มือให้แก่แก่นักเรียนที่กู้ยืม 5. ขั้นตอนการดำเนินงาน ควรให้ ธนาคารดำเนินการในการจัดทำสัญญาและติดตามหนี้สิน 6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ กองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรชี้แจงแก่นักเรียนในกรณีที่ไม่โอนเงินเข้าบัญชีหรือล่าช้า และ ควรให้ กู้ เฉพาะระดับอุดมศึกษาเท่านั้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สามารถ สรุปสภาพการดำเนินการของโรงเรียนต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ ธนาคารได้ตรวจสอบความถูกต้อง ของสัญญากู้ยืมและส่งคืนโรงเรียนภายใน 1-2 วันถ้ามีข้อผิดพลาดจะโทรศัพท์ให้โรงเรียนไปรับมา ดำเนินการหรือส่งเอกสารคืนที่ธนาคารกรุงไทย สาขาที่โรงเรียนเปิดบัญชีอยู่เพื่อให้โรงเรียนดำเนินการแก้ไข ธนาคารได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยการ บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจขั้นตอนในการทำสัญญาแก่โรงเรียนที่ร้องขอ และ แจกแผ่นพับ ไปปลิว โรงเรียนต่าง ๆ ในความรับผิดชอบของธนาคาร ได้ขอความช่วยเหลือบ้าง แต่ไม่มาก เป็น การ บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนในการทำสัญญาและวิธีการกู้ยืมแก่ผู้ปกครองและนักเรียน ในโรงเรียนพร้อมทั้งแจกเอกสารเพื่อความเข้าใจ

ปัญหาที่พบจากสัญญาผู้ซื้อที่พบบ่อย ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ 1. สัญญาผิดพลาดหลายครั้ง 2. การลงลายมือชื่อของผู้ค้าประกันไม่ครบถ้วน 3. การลงลายมือกำกับเมื่อมีการแก้ไข ไม่ครบถ้วน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 นั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

1.1.2 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

1.1.3 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

1.1.4 เพื่อประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 1,026 คน , ผู้ปกครอง , เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 3 คน , ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 23 คน ,

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคคล 2 กลุ่ม คือ

1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยใช้วิธีการจับฉลาก ซึ่งสุ่มจากจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียน จำนวน 480 คน

2) ผู้ปกครองของนักเรียนที่กู้ยืม เลือกแบบเจาะจงตามรายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน

สำหรับกลุ่มเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยศึกษากับประชากร

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มี 5 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้ปกครอง ของนักเรียนที่กู้ยืม

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ฉบับที่ 6 แบบสำรวจเอกสาร

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมด

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1.3.1 ข้อมูลส่วนตัวของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนที่กู้ยืมส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 64.53 ในปีการศึกษา 2545 นักเรียนส่วนใหญ่ที่กู้ยืมเป็นผู้กู้รายใหม่ คิดเป็นร้อยละ 50.25 ผู้ค้ำประกันสัญญากู้ยืมเงินส่วนใหญ่ เป็นบิดามารดา ร้อยละ 87.68 ส่วนผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง และเกี่ยวข้องกับผู้กู้ คือเป็นบิดา มารดา ร้อยละ 88.28 ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบ

งานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปี และส่วนใหญ่ครู อาจารย์มีประสบการณ์ทำงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 1-2 ปี และ 5-6 ปี ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง

1.3.2 ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

นักเรียนและครู อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ($\bar{X} > 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ สถานที่ในการติดต่อกู้ยืมเงิน ความเพียงพอของเอกสารที่เกี่ยวกับการกู้ยืม

ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 20 โรงเรียน มีความคิดเห็นว่า งบประมาณที่โรงเรียนได้รับส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

ครู อาจารย์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 เห็นด้วยกับหลักการและวัตถุประสงค์ของกองทุน ฯ ทุกโรงเรียนจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับแบบคำร้องขอตัวเอง แต่สัญญา กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะจัดส่งมาให้ แต่ค่อนข้างช้า

1.3.3 ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

นักเรียน และผู้ปกครอง เห็นว่าระดับปฏิบัติในด้านกระบวนการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} > 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่ยังมีระดับการปฏิบัติไม่ผ่านเกณฑ์ คือ การประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ระยะเวลาในการพิจารณา ความรวดเร็วในการจัดสรรเงินกู้ การเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้กู้ และความสะดวกในการเดินทางมาเซ็นสัญญาของผู้กู้ประจำกัน

ส่วนครู อาจารย์ เห็นว่ากระบวนการดำเนินงานมีการปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่ปฏิบัติได้ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเงินกองทุน การพิจารณาคัดเลือกผู้กู้เป็นไปตามระเบียบ การแจ้งผลการคัดเลือกแก่ผู้กู้ หลักฐานประกอบการทำสัญญา การทำสัญญากู้ยืมและหนังสือคำประกัน

ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวน 20 โรงเรียน ระบุว่า โรงเรียน ร้อยละ 85 ไม่มีการปรับปรุงคุณสมบัติของผู้กู้จากที่กำหนดในระเบียบโรงเรียน ร้อยละ 90 ไม่มีการปรับแบบคำขอผู้กู้ โรงเรียนร้อยละ 65 พิจารณาจัดสรรวงเงินให้นักเรียนกู้ โดยดูจากสภาพความจำเป็นของผู้กู้และวงเงินที่ผู้กู้ขอ ร้อยละ 60 พิจารณาคัดเลือกผู้มีสิทธิ์กู้โดย คณะกรรมการกองทุน ฯ ของโรงเรียนเป็นผู้คัดเลือก ทุกโรงเรียนประกาศผลผู้มีสิทธิ์กู้ยืมหลังลงทะเบียนเรียน โรงเรียนร้อยละ 40 ดำเนินการกรอกสัญญาผู้กู้ยืม และสัญญาคำประกัน

โดยผู้ถูกรอกตามตัวอย่างที่จัดให้ และ อีกร้อยละ 40 กรอกพร้อมกันในห้องประชุมใหญ่ โรงเรียน ส่วนใหญ่ร้อยละ 45 ส่งสัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำประกันเสร็จสิ้น ภายใน 15 วัน ทุกโรงเรียนมีการ จัดส่งสัญญาครบตามจำนวนผู้กู้ในครั้งเดียวและจัดส่งสัญญาโดยครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุน ฯ เป็นผู้ส่งกับทางธนาคาร

ในด้านการดำเนินการ โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.00 แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณากู้ยืมเงินตามระเบียบ จำนวน 7 คน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการกู้ยืมเงินและ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ แก่นักเรียน โดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ดิศประกาศ ประชุมผู้ปกครอง แจ้งเป็นรายบุคคล ประกาศหน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์ในห้องเรียน ประชุมนักเรียน แจกใบปลิว การพิจารณาคัดเลือกนักเรียน ทุกโรงเรียน พิจารณาจากฐานะทางบ้าน ความประพฤติ เชี่ยวบ้าน ผลการเรียนและการสัมภาษณ์ รวมทั้งมีการสอบถามจากชุมชน เมื่อมีการประกาศผลการคัดเลือก โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 จะประกาศให้ทราบ การตรวจสอบสัญญา ครู อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.00 ที่รับผิดชอบงานกองทุนเป็นผู้ตรวจเอง การรายงานผลการคัดเลือกต่อคณะกรรมการ การศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 90.00 รายงานทันตามกำหนดเวลา โรงเรียน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.00 มีการรายงานต่อธนาคารการรายงานผลการเรียน/รายงานการฟื้นฟูสภาพต่อ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.00 มีการสำรวจนักเรียนที่ ต้องการกู้ยืมในปีต่อไป โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 มีกิจกรรมปลูกจิตสำนึกของนักเรียนที่ กู้ยืม โดยการอบรม ชีءแจง โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 80.00 พิจารณาจัดสรรเงินกู้แก่นักเรียนเท่ากัน โดยใช้วิธีการเฉลี่ยเงิน โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95.00 เก็บเอกสารคำขอกู้ยืมโดยใส่แฟ้ม แยกเป็นปีการศึกษา

เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ระบุว่า ธนาคารได้ตรวจสอบ ความถูกต้องของสัญญากู้ยืมและส่งคืน โรงเรียนภายใน 1-2 วันถ้ามีข้อผิดพลาดจะโทรศัพท์ให้ โรงเรียนไปรับมาดำเนินการหรือส่งเอกสารคืนที่ธนาคารกรุงไทย สาขาที่โรงเรียนเปิดบัญชีอยู่เพื่อ ให้โรงเรียนดำเนินการแก้ไข ธนาคารได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยการ บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจขั้นตอนในการทำสัญญาแก่โรงเรียนที่ร้องขอ และ แจกแผ่นพับ ใบปลิว โรงเรียนต่าง ๆ ในความรับผิดชอบของธนาคาร ได้ขอความช่วยเหลือ บ้าง แต่ไม่มาก เป็นการ บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนในการทำสัญญาและวิธีการกู้ยืมแก่ ผู้ปกครองและนักเรียน ในโรงเรียนพร้อมทั้งแจกเอกสารเพื่อความเข้าใจ

การสำรวจเอกสารชี้ให้เห็นว่า ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่มีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนั้น มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน แต่การรายงานค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณของแต่ละโรงเรียน มีการรายงานเพียงร้อยละ 70 การจัดสรรเงินงบประมาณในการดำเนินงานกองทุน โรงเรียนนำไปใช้จ่ายในด้าน การประชาสัมพันธ์งานกองทุนร้อยละ 5 จัดซื้อวัสดุ เช่น กระดาษ อุปกรณ์สำนักงานร้อยละ 75 จัดการประชุมร้อยละ 20 ในปีการศึกษา 2545 โรงเรียนส่งเอกสารต่าง ๆ เพื่อรายงานต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามกำหนดเวลา คิดเป็นร้อยละ 70

ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระบุว่า ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} < 2.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ คือ การจัดทำสัญญาที่มีข้อผิดพลาดบ่อยครั้ง และผู้กู้ยืม ได้เงินล่าช้า ส่วนเรื่องที่มีปัญหาน้อย คือ เรื่องการค้ำประกันเงินกู้ของผู้ค้ำประกัน

ครู อาจารย์ ระบุว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ การจัดเตรียมและจัดทำเอกสารยุ่งยาก ไม่สามารถตรวจสอบฐานะหรือข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนได้ ครูแนะแนวต้องทำงานนอกเวลา บุคลากรในการทำงานน้อย

เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ระบุว่าปัญหาที่พบจากสัญญาผู้กู้ยืมที่พบบ่อย ๆ คือ สัญญาผิดพลาดหลายครั้ง การไม่ลงลายมือชื่อของผู้ค้ำประกัน ไม่ครบถ้วน และการลงลายมือกำกับเมื่อมีการแก้ไข ไม่ครบถ้วน

1.3.4 ข้อมูลด้านผลการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

นักเรียน และผู้ปกครอง เห็นว่าในด้านผลการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ($\bar{X} > 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่ไม่ผ่านเกณฑ์ คือ การประกาศข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ส่วนครู อาจารย์ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ การจัดทำรายชื่อนักเรียนที่กู้ยืมเป็นระเบียบ

ครู อาจารย์ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.00 เห็นว่า การดำเนินงานกองทุน ฯ ไม่สามารถตอบสนองนโยบายได้อย่างทั่วถึง

1.3.5 ข้อมูลด้านผลกระทบจากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิด พบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่ามีผลกระทบทางลบมากกว่าผลกระทบทางบวก คือ นักเรียนเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่ชำระหนี้คืน ทำให้เกิดหนี้เสีย ผู้ปกครองไม่เข้าในภาระในการชำระหนี้คืน ส่วนความคิดเห็นของครู อาจารย์ พบว่ามีผลกระทบทางลบมากกว่าทางบวก คือ ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมมีภาระงานเพิ่มขึ้น โดยไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ และต้องปฏิบัติงานสอนและงานอื่น เช่นเดียวกับครูคนอื่น ๆ งานสอนจึงเสียไปบ้างก็เป็นความผิด นักเรียนมีหนี้สินติดตัวตั้งแต่ยังเรียนหนังสือ เพิ่มภาระงานแก่ทางโรงเรียน นักเรียนที่กู้ยืมบางคนขาดความขยันตั้งใจในการใช้จ่ายเงิน มักใช้เงินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ถ้ามีการคัดกรองนักเรียน ไม่มีคุณภาพเงินที่ให้กู้จะสูญเปล่า และ นักเรียนที่กู้ยืมเงินไปแล้วไม่ชำระหนี้คืน

จากการวิเคราะห์คำถามปลายเปิด พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรียง คือ ได้มีโอกาสศึกษาต่อ แบ่งเบาภาระของครอบครัวและผู้ปกครอง มีเงินในการซื้ออุปกรณ์การเรียนและค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน และบริหารเงินเป็นส่วน ครู อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าข้อดีของการมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง มีเงินเพื่อใช้จ่ายในการศึกษา แบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและนักเรียน มีโอกาสช่วยพัฒนาสังคม ประเทศชาติเมื่อจบการศึกษา ส่วนข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน คือ เงินเข้าบัญชีควรเร็วกว่านี้ จัดสรรเงินเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ควรให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องกองทุนให้มากกว่านี้ หลากหลายแนวทางและควรมีข่าวสารของกองทุนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ควรมีงบประมาณมากขึ้น ควรขยายเวลาในการชำระหนี้มากขึ้น ดอกเบี้ยต่ำหรือไม่ควรมีดอกเบี้ย และ เงินกู้ควรเข้าบัญชีเร็วกว่านี้ ด้านครู อาจารย์มีความคิดเห็นว่าข้อควรปรับปรุงของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ควรจัดงบประมาณที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ขอกู้ และการดำเนินการโอนเงินควรรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ และธนาคารไม่ควรผลักภาระให้แก่ทางโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนักเรียน คือ เพิ่มวงเงินแก่นักเรียน อาจารย์แนะแนวควรพูดจาไพเราะ ใจเย็น กระตือรือร้น สนใจ นักเรียนให้มากกว่านี้และ บอกวิธีการแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ และควรมีหลาย ๆ คน และ ควรมีกองทุนนี้ต่อไป ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ สนับสนุนให้มีกองทุนนี้ต่อไป กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ศึกษา ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนกว่านี้ และประชาสัมพันธ์การกู้ยืมเงินแก่ชุมชนด้วย และตรวจสอบประวัติของผู้กู้ให้ถูกต้องและติดตามความประพฤติของผู้กู้

ส่วน ครู อาจารย์มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ขั้นตอนในการดำเนินการของ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรกระชับกว่านี้ เพื่อความสะดวก และธนาคารกรุงไทยควรมี ส่วนในการดำเนินการหรือช่วยเหลือโรงเรียนบ้างในการทำสัญญา ให้โรงเรียนควรมีหน้าที่พิจารณา ผู้ที่มีคุณสมบัติในการกู้ยืมหรือประชาสัมพันธ์เท่านั้น ส่วนเรื่องทำสัญญาต่าง ๆ ธนาคารควรเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด

2. อภิปรายผล

จากการประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนในด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบาย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรื่องที่นักเรียน ผู้ปกครองและครู อาจารย์ มีความสอดคล้องกันใน เรื่องความเพียงพอของจำนวนครู อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ความ เพียงพอของงบประมาณที่จัดสรรแก่นักเรียนและงบประมาณในการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่มีจำนวนผู้กู้เพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณี เบญจวัฒน์ผล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไป ปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จประการหนึ่ง คือ ทรัพยากรทางการเงินที่มีเพียงพอ การรายงานวิจัย กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 20-26) เรื่องการติดตามผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในปีการศึกษา 2542 พบประเด็นปัญหา คือ วงเงินที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อจำนวน ผู้ต้องการ งานวิจัยของ สมฤดี วงษ์สมิง (2540 : 106-121) ที่ศึกษาเรื่องวิเคราะห์การดำเนินงาน ตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งพบประเด็นปัญหาเหมือนกัน คือ วงเงินที่ได้จัดสรรไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน บุคลากรไม่เพียงพอ และมีนักเรียน นักศึกษาที่ ขาดแคลนทุนทรัพย์เพิ่มมากขึ้นทุกปี งานวิจัยของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (2541 : 42-44) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใน จังหวัดสงขลา จากผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการ ศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือการจัดสรรวงเงินกู้ที่น้อยเกินไป ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายและวงเงิน

จัดสรรไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานของวิสิทธิ์ สีนธาว์ (2544 : 63-93) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9 ปัญหาที่พบ ได้แก่ จำนวนผู้ขอรับทุนมีจำนวนมากแต่จำนวนเงินน้อย ทำคณะกรรมการลำบากใจในการพิจารณา และการได้รับวงเงินในแต่ละปีไม่แน่นอน และงานวิจัยของ สุรินทร์ บัวงาม (2542 : 41-63) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ในเขตการศึกษา 5 พบว่า การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ควรปรับปรุงและให้ความสำคัญการจัดวงเงินกู้ยืมและงบประมาณที่เพียงพอ การจัดบุคลากร ผู้รับผิดชอบโดยตรง การบริหารในระยะเวลาที่เหมาะสม การติดตามประเมินผลและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

2.2 จากผลการวิเคราะห์ กระบวนการในการดำเนินงานของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเห็นว่ากระบวนการในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรื่องที่ผู้ปกครองมีความเห็นว่ามี การดำเนินงานของกองทุน ฯ ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยในเรื่องที่ผู้ปกครองมีคุณสมบัติตามที่กองทุนกู้ยืมกำหนด สอดคล้องกับความคิดเห็นของครู อาจารย์ ที่ได้จากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ที่เห็นว่า มีการพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินกองทุนดำเนินการไปตามระเบียบของกองทุน และ การทำสัญญาผู้กู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ทันตามกำหนดเวลา ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของครู อาจารย์ คือ โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารการกู้ยืมเงินกองทุน ฯ แก่ผู้ปกครองล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมีบุคลากรในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพียง 1-2 คนต่อโรงเรียนทำให้การปฏิบัติงานค่อนข้างล่าช้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมฤดี วงษ์สมิง (2540 : 106-121) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ดำเนินการปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับปัญหาการดำเนินงาน ได้แก่ นิสิตนักศึกษาได้รับเงินช้า บุคลากรไม่เพียงพอ นโยบายการดำเนินงานไม่ชัดเจน งานวิจัยของวชิรพงษ์ เดชแพง (2544 : 108-110) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร พบว่ามีปัญหาการดำเนินการที่พบเหมือนกัน คือการประชาสัมพันธ์ในเรื่อง บุคลากรที่รับผิดชอบมีภาระงานมากทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง งานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 20 – 26) ซึ่งได้ติดตามผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2542 พบประเด็นปัญหา คือ การดำเนินการจัดทำสัญญาในระดับสถานศึกษา ล่าช้า การติดต่อกับธนาคารไม่สะดวก บุคลากรในการปฏิบัติงานระดับสถานศึกษามีภาระงานมาก

งานวิจัยของวิสิทธิ์ สินเธาว์ (2544 : 63-93) ได้ศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9 ปัญหาที่พบ ได้แก่ ระบบการประชาสัมพันธ์ยังไม่มีประสิทธิภาพ สุรินทร์ บัวงาม (2542 : 41-63) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ในเขตการศึกษา 5 พบประเด็นหนึ่ง คือ การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ควรปรับปรุง และให้ความสำคัญการจัดวงเงินกู้ยืมและงบประมาณที่เพียงพอ การจัดบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรง การบริหารในระยะเวลาที่เหมาะสม การติดตามประเมินผลและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

ด้านปัญหาที่ครู-อาจารย์พบจากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การรอกอสังขณามีข้อผิดพลาดและต้องแก้ไขบ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

2.3 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียนพบว่า ด้านการประกาศข่าวสารของงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ในเสียงตามสาย ไม่ช่วยให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์เนื้อหาในข้อเสนอแนะในแบบสอบถามของนักเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ประกาศในช่วงเวลาเรียน ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจ หรือฟังไม่ชัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานศึกษานิเทศการจังหวัดสงขลา (2541 : 42-44) เรื่องการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลา ซึ่งพบว่า มีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ คือ ไม่ทั่วถึง ไม่ต่อเนื่องและไม่ชัดเจน สำหรับข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ควรดำเนินการให้ทั่วถึงและชัดเจนโดยอาศัยสื่อมวลชนต่าง ๆ วิโรจน์ มีแก้ว และคณะ (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการ ผู้รู้ระบุว่ามีในระดับปานกลาง งานวิจัยของวชิรพงษ์ เดชแพง (2544 : 108-110) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ปัญหาการดำเนินการที่พบมากที่สุด คือการประชาสัมพันธ์ในเรื่อง บุคลากรที่รับผิดชอบมีภาระงานมากทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง

จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.00 เห็นว่า การดำเนินงานกองทุน ฯ ไม่สามารถตอบสนองนโยบายได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ตรวจสอบการดำเนินของกองทุน ฯ ของ สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง กรมสามัญศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจำนวน 14 แห่ง งดปีการศึกษา 2539-2540 โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อทราบว่าการดำเนินงานของกองทุน ฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์และตามเป้าหมายของการให้กู้ยืมหรือไม่ การควบคุมภายในด้านการเงินเหมาะสมรัดกุมหรือไม่ พบว่า บางหน่วยงานการดำเนินการให้กู้ยืมเงินไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร โดยมีการให้กู้ยืมแก่ผู้มีรายได้น้อยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

การสัมมนาของศูนย์พัฒนานโยบายการกู้เงินเพื่อการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 54-104) ได้สัมมนาเรื่อง “ การเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ” พบว่า การดำเนินงานให้ได้ผลตามเป้าหมายในด้านจำนวนผู้กู้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้านการเปิดโอกาสแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่มีรายได้น้อย หรือประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ สถาบันการศึกษาต่างสังกัด นิสิต นักศึกษา จะได้รับวงเงินกู้ต่างกัน การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่ครอบครัวมีรายได้น้อย การดำเนินงานยังไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายผู้มีรายได้น้อยได้ครบถ้วน

2.4 จากการวิเคราะห์ผลกระทบจากการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและครู อาจารย์ มีความสอดคล้องกันในด้านบวก คือ มีผลทำให้นักเรียนมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับสูง ผลกระทบในด้านลบ คือ นักเรียนเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย นักเรียนใช้เงินผิดเป้าหมายของกองทุน นักเรียนบางส่วนไม่ชำระเงินคืน อาจมีหนี้เสียจากนักเรียนที่เรียนไม่จบ นักเรียนบางคนไม่ตั้งใจเรียน หากผู้กู้ยืมไม่ชำระหนี้จะเป็นภาระต่อผู้ค้ำประกัน และผู้ปกครองไม่เข้าใจภาระในการชำระหนี้คืน ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมมีการะงานเพิ่มขึ้น เพิ่มภาระงานแก่ทางโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียจากความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและครูอาจารย์ งานวิจัยของจอห์นสัน (Johnson , 1999 : 126) ได้ศึกษาผลคตินักเรียนที่ได้รับจากการรับทุนการศึกษาในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ มลรัฐเท็กซัสได้มุ่งประเด็นให้เห็นถึงผลคตินักเรียนที่ได้รับจากทุนการศึกษา หรือเงินกองทุน ซึ่งเป็นการให้ทุนอย่างเป็นธรรม การให้ทุนทำให้ปัญหาค่าใช้จ่ายของโรงเรียนลดลง งานวิจัยของจูดิช (Judish . 1997 : 396-A) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการเพิ่มเงินยืมของนักศึกษา และเกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐที่มีต่อการศึกษาระดับสูง พบว่า เพื่อลดภาวะเงินหนี้จากการกู้ยืม นักศึกษาต้องลดวิชาเรียนลงเพื่อจะได้ใช้เวลาว่างทำงานหาเงินมาใช้เป็นค่าใช้จ่าย วิธีนี้จึงไม่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาที่มีหนี้ในระดับสูงจึงควรวางวิธีช่วยเหลือนักศึกษาด้วยวิธีอื่น เพื่อจะได้จบการศึกษาในเวลาอันสมควร

2.5 ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรสนับสนุนให้มีกองทุนนี้ต่อไป มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนกว่านี้ ขั้นตอนในการดำเนินการของ กยศ. ควรกระชับกว่านี้เพื่อความสะดวก และ ธนาคารกรุงไทยควรมีส่วนในการดำเนินการหรือช่วยเหลือโรงเรียนบ้างในการทำสัญญา ให้โรงเรียนควรมีหน้าที่พิจารณาผู้ที่มีคุณสมบัติในการกู้ยืมหรือประชาสัมพันธ์เท่านั้น

ส่วนเรื่องทำสัญญาต่าง ๆ ธนาคารควรเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ซึ่งครู อาจารย์หลายโรงเรียนได้เสนอแนะมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครุมีภาระงานมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการสัมมนาของศูนย์พัฒนานโยบายการกู้เงินเพื่อการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 54-104) ได้สัมมนาเรื่อง “ การเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ” มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า ควรให้สถานศึกษามีหน้าที่รับสมัคร ตรวจสอบหลักฐาน ส่งที่สำนักงานกลางเพื่อพิจารณาเป็นระบบเดียว งานวิจัยของสุรินทร์ บัวงาม (2542 : 41-63) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ ในเขตการศึกษา 5 พบประเด็นหนึ่งว่า ควรปรับปรุงและให้ความสำคัญการจัดวงเงินกู้ยืมและงบประมาณที่เพียงพอ การจัดบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรง การบริหารในระยะเวลาที่เหมาะสม การติดตามประเมินผลและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะของครู อาจารย์ ที่เสนอแนะให้มีการกู้เฉพาะในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศูนย์พัฒนานโยบายการกู้เงินเพื่อการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 54-104) ได้สัมมนาเรื่อง “ การเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ” พบประเด็นหนึ่งว่า ในระดับมัธยมศึกษาควรจัดเป็นทุนการศึกษา ระดับอุดมศึกษาคงไว้เป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา งานวิจัยของสมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544 : 89-113) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่กำหนดลักษณะของกองทุน ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักของกองทุน ๑ ลักษณะพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจ ความจำกัดทางทรัพยากร จำนวนประชากรในวัยเรียนของแต่ละประเทศ เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่พบว่า การจัดสรรวงเงินกู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ซึ่งบางโรงเรียนมีการเฉลี่ยเงินที่ได้รับการจัดสรรเพื่อให้นักเรียนที่มีความจำเป็นได้รับทุกคน จึงทำให้จำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละเดือนน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายที่จำเป็นในการศึกษา ดังนั้นหากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจัดสรรวงเงินที่เพียงพอแก่โรงเรียนต่างๆ น่าจะส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามากขึ้น

3.1.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 ที่พบว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ แก่ผู้ปกครองล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์ การประชาสัมพันธ์ตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ไม่ทั่วถึง ใช้เวลาในการพิจารณาและแจ้งจัดสรรเงินกู้ยืมช้า เปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนน้อย และการเดินทางเพื่อมาค้าประกันสัญญาของผู้ค้ำประกันไม่สะดวก ซึ่งอาจเนื่องมาจากครู อาจารย์ที่รับผิดชอบงานกองทุนมีน้อย ไม่สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ อย่างทันเวลา ดังนั้นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงาน และควรลดขั้นตอนต่าง ๆ ในการขอกู้ยืมให้น้อยลง หรือจัดบุคลากรจากหน่วยงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาออกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับขั้นตอนการกู้ยืมต่าง ๆ เพื่อลดภาระครู อาจารย์

3.1.3 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 พบว่า การประชาสัมพันธ์โดยเสียงตามสาย ช่วยให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม เห็นผลน้อย เนื่องจากไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่อง และไม่ทั่วถึง และนอกจากนี้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระหนี้ในระดับน้อย ดังนั้น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายแนวทาง ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

3.1.4 จากผลการวิจัย ปัญหาที่พบในกระบวนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่พบมากคือ การกรอกสัญญาผิดพลาดและต้องแก้ไขบ่อยครั้ง และผู้กู้ได้รับเงินกู้ล่าช้า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรมีการดำเนินการที่รวดเร็วกว่านี้ เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนเงินในการซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในช่วงเปิดภาคเรียนของนักเรียน ซึ่งต้องใช้เงินมาก

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อพิจารณาผลดีและผลเสียของการมีกองทุน ฯ เพื่อประเมินว่าควรดำเนินการต่อไป หรือยกเลิกนโยบายนี้

3.2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อหารูปแบบการดำเนินการที่สามารถนำไปปฏิบัติแล้วบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินการในส่วนที่จะส่งผลเสียหายต่อประเทศชาติ

3.2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามการชำระหนี้คืนกองทุนของนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินที่สำเร็จการศึกษาและไม่สำเร็จการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กล้า ทองขาว “หน่วยที่ 5 ปัญหาและแนวโน้มน้ำที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มน้ำทางการบริหารการศึกษา* หน้า 65 นนทบุรี บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537
- ขนิษฐา วิทยาอนุมาศ และ ัญญา สรรพศรี “แบบจำลองเกณฑ์ที่เน้นซ์ของเด็ก” ใน *รวมบทความทางการประเมินโครงการ* หน้า 194-195 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ บรรณาธิการ พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน *คู่มือการติดตามประเมินผลแผนและโครงการ 2532* กรุงเทพมหานคร กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ 2532
- จรัส สุวรรณมาลา “หน่วยที่ 1 นโยบายและการกำหนดคนนโยบาย” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนนโยบาย โครงการและการบริหารโครงการ* พิมพ์ครั้งที่ 7 หน้า 5-9 นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540
- दनัย เทียนพุด “นโยบาย : จากความหมายสู่รูปแบบและกระบวนการ” ใน *การวิจัยเชิงนโยบาย : รูปลักษณะใหม่ของการกำหนดอนาคต* หน้า 167 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ดนัย เทียนพุด บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ทำปกเจริญผล 2532
- ดิเรก ศรีสุขโข “โครงการและการประเมินผลโครงการ” ใน *รวมบทความทางการประเมินโครงการ* หน้า 90 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ บรรณาธิการ พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร และกล้า ทองขาว 2545 “หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ* นนทบุรี บัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2545
- บัณฑิต หงษ์ภักดี “ปัจจัยการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม* 2542
- ประชุม รอดประเสริฐ *นโยบายและการวางแผน : ทฤษฎี* กรุงเทพมหานคร เนติกุลการพิมพ์ 2535

ประพัฒน์ จำปาไทย “บทนำ” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 20 (1 ตุลาคม-พฤศจิกายน 2528)
หน้า 1

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี *การประเมินโครงการตามแนวคิดและแนวปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2542

วรรณิ์ เบญจวัฒน์ผล “วิเคราะห์การนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติ”
สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538

วิจิตร ศรีสอาน “การวิจัยเชิงนโยบายกับการพัฒนาการศึกษา” ใน *การวิจัยเชิงนโยบาย :*
รูปลักษณะใหม่ของการกำหนดอนาคต หน้า 165 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ คนัย
เทียนพุดผ บรณณาธิการ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ท่าปกเจริญผล 2532

วชิรพงษ์ เดชแพง “ การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม* 2544

วิสิทธิ์ สิ้นเนา “การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม* 2544

ราชบัณฑิตยสถาน *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์ 2525

ศึกษานิเทศก์จังหวัดสงขลา, สำนักงาน “การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
กระทรวงศึกษา ในจังหวัดสงขลา” รายงานการวิจัย สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษานิเทศก์, 2541

ศุภชัย ขาวะประภาส “หน่วยที่ 3 การประเมินผลนโยบาย” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการ
วางนโยบาย โครงการและการบริหารโครงการ* พิมพ์ครั้งที่ 7 หน้า 145-156 นนทบุรี
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540

สนิท รุ่งเรือง “การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถม
ศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช* 2539

ส. วาสนา ประवालพุกษ์ “หลักการประเมินและการตัดสินใจ” บทความทางการวิจัย [Online].
(พฤศจิกายน 2546) จาก <http://www.wijai.com> [เข้าถึง 16 พฤศจิกายน 2546]

- สมคิด พรหมจ้อย *เทคนิคการประเมินโครงการ* พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช 2544
- สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิสรุตวงศ์ *แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการ
ศึกษา* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
กรุงเทพมหานคร บริษัทพิมพ์ดี จำกัด 2544
- สมประสงค์ วิทย์เกียรติ “หน่วยที่ 8 การประเมินแผนและโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
นโยบายและการวางแผนการศึกษา* หน้า 190 นนทบุรี บัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2541
- สุขแก้ว คำสอน “การประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการ
เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) เขตกรุงเทพมหานคร” *ปริญญาานิพนธ์
ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ* 2540
- สุพัฒนา จิตวัฒน์พงศ์ “ทัศนะของนักเรียนที่มีต่อการจัดบริการของหน่วยทุนการศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* 2542
- สุรินทร์ ชนะทอง “ความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียน-นักศึกษา โรงเรียนพณิชยการหาดใหญ่
ที่มีต่อโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2539” สงขลา โรงเรียนพณิชยการ
หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2539
- สุรินทร์ บัวงาม “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ไปปฏิบัติในเขตการศึกษา 5” *ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช* 2542
- อุทุมพร จามรมาน *คู่มือการประเมินโครงการฝึกอบรม* กรุงเทพมหานคร ฟีนีฟลิปซิ่ง 2533
- Good , C.V. *Diction of Education*. New York : McGreaw-Hill Book, 1973.
- O'Brien, Patricia Mary Alice “What’s a Loan Got To Do With it ? (Student Loans Financial
Aid)” [CD-ROM] *.Higher Education Enrollment And Willingness To Borrow*.
Abstract available: Proques File: Dissertation Abstract Ondisc [Accessed July
20, 2003].

Stufflebeam , D.L *Educational Evaluation and Decision Making*. Bloomington : Indiana , Phi
Delta Kappa National Study Committee on Evaluation , F.E. Peacock Publishers ,
1971.

William N. Dunn *Public Policy Analysis : An Introduction Z*. Englewood Cliffs.N.J : Prentice-
Hall ,1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ในการตรวจสอบเครื่องมือ เรื่องการประเมินนโยบายกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรีได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. นางวรรณุช สุริยผล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1
2. นางกาญจนา นิยมนา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2
3. นางสุภารัตน์ จินดาวงษ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร
4. นางสาวอุษณีย์ บัวศิริพันธุ์ ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนนายายอามพิทยาคม
อำเภอ นายายอาม จังหวัดจันทบุรี
5. นายสมหฤทัย อนันตชัย ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
สาขาหนองมน จังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือในการวิจัย

ฉบับที่ 1 (สำหรับนักเรียน)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัญหาและอุปสรรค จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นข้อสนเทศที่ผู้วิจัยจะนำไปเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาววรรณ นามผักแว่น

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอก การประเมินการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ระดับชั้น
 ม. 5 ม. 6
2. ในปีการศึกษา 2545 นักเรียนเป็นผู้กู้
 รายเก่า รายใหม่
3. ผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างไร
 เป็นบิดา มารดา
 เป็นผู้ปกครอง เกี่ยวข้องเป็น
- อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมของสถานที่ในการติดต่อขอกู้ยืมเงิน					
2.	ความเพียงพอของเอกสารต่าง ๆ					
3.	ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา					
4.	ความเพียงพอของงบประมาณที่จัดสรรแก่นักเรียน					
5.	ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน					
6.	ความเพียงพอของเอกสารในการยื่นคำร้องขอกู้ยืม					
7.	กระบวนการดำเนินงาน โรงเรียนประกาศข่าวการกู้ยืมเงินให้นักเรียนทราบล่วงหน้า					
8.	โรงเรียนจัดประชาสัมพันธ์ข่าวสารของงานทุนการศึกษาตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง					
9.	ความเหมาะสมของช่วงเวลาการประชาสัมพันธ์ก่อนวันเริ่มดำเนินการยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงิน					
10.	เอกสารในการยื่นคำร้องขอกู้ยืมมีความชัดเจนในตัวเอง					
11.	มีตัวอย่างการเขียนเอกสารสำหรับการยื่นคำร้องขอกู้					
12.	ความเหมาะสมของกริยาวาจาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ					
13.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นักเรียนอย่างชัดเจน เป็นขั้นตอน					
14.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ แนะนำการเขียนเอกสารยื่นคำร้องขอกู้ยืมแก่นักเรียนอย่างชัดเจน เป็นขั้นตอน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบข้อบังคับของการกู้ยืม					
16.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืม ฯ ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีข้อขัดข้องบางประการในการกู้ยืมเงิน					
17.	ความเหมาะสมของการกำหนดขั้นตอนในการติดต่อขอกู้ยืมเงิน					
18.	ระยะเวลาในการพิจารณาจัดสรรเงินทุนกู้ยืมแก่นักเรียน					
19.	ความรวดเร็วของการแจ้งผลการจัดสรรเงินกู้ยืม					
20.	ความสะดวกที่นักเรียนได้รับในการยื่นคำร้องขอกู้ยืม					
21.	การเปิดรับความคิดเห็นของนักเรียนผู้ให้บริการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
22.	ความสะดวกและความเป็นกันเองของอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมเงิน					
23.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมเงินให้คำแนะนำในการเขียนสัญญากู้ยืมเงินชัดเจน					
24.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมชี้แจงในเรื่องสิทธิและความรับผิดชอบในการกู้ยืมเงิน					
25.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการกู้ยืมเงินในฐานะผู้ค้ำประกัน					
26.	ความชัดเจนในการจัดเตรียมเอกสารประกอบการทำสัญญาและการค้ำประกัน					
27.	การระบุรายละเอียดในสัญญากู้ยืมเงินและค้ำประกันมีความชัดเจน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
28.	การเดินทางของผู้ค้าประกันในสัญญากู้ยืมเงินมีความสะดวก					
29.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกู้ยืมเงินมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ					
30.	ผลการดำเนินงาน การจัดวัน เวลา ยื่นคำร้องขอกู้ยืมไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าเรียนของนักเรียน					
31.	โรงเรียนจัดบริการเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมอย่างมีระบบ					
32.	การประกาศข่าวสารของงานกองทุนกู้ยืม ฯ ในเสียงตามสายช่วยให้ นักเรียน ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน					
33.	การประชาสัมพันธ์ของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของโรงเรียนช่วยให้นักเรียนเตรียมเอกสารในการยื่นคำร้องขอกู้ยืมได้ถูกต้อง					
34.	โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารการกู้ยืมเงินกองทุนแก่นักเรียนรวดเร็ว ทันเหตุการณ์					
35.	อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานกองทุนกู้ยืมให้ข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้อง แก่นักเรียน					
36.	ขั้นตอนในการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินมีความเหมาะสม					
37.	ระยะเวลาที่ใช้ในการทำสัญญากู้ยืมเงินมีความเหมาะสม					
38.	ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของผู้ค้าประกัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ข้อดีของการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ควรปรับปรุงของการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 2 (สำหรับผู้ปกครอง)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัญหาและอุปสรรค จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นข้อสนเทศที่ผู้วิจัยจะนำไปเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาววรรณ นามผักแว่น

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอก การประเมินการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ ○ ชาย ○ หญิง
2. ในปีการศึกษา 2545 นักเรียนในปกครองของท่านเป็นผู้ดูแล
 ○ รายเก่า ○ รายใหม่
3. ท่านเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่กู้ยืมอย่างไร
 ○ เป็นบิดา มารดา
 ○ อื่น ๆ (ระบุความสัมพันธ์) เกี่ยวข้องเป็น

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กระบวนการ โรงเรียนประกาศข่าวการกู้ยืมเงินให้ผู้ปกครองทราบ ล่วงหน้า					
2.	โรงเรียนมีการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่กู้ยืมอย่างเป็น ธรรม					
3.	โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารการกู้ยืมเงินกองทุนแก่ ผู้ปกครองรวดเร็ว ทันเหตุการณ์					
4.	ผู้ปกครองมีคุณสมบัติตามที่กองทุนกู้ยืมกำหนด					
5.	ความสะดวกในการเดินทางเพื่อเซ็นคำประกันสัญญา					
6.	ผลการดำเนินงาน ผู้ปกครองทราบความรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน					
7.	ผู้ปกครองดูแลการใช้จ่ายเงินของนักเรียนให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน					
8.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคืนชำระหนี้					
9.	การควบคุม ดูแลพฤติกรรมของนักเรียนในปกครอง					
10.	การกู้ยืมเงินกองทุนมีผลทำให้นักเรียนมีโอกาสได้ ศึกษาต่อในระดับสูง					

ฉบับที่ 3 (สำหรับครู อาจารย์)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัญหาและอุปสรรค จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นข้อสนเทศที่ผู้วิจัยจะนำไปเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป

2. แบบสอบถามนี้มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานกองทุน

ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงานกองทุน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาววรรณ นามผักแว่น

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอก การประเมินการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ประสบการณ์การทำงาน ปี
2. ประสบการณ์ในการรับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นเวลา ปี
3. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน
 - ขนาดเล็ก
 - ขนาดกลาง
 - ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานกองทุน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เงินที่โรงเรียนได้รับในปีการศึกษา 2545 เพียงพอกับจำนวนผู้กู้หรือไม่

☐ 1. เพียงพอ	☐ 2. ไม่เพียงพอ
-------------------------------------	--
2. ในปีการศึกษา 2545 มีการปรับปรุงคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ของผู้มีสิทธิกู้ ทำให้วงเงินที่สถาบันได้รับเพียงพอกับผู้กู้หรือไม่

☐ 1. ปรับ	☐ 2. ไม่ปรับ
----------------------------------	-------------------------------------
3. โรงเรียนของท่านมีการปรับแบบคำขอกู้ยืมให้เหมาะสมมากขึ้นหรือไม่

☐ 1. ปรับ (ระบุรายละเอียดส่วนที่ปรับ)
☐ 2. ไม่ปรับ
4. เงินให้กู้ยืมพิจารณาจาก

☐ 1. สภาพความจำเป็นของผู้กู้
☐ 2. วงเงินตามที่คุณกู้ระบุแต่ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้
☐ 3. ทั้งข้อ 1 และ 2
5. การพิจารณาคัดเลือกผู้มีสิทธิกู้ยืมกระทำโดย

☐ 1. คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของโรงเรียน
☐ 2. ครู-อาจารย์ในโรงเรียน
☐ 3. อื่น ๆ (ระบุ)
6. ประกาศผลผู้มีสิทธิกู้ยืมเมื่อใด

☐ 1. ก่อนลงทะเบียนเรียน	☐ 2. หลังลงทะเบียนเรียน
--	--
7. วิธีการรอกรายละเอียดสัญญากู้ยืม สัญญาค้ำประกันดำเนินการอย่างไร

☐ 1. ผู้กู้รอกรายละเอียดตามตัวอย่างที่จัดไว้ให้
☐ 2. ผู้กู้รอกรายละเอียดพร้อมกันในห้องประชุมใหญ่
☐ 3. โรงเรียนเป็นผู้รอกรายละเอียดให้
☐ 4. อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงานกองทุน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ปัจจัยเบื้องต้น นโยบายเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินของกองทุนไม่ชัดเจน เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง					
2.	นโยบายการดำเนินงานจากรัฐบาลล่าช้า เป็นผลให้การ ปฏิบัติงานมีเวลาน้อย					
3.	โรงเรียนขาดการวางแผนการดำเนินงาน					
4.	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและมี จำนวนไม่เพียงพอ					
5.	ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดำเนินงาน					
6.	ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน					
7.	เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับกองทุน ๆ มีเพียงพอ					
8.	วงเงินที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่ได้ รับการคัดเลือก					
9.	กระบวนการดำเนินงาน การรับสมัครนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุนมีการดำเนิน งานอย่างทั่วถึง					
10.	การประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกู้ยืม					
11.	การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ					
12.	ความสนใจของนักเรียนในการกู้ยืมเงิน					
13.	ความชัดเจนในการแต่งตั้งกรรมการพิจารณาให้กู้ยืม เงินกองทุน					
14.	การพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินกองทุนดำเนินการไป ตามระเบียบของกองทุน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15.	การรายงานผลการคัดเลือกให้นักเรียนที่ขึ้นค่าธรรมเนียมทราบ					
16.	การรายงานผลการคัดเลือกให้ผู้ปกครองทราบเป็นไปอย่างล่าช้า					
17.	จำนวนของหลักฐานประกอบในการทำสัญญา					
18.	การทำสัญญาผู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ทันตามกำหนดเวลา					
19.	การทำสัญญาผู้ยืมและหนังสือค้ำประกัน ไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ					
20.	การสำรวจความต้องการการกู้ยืมเงินในปีต่อไป					
	ผลการดำเนินงาน					
21.	การจัดทำรายชื่อผู้ได้รับสิทธิกู้ยืมเงินไว้อย่างเป็นระเบียบ					
22.	มีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่กู้ยืมเงินกองทุน					
23.	การรายงานการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
24.	การติดตามการชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยคืนภายหลังสำเร็จการศึกษา					
	ปัญหา					
25.	เอกสารมีจำนวนมากสถานที่จัดเก็บไม่เพียงพอ					
26.	การกรอกสัญญาที่มีข้อผิดพลาดและต้องแก้ไขบ่อยครั้ง					
27.	บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไม่สะดวกในการเดินทางมาค้ำประกันที่โรงเรียน					
28.	ผู้กู้ยืมได้รับเงินล่าช้า					
29.	นักเรียนยังไม่เข้าใจในระเบียบวิธีการกู้ยืมเงิน					
30.	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการกู้ยืมเงินกองทุน					
31.	ผู้ปกครองไม่ทราบระเบียบหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงินกองทุน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32.	การจัดทำสัญญามีปัญหาเรื่องผู้ค้ำประกัน					
33.	ผู้ปกครองกลัวการเป็นหนี้ ไม่กล้าค้ำประกัน					
34.	การทำสัญญามีหลายขั้นตอน เป็นภาระแก่ผู้เกี่ยวข้อง					
35.	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาที่สถานศึกษา เปิดบัญชีอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา					
36.	เกณฑ์รายได้ของบิดามารดาตั้งไว้สูงเกินไป					
37.	การเบิกจ่ายเงินเป็นไปอย่างล่าช้า					
38.	ปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางเพื่อเปิดบัญชีของผู้กู้					

ฉบับที่ 4 (สำหรับครู อาจารย์)

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

แบบสัมภาษณ์นี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานกองทุน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง

วันที่สัมภาษณ์

ประสบการณ์ทำงาน ปี

รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นเวลา ปี

ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงาน

- 1. ท่านคิดว่าหลักการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันหรือไม่

.....

.....

.....

.....

- 2. ท่านเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่ และท่านคิดว่าข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงของกองทุน ฯ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

- 3. โรงเรียนของท่านได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากู้ยืมเงินระดับสถานศึกษาอย่างไร จำนวนกี่ท่าน

.....

.....

.....

.....

- 4. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการกู้ยืมเงินและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แก่นักเรียนทำโดยวิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมนิกร
สำนักบรรณสารสนเทศ

160

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาววรรณ นามผักแว่น
วัน เดือน ปีเกิด	7 มีนาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	46 หมู่ 17 ตำบลแก่งหางแมว อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร จันทบุรี
ประวัติการศึกษา	ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2542
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2542 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร พ.ศ. 2544 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร พ.ศ. 2547 อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5